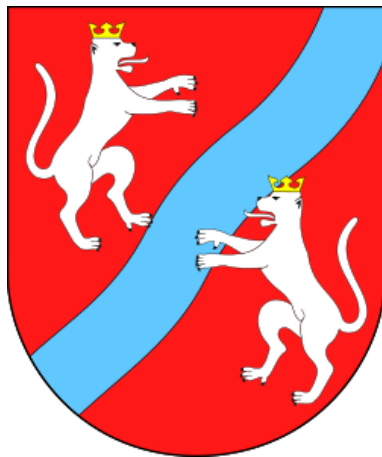

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

planu ogólnego Gminy Mełgiew

Lublin, lipiec 2026 r.

Opracowanie: dr Monika Hurba

22.04.2026 r. *Monika Hurba*

Spis treści

1. Wprowadzenie	5
1.1. Podstawa prawna opracowania prognozy	5
1.2. Cel i zakres prognozy	5
6. Ogólna informacja o planie ogólnym Gminy Mełgiew	9
7. Powiązania planu ogólnego Gminy Mełgiew z innymi dokumentami.....	14
8. Informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy	18
9. Istniejący stan środowiska	20
9.1. Położenie gminy Mełgiew	20
9.2. Budowa geologiczna	21
9.3. Rzeźba terenu	22
9.4. Surowce mineralne.....	22
9.5. Gleby.....	23
9.6. Klimat.....	24
9.7. Stan powietrza	24
9.8. Klimat akustyczny	26
9.9. Pola elektromagnetyczne	27
9.10. Stan wód.....	27
9.11. Flora i fauna.....	31
9.12. Formy ochrony przyrody	33
9.13. Korytarze ekologiczne.....	36
9.14. Zabytki i dobra materialne.....	37
10. Potencjalne zmiany środowiska w przypadku braku realizacji planu ogólnego gminy Mełgiew	39
11. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji ustaleń planu ogólnego Gminy Mełgiew, w szczególności dotyczące obszarów objętych ochroną prawną na podstawie ustawy o ochronie przyrody	40
12. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia planu ogólnego Gminy Mełgiew oraz sposób ich uwzględnienia podczas opracowywania dokumentu.....	41
13. Analiza i ocena oddziaływania planu ogólnego Gminy Mełgiew na poszczególne elementy środowiska, w tym na obszary Natura 2000	45
13.1. Oddziaływanie na różnorodność biologiczną, rośliny i zwierzęta.....	52
13.2. Oddziaływanie na formy ochrony przyrody i korytarze ekologiczne.....	55
13.3. Oddziaływanie na wody	57
13.4. Oddziaływanie na powietrze	59
13.5. Oddziaływanie na klimat	60
13.6. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi i gleby	62

13.7.	Oddziaływanie na krajobraz	63
13.8.	Oddziaływanie na zasoby naturalne.....	64
13.9.	Oddziaływanie na zabytki	64
13.10.	Oddziaływanie na ludzi	65
13.11.	Oddziaływanie na dobra materialne	67
13.12.	Ocena oddziaływań skumulowanych	67
14.	Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko	68
15.	Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w planie ogólnym Gminy Mełgiew ..	69
16.	Przewidywane metody analizy skutków realizacji planu ogólnego Gminy Mełgiew oraz częstotliwości jej przeprowadzania	70
17.	Transgraniczne oddziaływanie na środowisko	71
18.	Streszczenie w języku niespecjalistycznym	71
19.	Materiały źródłowe	75
	Spis rysunków	78
	Spis tabel	78

1. Wprowadzenie

Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko jest postępowaniem w sprawie oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji polityki, strategii, planu lub programu. Obejmuje w szczególności:

- uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko,
- sporządzenie prognozy oddziaływania na środowisko,
- uzyskanie wymaganych ustawą opinii,
- zapewnienie możliwości udziału społeczeństwa w postępowaniu.

Niniejsza prognoza stanowi element procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko (dalej: sooś) projektu planu ogólnego Gminy Mełgiew. Głównym celem prognozy jest identyfikacja i ocena potencjalnych zagrożeń środowiska, w tym znacząco negatywnego oddziaływania na poszczególne komponenty środowiska, wynikających z realizacji ustaleń projektu planu ogólnego oraz wskazanie rozwiązań umożliwiających zminimalizowanie lub ograniczenie ewentualnych negatywnych skutków.

Procedura sporządzenia planu ogólnego gminy Mełgiew została zainicjowana Uchwałą Nr X/83/25 Rady Gminy Mełgiew z dnia 30 stycznia 2025 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia planu ogólnego Gminy Mełgiew.

1.1. Podstawa prawna opracowania prognozy

Podstawę prawną opracowania prognozy oddziaływania na środowisko projektu planu ogólnego Gminy Mełgiew stanowi:

- ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1112 ze zm.), dalej: ustawa ooś;
- ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1130 ze zm.), dalej: upzp.

Zgodnie z art. 46 ust. 1 pkt. 1 ustawy ooś, przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wymaga m.in. projekt planu ogólnego gminy, wyznaczający ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

Natomiast zgodnie z art. 13 ust. 3 pkt. 3 upzp, wójt, burmistrz albo prezydent miasta, po podjęciu przez radę gminy uchwały o przystąpieniu do sporządzania planu ogólnego, sporządza projekt planu ogólnego wraz z uzasadnieniem oraz prognozą oddziaływania na środowisko, o ile jest wymagana.

1.2. Cel i zakres prognozy

Głównym celem niniejszej prognozy jest identyfikacja i ocena potencjalnego oddziaływania na poszczególne elementy środowiska, które mogą wynikać z realizacji ustaleń projektu planu ogólnego Gminy Mełgiew.

Podstawowy zakres prognozy oddziaływania na środowisko określa art. 51 ust. 2 ustawy ooś, zgodnie z którym prognoza powinna zawierać:

- informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
- informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
- informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
- streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym,
- oświadczenie autora prognozy o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2, stanowiące załącznik do prognozy,
- datę sporządzenia prognozy, imię, nazwisko i podpis autora prognozy.

Ponadto prognoza określa, analizuje i ocenia:

- istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
- stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
- istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
- cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, unijnym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
- przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki oraz dobra materialne, z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy.

Prognoza przedstawia również:

- rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,
- rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Zgodnie z art. 53 ust. 1, w powiązaniu z art. 57 i 58 ustawy ooś, uzgodniono zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko z: Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Lublinie oraz z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Świdniku.

Z uzgodnienia z **Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Lublinie** (pismo znak: **WOOS.411.87.2025.ES z dnia 19 września 2025 r.**) wynika, że zakres prognozy powinien odpowiadać wymaganiom wynikającym z art. 51 ust. 2 ustawy ooś, według kolejności ustalonej w tym przepisie oraz przy zachowaniu warunków, o których mowa w art. 52 ust. 1 i 2 ww. ustawy, szczegółowo przedstawiając następujące zagadnienia:

- dokonać oceny wpływu planowanego sposobu zagospodarowania i użytkowania terenu wraz z określeniem jego przewidywanej skali i intensywności;
- opisać metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy, w szczególności informacje dotyczące pochodzenia danych na temat środowiska przyrodniczego;
- przedstawić istniejący stan środowiska, w tym opis elementów przyrodniczych, zagrożenia dla środowiska i źródła tych zagrożeń oraz problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu;
- przeanalizować wpływ planowanego zagospodarowania na środowisko przyrodnicze, w tym obszary podlegające ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1478 ze zm.), w tym w szczególności odnieść się do form ochrony przyrody i zakazów obowiązujących na tych terenach, tj.: w tym w szczególności: Czerniejowski Obszar Chronionego Krajobrazu. Należy przeanalizować i ocenić wpływ planowanych zadań na spełnienie zasad ochrony czynnej ekosystemów oraz zakazy obowiązujące na terenie obszarów chronionych występujących na terenie gminy, a także na przedmiot ochrony i spójność systemu obszarów Natura 2000;

- zidentyfikować i ocenić przewidywane znaczące oddziaływanie na środowisko wynikającego z projektowanego przeznaczenia terenu, w tym różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne, z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy;
- należy przeanalizować i ocenić czy planowane zmiany MPZP umożliwiają spełnienie celów środowiskowych dla jednolitych części wód podziemnych i powierzchniowych, określonych w „Planie gospodarowania wodami w obszarze dorzecza Wisły” (rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 4 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami w obszarze dorzecza Wisły (Dz.U. z 2022 r. poz. 300), wynikających z Ramowej Dyrektywy Wodnej oraz działu III ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (t.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 960);
- przeanalizować wpływ projektowanego dokumentu na istniejące i projektowane na terenie gminy ujęcia wód podziemnych wraz z ustanowionymi strefami ochronnymi;
- przeanalizować wpływ projektowanego planu na wody podziemne, zwłaszcza na wody GZWP Nr 406 Niecka Lubelska oraz wody powierzchniowe;
- przedstawić podsumowanie ocen cząstkowych dla poszczególnych elementów środowiska przyrodniczego oraz obszarów chronionych;
- przedstawić rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności w odniesieniu do obszarów Natura 2000;
- przeanalizować realizację zabudowy na terenach potencjalnie konfliktowych z możliwością jej wyłączenia z terenu inwestycji tj. terenów obejmujących cieki wodne, tereny podmokłe, zakrzaczenia i zadrzewienia, siedliska przyrodnicze będące potencjalnym miejscem występowania rzadkich gatunków roślin i zwierząt w tym gatunków chronionych; w analizie należy uwzględnić występowanie chomika europejskiego na obszarze upraw polowych;
- wskazać i opisać istniejące korytarze ekologiczne rangi krajowej, rangi lokalnej – gminnej, sięgające ekologiczne celem ochrony i zapewnienia zachowania funkcjonalnej łączności ekosystemów w warunkach postępującej fragmentacji środowiska oraz w jaki sposób będą zachowane korytarze ekologiczne. Należy także ocenić czy realizacja zapisów planu ogólnego umożliwi zachowanie drożności korytarzy ekologicznych funkcjonujących na terenie gminy;
- przeanalizować i ocenić wpływ na krajobraz, a tym krajobraz kulturowy. Należy przeprowadzić analizę przewidywanych oddziaływań na wartości krajobrazowe i turystyczne sporządzanej zmiany dokumentu, ze szczególnym uwzględnieniem konieczności ochrony walorów krajobrazowych, punktów widokowych, przedpól ekspozycji i osi widokowych w rozumieniu ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody oraz przeprowadzić analizę oddziaływania widokowego planowanego zagospodarowania przestrzennego.

W myśl art. 52 ust. 1 ustawy ooś analiza zawarta w prognozie ooś powinna zostać dostosowana do stopnia szczegółowości zapisów projektowanego dokumentu. Informacje zawarte w prognozie winny być opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny.

W prognozie należy dokonać opisu stanu środowiska w sposób umożliwiający określenie rodzajów i skali przewidywanych oddziaływań oraz określić zmiany spowodowane realizacją zapisów planu.

Prognoza powinna umożliwić wskazanie na wczesnym etapie potencjalnych kolizji z obszarami przyrodniczymi, kulturowymi oraz ewentualnych konfliktów społecznych. Prognoza powinna także w sposób uzasadniony i racjonalny przedstawić rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na formy ochrony przyrody.

Celem opracowania prognozy jest określenie przewidywanych skutków wpływu założeń miejscowego planu na środowisko, wynikające z wprowadzenia nowych funkcji, ewentualnych sposobów ich uniknięcia oraz rozważenia możliwych alternatyw.

Prognoza powinna wykazać, że projekt dokumentu uwzględnia zasady zrównoważonego rozwoju i racjonalne gospodarowanie zasobami środowiska.

Natomiast **Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Świdniku** (pismem znak: **ONS.NZ.9027.2.33.2025 z dnia 8 września 2025 r.**) uzgodnił następujący zakres i stopień szczegółowości ww. prognozy oddziaływania na środowisko

1. prognoza oddziaływania na środowisko powinna zawierać:
 - informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązania z innymi dokumentami,
 - informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
 - propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
 - informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
 - streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym,
 - oświadczenie autora, a w przypadku gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów – kierującego tym zespołem, o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2 Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2024 r. poz. 1112 z późn. zm.), stanowiące załącznik do prognozy,
 - datę sporządzenia prognozy, imię, nazwisko i podpis autora, a w przypadku gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów – imię, nazwisko i podpis kierującego tym zespołem oraz imiona, nazwiska i podpisy członków zespołu autorów;
2. prognoza oddziaływania na środowisko określa, analizuje i ocenia:
 - istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
 - stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
 - istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. z 2022 r. poz. 916 z późn. zm.),
 - cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
 - przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy;
3. prognoza oddziaływania na środowisko powinna przedstawiać:
 - rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,
 - biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru – rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do

tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

4. Informacje zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko, powinny być opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny oraz dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu oraz etapu przyjęcia tego dokumentu w procesie opracowywania projektów dokumentów powiązanych z tym dokumentem.
5. W prognozie oddziaływania na środowisko powinny być uwzględnione informacje zawarte w prognozach oddziaływania na środowisko sporządzonych dla innych, przyjętych już, dokumentów powiązanych z projektem dokumentu będącego przedmiotem postępowania.

2. Ogólna informacja o planie ogólnym Gminy Mełgiew

Plan ogólny gminy jest obligatoryjnie sporządzanym dokumentem planistycznym o zasięgu całej gminy, wprowadzonym ustawą z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2023 r. poz. 1688). Od lipca 2026 r. zastąpi dotychczasowe studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Plan ogólny gminy stanowi akt prawa miejscowego, w związku z czym jego ustalenia będą wiążące zarówno przy uchwalaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego jak i przy wydawaniu decyzji o warunkach zabudowy (WZ).

Sporządzenie planu ogólnego Gminy Mełgiew zostało zainicjowane Uchwałą Nr X/83/25 Rady Gminy Mełgiew z dnia 30 stycznia 2025 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia planu ogólnego Gminy Mełgiew. Obowiązek sporządzenia planu ogólnego Gminy Mełgiew wynika z przepisów ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Plan ogólny Gminy Mełgiew stanowił będzie podstawę do sporządzania planów miejscowych oraz wydawania decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu.

Na podstawie art. 13a ust. 4 upzp w planie ogólnym określa się obowiązkowo (elementy obligatoryjne):

- strefy planistyczne,
- gminne standardy urbanistyczne

oraz można określić (elementy fakultatywne):

- obszary uzupełnienia zabudowy,
- obszary zabudowy śródmiejskiej.

Z fakultatywnych (nieobowiązkowych) elementów, w projekcie planu ogólnego Gminy Mełgiew określono obszary uzupełnienia zabudowy. Ze względu na typ i fizjonomię gminy, w projekcie POG nie wyznaczono obszaru zabudowy śródmiejskiej.

Plan ogólny gminy nie określa przeznaczenia terenów oraz sposobów ich zagospodarowania i zabudowy. To jest wyłączną rolą miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego i to na podstawie ustaleń planu miejscowego lub decyzji o warunkach zabudowy będą m. in. wydawane decyzje o pozwoleniu na budowę.

Zamknięty katalog stref planistycznych określony został w art. 13c upzp. Dla poszczególnych stref określono ich profil funkcjonalny oraz:

- wartość maksymalnej nadziemnej intensywności zabudowy, maksymalnej wysokości zabudowy oraz maksymalnego udziału powierzchni zabudowy (dla stref o których mowa w art. 13c ust 2 pkt 1-7 upzp),
- wartość minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej (dla stref planistycznych, o których mowa w art. 13c ust. 2 pkt 1-10 upzp), nie mniejszego niż wynika to z przepisów wydanych na podstawie art. 13m ust. 2 upzp.

Przy określaniu gminnych standardów urbanistycznych (stref planistycznych, wskaźników zagospodarowania) brano pod uwagę ustalenia obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, istniejący stan zagospodarowania, złożone wnioski, politykę przestrzenną gminy, przepisy rozporządzenia w sprawie POG oraz uwarunkowania

kształtowania zagospodarowania przestrzennego. W granicach gminy Mełgiew obowiązuje 27 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, obejmujących cały obszar gminy. Zgodnie z ich ustaleniami tereny zabudowy mieszkaniowej koncentrują się głównie w zachodniej części gminy, w strefach sąsiadujących ze Świdnikiem, a także w centralnej części – w ośrodku gminnym.

W wyniku zgłoszonych uwag i wniosków na etapie ponownego opiniowania i uzgadniania projektu planu ogólnego Gminy Mełgiew wprowadzono niewielkie zmiany i korekty projektu planu obejmujące m.in. : usunięcie strefy 22SJ, skorygowanie zasięgu stref: 24SJ, 31SJ, 49SJ, 52SJ, 23SZ, 2SC, wydzielenie nowych stref: 14SR, 76SU, 25SO, 26SO, korektę zasięgu wybranych OUZ, korektę wybranych wskaźników zabudowy w strefach: 153SZ, 154SZ, 155SZ oraz 1SC ze względu na potrzebę ochrony obiektów zabytkowych (zespołu pałacowo – parkowego w Krzesimowie oraz cmentarza parafialnego z kaplicą w Mełgwi).

W projekcie planu ogólnego Gminy Mełgiew wyznaczono 12 rodzajów stref planistycznych:

- SW - strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową wielorodzinną,
- SJ - strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodzinną,
- SZ - strefa wielofunkcyjna z zabudową zagrodową,
- SU - strefa usługowa,
- SP - strefa gospodarcza,
- SR - strefa produkcji rolniczej,
- SI - strefa infrastrukturalna,
- SN - strefa zieleni i rekreacji,
- SC - strefa cmentarzy,
- SG – strefa górnictwa,
- SO - strefa otwarta,
- SK - strefa komunikacyjna.

Nie wyznaczono strefy handlu wielkopowierzchniowego SH.

STREFA WIELOFUNKCYJNA Z ZABUDOWĄ MIESZKANIOWĄ WIELORODZINNĄ – SW

Strefy wielofunkcyjne z zabudową mieszkaniową wielorodzinną wyznaczono na obszarach objętych obowiązującymi planami miejscowymi, których ustalenia dopuszczają możliwość realizacji budynków mieszkalnych wielorodzinnych (MW, U/MW), zasięgiem OUZ, obszarach zabudowanych, na których budynki wielorodzinne stanowią główny rodzaj zabudowy.

Profil podstawowy: teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, teren usług, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej

Profil dodatkowy:

1SW, 2SW - brak

3SW – teren zieleni naturalnej

Maksymalna nadziemna intensywność zabudowy: 1,0-1,5

Maksymalna wysokość zabudowy [m]: 11-12

Maksymalny udział powierzchni zabudowy [%]: 40-50

Minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej [%]: 30

STREFA WIELOFUNKCYJNA Z ZABUDOWĄ MIESZKANIOWĄ JEDNORODZINNĄ – SJ

Strefy wielofunkcyjne z zabudową mieszkaniową jednorodzinną wyznaczono w pierwszej kolejności na obszarach objętych miejscowymi planami zagospodarowania, których ustalenia dopuszczają możliwość realizacji budynków mieszkalnych, w tym przede wszystkim: MR, RM, MNUR, U/RM, obszarach w zasięgu OUZ w zoptymalizowanych granicach oraz obszarach zabudowanych budynkami mieszkalnymi stanowiącymi część składową zespołu zabudowań istniejącej zabudowy siedliskowej lub zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej.

Profil podstawowy: teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, teren usług, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej

Profil dodatkowy:

1-6SJ, 23-24SJ, 34SJ, 41SJ - teren zabudowy letniskowej lub rekreacji indywidualnej, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód

7SJ, 9SJ-11SJ, 17SJ, 20-21SJ, 33SJ, 54SJ, 82SJ - teren zabudowy letniskowej lub rekreacji indywidualnej, teren zieleni naturalnej, teren wód

8SJ, 12SJ-16SJ, 18SJ, 19SJ, 25SJ-32SJ, 35-40SJ 42SJ-44SJ, 46-53SJ, 55SJ-74SJ, 76-81SJ - teren zieleni naturalnej, teren wód

45SJ, 75SJ - teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód

Maksymalna nadziemna intensywność zabudowy: 0,5-1,2

Maksymalna wysokość zabudowy [m]: 9-15

Maksymalny udział powierzchni zabudowy [%]: 25-40

Minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej [%]: 30

STREFA WIELOFUNKCYJNA Z ZABUDOWĄ ZAGRODOWĄ – SZ

Strefy wielofunkcyjne z zabudową zagrodową wyznaczono w pierwszej kolejności na obszarach objętych miejscowymi planami zagospodarowania, których ustalenia dopuszczają możliwość realizacji budynków mieszkalnych (MN; MN,U; MN/U; MNj; MNU; MNUR; MNwj; MR; RM; U/MN; U/RM), na obszarach w zasięgu OUZ w zoptymalizowanych granicach oraz obszarach zabudowanych budynkami mieszkalnymi stanowiącymi część składową zespołu zabudowań istniejącej zabudowy siedliskowej.

Profil podstawowy: teren zabudowy zagrodowej, teren produkcji w gospodarstwach rolnych, teren akwakultury i obsługi rybactwa, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej

Profil dodatkowy:

1SZ-8SZ, 10SZ-15SZ, 17SZ, 19SZ-33SZ, 35SZ-65SZ, 67-135SZ, 137SZ-165SZ, 167SZ-255SZ, 257SZ, 259SZ-267SZ - teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren usług, teren zieleni naturalnej, teren wód

9SZ, 16SZ, 66SZ – teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód

18SZ, 34SZ - teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren usług, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód

136SZ, 268SZ - teren wielkotowarowej produkcji rolnej, teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren usług, teren zieleni naturalnej, teren wód

Maksymalna nadziemna intensywność zabudowy: 0,8-1,2

Maksymalna wysokość zabudowy [m]: 10-15

Maksymalny udział powierzchni zabudowy [%]: 40-60

Minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej [%]: 30

STREFA USŁUGOWA – SU

Strefy usługowe wyznaczono na obszarach o takim przeznaczeniu określonym w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego i zabudowanych zabudową usługową. Przy wyznaczaniu stref usługowych uwzględniono politykę przestrzenną gminy determinowaną m.in. uwarunkowaniami infrastrukturalnymi i środowiskowymi oraz obszary objęte wnioskami, a których pozytywne rozpatrzenie nie powodowałoby powstania ryzyka rozpraszania zabudowy.

Profil podstawowy: teren usług, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej

Profil dodatkowy:

1SU - teren elektrowni słonecznej, teren składów i magazynów

3SU, 73SU - teren składów i magazynów, teren zieleni naturalnej

4-7SU, 8SU, 9SU, 15SU, 25SU, 32SU, 33SU, 36SU, 37SU, 39SU, 44SU, 47-48SU, 54-57SU, 59SU, 61-63SU, 65SU, 72SU, 77SU - teren składów i magazynów

69SU, 71SU, 79SU - teren elektrowni słonecznej

74SU - teren zieleni naturalnej, teren wód

2SU, 10-14SU, 16-20SU, 21-24SU, 26-31SU, 38SU, 34-35SU, 40-43SU, 45-46SU, 49-53SU, 60SU, 64SU, 66-68SU, 70SU, 76SU, 78SU, 80-82SU – brak

Maksymalna nadziemna intensywność zabudowy: 0,4-1,5
Maksymalna wysokość zabudowy [m]: 9-46
Maksymalny udział powierzchni zabudowy [%]: 17-70
Minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej [%]: 20-30

STREFA GOSPODARCZA – SP

Strefy gospodarcze wyznaczono na obszarach przeznaczonych pod tereny przemysłu, składów, magazynów, tereny usług w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego i obszarach zabudowanych zabudową o charakterze produkcyjnym (budynki przemysłowe). Przy wyznaczaniu stref gospodarczych uwzględniono również politykę przestrzenną gminy determinowaną m. in. uwarunkowaniami infrastrukturalnymi i środowiskowymi oraz obszary objęte złożonymi wnioskami.

Profil podstawowy: teren produkcji, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej

Profil dodatkowy:

1SP - teren usług

2-4SP, 7SP, 8SP, 10-12SP, 15-17SP, 18-24SP - teren usług, teren zieleni naturalnej

5SP, 9SP - teren usług, teren zieleni naturalnej, teren wód

6SP - teren usług, teren zieleni naturalnej, teren lasu

13-14SP - teren usług, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód

Maksymalna nadziemna intensywność zabudowy: 0,7-1,6

Maksymalna wysokość zabudowy [m]: 5-18

Maksymalny udział powierzchni zabudowy [%]: 40-80

Minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej [%]: 20

STREFA PRODUKCJI ROLNICZEJN - SR

Strefy produkcji rolniczej wyznaczono na obszarach terenów rolnych ze zdecydowaną przewagą upraw polowych, nieznacznym udziałem terenów leśnych i obszarach zabudowanych zabudową o charakterze wielkotowarowej produkcji. Uwzględniono również politykę przestrzenną gminy determinowaną przede wszystkim rozwojem terenów zabudowy mieszkaniowej i zagrodowej, a także uwarunkowaniami infrastrukturalnymi i środowiskowymi oraz obszary objęte złożonymi wnioskami.

Profil podstawowy: teren produkcji w gospodarstwach rolnych, teren wielkotowarowej produkcji rolnej, teren akwakultury i obsługi rybactwa, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej

Profil dodatkowy:

1-7SR, 9-13SR - teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren elektrowni słonecznej, teren lasu, teren wód, teren zieleni naturalnej, teren zieleni urządzonej

8SR, 14SR, 15SR - teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren zieleni urządzonej, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód

Maksymalna nadziemna intensywność zabudowy: 0,7

Maksymalna wysokość zabudowy [m]: 15

Maksymalny udział powierzchni zabudowy [%]: 50-70

Minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej [%]: 30

STREFA INFRASTRUKTURALNA - SI

Strefy infrastrukturalne wyznaczono na obszarach istniejących terenów infrastruktury technicznej oraz na terenach przeznaczonych do rozwoju ww. funkcji, jako kontynuacja polityki przestrzennej gminy.

Profil podstawowy: teren infrastruktury technicznej, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych

Profil dodatkowy:

1-12SI - brak

13SI - teren usług, teren produkcji

Maksymalna nadziemna intensywność zabudowy: „-” - 1,2

Maksymalna wysokość zabudowy [m]: „-” - 12

Maksymalny udział powierzchni zabudowy [%]: „-” - 60

Minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej [%]: 20 - 30

STREFA ZIELENI I REKREACJI - SN

Strefy zieleni i rekreacji wyznaczono na obszarach już zagospodarowanych terenów i na terenach przeznaczonych do rozwoju funkcji ujętych w profilu podstawowym i/lub profilu dodatkowym, jako kontynuacja polityki przestrzennej gminy oraz na działkach objętych wnioskami.

Profil podstawowy: teren zieleni urządzonej, teren plaży, teren wód, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej

Profil dodatkowy:

1-3SN - teren usług sportu i rekreacji, teren zielni naturalnej

4SN, 6-8SN, 21SN, 25SN - teren usług sportu i rekreacji, teren usług kultury i rozrywki, teren usług handlu detalicznego, teren usług gastronomii, teren usług turystyki, teren usług nauki, teren usług edukacji, teren usług zdrowia i pomocy społecznej, teren zieleni naturalnej, teren lasu

9-20SN, 22-24SN - teren usług sportu i rekreacji, teren usług kultury i rozrywki, teren usług handlu detalicznego, teren usług gastronomii, teren usług turystyki, teren usług nauki, teren usług edukacji, teren usług zdrowia i pomocy społecznej, teren zieleni naturalnej, teren lasu

5SN - teren usług kultury i rozrywki, teren usług turystyki, teren usług edukacji, teren zieleni naturalnej

Maksymalna nadziemna intensywność zabudowy: 0,1-0,5

Maksymalna wysokość zabudowy [m]: 7-20

Maksymalny udział powierzchni zabudowy [%]: 1-50

Minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej [%]: 50-85

STREFA CMĘTARZY - SC

Strefy cmentarzy wyznaczono na obszarach już zagospodarowanych pod ten cel terenów, objętych planami miejscowymi, które określają przeznaczenie jako teren cmentarza, jako kontynuacja polityki przestrzennej gminy. W uzasadnionych przypadkach ustalono inne rodzaje terenów planistycznych, w tym tereny usług handlu detalicznego, teren usług kultu religijnego, które umożliwiają uzupełnienie przeznaczeń profilu podstawowego, nie generując konfliktów przestrzennych.

Profil podstawowy: teren cmentarza, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej

Profil dodatkowy:

1SC - teren usług handlu detalicznego, teren usług kultu religijnego

2SC - teren zieleni naturalnej, teren lasu

Maksymalna nadziemna intensywność zabudowy: 0,2

Maksymalna wysokość zabudowy [m]: 7

Maksymalny udział powierzchni zabudowy [%]: 1

Minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej [%]: 30-90

STREFA OTWARTA - SO

Strefy otwarte wyznaczono na obszarach terenów rolniczych, terenów lasów, terenów łąk, dolin rzecznych, zalesień i zadrzewień oraz wód powierzchniowych śródlądowych, form ochrony przyrody. Przy wyznaczaniu stref otwartych uwzględniono również politykę przestrzenną gminy determinowaną przede wszystkim rozwojem terenów zabudowy mieszkaniowej i zagrodowej, a także uwarunkowaniami infrastrukturalnymi i środowiskowymi oraz obszary objęte wnioskami. W strefach otwartych ograniczono możliwości realizacji elektrowni wiatrowych, elektrowni słonecznych i biogazowni. Wyjątkiem są 4 strefy: 10SO, 12SO, 13SO, 15SO, dla których dopuszczono w profilu dodatkowym teren biogazowni.

Profil podstawowy: teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren lasu, teren zieleni naturalnej, teren wód, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej

Profil dodatkowy:

1SO-3SO, 5SO-8SO, 11SO, 14SO, 16SO-18SO, 20SO-24SO, 26SO - brak

4SO, 10SO, 12SO, 13SO, 15SO, 19SO, 25SO - teren elektrowni słonecznej

Maksymalna nadziemna intensywność zabudowy: 0,8

Maksymalna wysokość zabudowy [m]: 7

Maksymalny udział powierzchni zabudowy [%]: 80

Minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej [%]: 20

STREFA GÓRNICTWA – SG

Strefy górnictwa wyznaczono w granicach terenu zakładu górniczego przy czynnych odwiertach eksploatacyjnych złoża gazu ziemnego, określone w planie ruchu zakładu górniczego.

Profil podstawowy: teren górnictwa i wydobywania, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej

Profil dodatkowy:

1SG-4SG - teren zieleni naturalnej

Maksymalna nadziemna intensywność zabudowy: -

Maksymalna wysokość zabudowy [m]: -

Maksymalny udział powierzchni zabudowy [%]: -

Minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej [%]: -

STREFA KOMUNIKACYJNA - SK

Strefy komunikacyjne wyznaczono na obszarach zagospodarowanych na cele obsługi komunikacji oraz na obszarach terenów istniejących dróg publicznych klas: główna i zbiorcza obejmujących tereny w ich liniach rozgraniczających (działki drogowe) oraz istniejących terenów komunikacji kolejowej.

Profil podstawowy: teren autostrady, teren drogi ekspresowej, teren drogi głównej ruchu przyspieszonego, teren drogi głównej, teren komunikacji kolejowej i szynowej, teren komunikacji kolei linowej, teren komunikacji wodnej, teren komunikacji lotniczej, teren obsługi komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej

Profil dodatkowy:

1SK, 3-5SK - teren drogi zbiorczej

2SK, 6SK, 9SK - teren zieleni naturalnej

7SK - teren drogi zbiorczej, teren usług handlu detalicznego, teren usług gastronomii, teren usług turystyki, teren zieleni naturalnej

8SK - teren drogi zbiorczej, teren usług handlu detalicznego, teren usług gastronomii, teren usług turystyki, teren zieleni urządzonej, teren zieleni naturalnej

Maksymalna nadziemna intensywność zabudowy: 0,3

Maksymalna wysokość zabudowy [m]: 7

Maksymalny udział powierzchni zabudowy [%]: 30

Minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej [%]: 10

3. Powiązania planu ogólnego Gminy Mełgiew z innymi dokumentami

Projekt planu ogólnego Gminy Mełgiew jest powiązany z innymi dokumentami na poziomie regionalnym oraz lokalnym, w tym m.in. z Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubelskiego, Strategią Rozwoju Województwa Lubelskiego do 2030 r., Strategią Rozwoju Ponadlokalnego Lubelskiego Obszaru Metropolitalnego do roku 2030, miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego uchwalonymi na obszarze gminy Mełgiew.

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubelskiego (PZPWL)

Nadrzędnym aktem planowania przestrzennego na poziomie regionalnym jest PZPWL przyjęty uchwałą Nr XI/162/2015 Sejmiku Województwa Lubelskiego z dnia 30 października 2015 r. w sprawie uchwalenia Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubelskiego (Dz. Urz. Woj. Lub. z 2015 r. poz. 5441).

W ramach koordynacji krajowej, regionalnej i lokalnej polityki zagospodarowania przestrzennego, ustalenia PZPWL należy uwzględnić w dokumentach planistycznych gmin w następującym zakresie:

- **część obligatoryjna PZPWL** – wiąże organy gmin i jest podstawą opiniowania i uzgodnień w zakresie zgodności z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego województwa, tj.: zasadami, kierunkami rozwoju, działaniami, przestrzennymi warunkami realizacji regionalnej polityki rozwoju, a także uwzględnienia wskazanych inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym,
- **część rekomendacyjna PZPWL** – wyraża preferencje w zakresie sposobu realizacji kierunków działań oraz wybranych rozwiązań przestrzennych dla podmiotów realizujących politykę przestrzenną w regionie.

Część graficzna, będąca integralną częścią PZPWL, ze względu na skalę opracowania, nie jest wiążąca w zakresie szczegółowej (terenowej) lokalizacji działań. W związku z tym oznaczenia rysunków PZPWL powinny być uszczegóławiane w lokalnych dokumentach planistycznych.

Głównym celem PZPWL jest zrównoważony rozwój przestrzenny regionu prowadzący do podniesienia konkurencyjności województwa i poprawy warunków życia. Podstawowymi priorytetami rozwojowymi są:

- wzmacnianie zewnętrznych powiązań sieciowych oraz poprawa spójności wewnątrzregionalnej w układzie przestrzennym i społeczno-gospodarczym;
- wzrost konkurencyjności przestrzeni województwa pod względem atrakcyjności gospodarczej i warunków życia.

Gmina Mełgiew sąsiaduje z miastem Świdnik, w związku z czym podlega silnej presji urbanizacyjnej. W strukturze funkcjonalno-przestrzennej województwa lubelskiego gmina Mełgiew położona jest w:

- obszarze funkcjonalnym o znaczeniu ponadregionalnym – w miejskim obszarze funkcjonalnym ośrodka wojewódzkiego – Lubelskim Obszarze Metropolitalnym oraz obszarze wiejskim uczestniczącym w procesach rozwojowych,
- obszarze funkcjonalnym o znaczeniu regionalnym – w obszarze funkcjonalnym rozwoju gospodarki żywnościowej - roślinnej rolniczej przestrzeni produkcyjnej.

Dla tych obszarów, jako wiodące kierunki zagospodarowania PZPWL wskazuje:

- wzmocnienie funkcji metropolitalnych rdzenia LOM jako ośrodka polaryzacji wiedzy i innowacji;
- wzmocnienie powiązań funkcjonalno – przestrzennych ośrodków osadniczych LOM;
- krystalizowanie struktury przestrzennej LOM w kierunku jej optymalizacji funkcjonalnej;
- stworzenie warunków dla integracji funkcjonalnej z miastami – włączenie obszarów wiejskich otaczających miasta w procesy rozwojowe;
- zwiększenie mobilności zawodowej i przestrzennej;
- stworzenie warunków dla rozwoju przedsiębiorczości pozarolniczej;
- dywersyfikacja sektorowa gospodarki rolnej;
- produkcja roślinna;
- rozwój bazy przetwórstwa rolno – spożywczego;
- rozwój agroturystyki jako formy wzbogacania funkcjonalnego obszarów wiejskich;
- rozwój infrastruktury turystycznej (głównie szlaków turystycznych);
- produkcja zdrowej żywności;
- rozwój infrastruktury technicznej i transportowej.

Przez teren gminy Mełgiew przebiegają główne powiązania transportowe oparte o drogę ekspresową S17, drogę wojewódzką nr 822 i linię kolejową nr 7, co zostało uwzględnione poprzez wyznaczenie stref komunikacyjnych obejmujących te powiązania.

Strategia Rozwoju Województwa Lubelskiego do 2030 r. (SRWL)

Strategia Rozwoju Województwa Lubelskiego do 2030 r. została przyjęta uchwałą Nr XXIV/406/2021 Sejmiku Województwa Lubelskiego z dnia 29 marca 2021 r. Stanowi podstawę

do kształtowania polityki rozwoju na poziomie regionalnym w województwie lubelskim. Model struktury funkcjonalno – przestrzennej określa przestrzenne ramy planowanych działań rozwojowych w regionie. Stanowi płaszczyznę koordynacji przedsięwzięć w dwóch układach funkcjonalnych, tj. układzie naturalnym oraz układzie antropogenicznym.

Zgodnie ze SRWL 2030, Gmina Mełgiew zlokalizowana jest w OSI Miejski Obszar Funkcjonalny ośrodka wojewódzkiego (LOM), dla którego jako priorytetowe kierunki działań przyjęto, m.in.:

- rozwijanie funkcji metropolitalnych Lublina, w tym gospodarczych, edukacyjnych, naukowych, turystycznych, kulturalnych, konferencyjno-wystawienniczych o charakterze regionalnym, krajowym i międzynarodowym;
- organizacja terenów inwestycyjnych, w tym służących rozwijaniu logistyki (m.in. w oparciu o potencjał Portu Lotniczego Lublin S.A);
- stymulowanie rozwoju lokalnej przedsiębiorczości;
- integrowanie systemów transportowych w miejskich obszarach funkcjonalnych, przyjaznych środowisku, z uwzględnieniem infrastruktury sprzyjającej elektromobilności;
- wspieranie działań w tym infrastrukturalnych w zakresie dostosowania do zmian klimatu i odporności na klęski żywiołowe oraz redukcji wielkości emisji zanieczyszczeń na terenach miejskich, w tym z wykorzystaniem zielonej i niebieskiej infrastruktury i rozwiązań opartych na przyrodzie;
- wprowadzanie rozwiązań opartych na idei smart city, ze szczególnym uwzględnieniem partycypacji społecznej;
- zintegrowane planowanie rozwoju obszarów podmiejskich w wymiarze ponadlokalnym – przeciwdziałanie niekontrolowanej urbanizacji terenów wiejskich;
- wyprowadzanie ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych (w tym rewitalizacja);
- integrowanie działań na rzecz efektywnego świadczenia usług społecznych.

Strategia Rozwoju Ponadlokalnego Lubelskiego Obszaru Metropolitalnego do roku 2030

Gmina Mełgiew jest członkiem Stowarzyszenia Lubelskiego Obszaru Metropolitalnego, które opracowało i przyjęło Strategię Rozwoju Ponadlokalnego Lubelskiego Obszaru Metropolitalnego do roku 2030. Przyjęty w Strategii model struktury funkcjonalno-przestrzennej dla ośrodka gminnego – Mełgwi zakłada rozwój funkcji obsługi turystyki i rekreacji, obsługi rolnictwa oraz obsługi przedsiębiorczości pozarolniczej. Gmina położona jest w granicach zielonego pierścienia wokół aglomeracji lubelskiej i w strefie rolniczej przestrzeni produkcyjnej.

Ustalenia projektu planu w kontekście struktury i ich zakresu uwzględniają zapisy Strategii poprzez tworzenie warunków do:

- w odniesieniu do elementów o wiodących funkcjach społeczno-gospodarczych:
 - planowania wielofunkcyjnych jednostek osadniczych,
 - kształtowania struktur przestrzennych zapewniających dobre środowiskowe warunki życia polegająca na uwzględnianiu,
 - krystalizowania sieci osadniczej, w szczególności na obszarach rozproszonej, mono funkcyjnej zabudowy mieszkaniowej,
 - kształtowania terenów urbanizacji w sposób zapewniający odpowiednią dostępność terenów mieszkaniowych do podstawowych usług publicznych, transportu zbiorowego, przestrzeni publicznych,
 - rozwoju terenów aktywności gospodarczej z przeznaczeniem pod działalność gospodarczą i/lub usługową,
 - kształtowania otoczenia obiektów dziedzictwa kulturowego oraz dóbr kultury współczesnej, w sposób kreujący przestrzeń publiczną integrującą mieszkańców, z poszanowaniem wartości kulturowych i krajobrazowych,

- w odniesieniu do elementów o wiodącej funkcji przyrodniczej:
 - zachowania i kształtowania spójności sieci ekologicznej, a także systemu węzłów i korytarzy ekologicznych rangi lokalnej,
 - kształtowania zagospodarowania przestrzennego w dostosowaniu do specyfiki obszaru i przedmiotu ochrony wartości przyrodniczych i krajobrazowych, wynikających z funkcji i reżimu ochronnego obszarów,
 - zachowania i zwiększania ciągłości łączności ekologicznej dolin rzecznych poprzez wykluczenie ich z zagospodarowania zmieniającego funkcje i sposób użytkowania z możliwością minimalizacji presji poprzez odpowiednie kanalizowanie ruchu,
 - zachowania trwałości gruntów leśnych oraz naturalnych cieków i zbiorników wodnych,
 - zachowania pozostałości naturalnych ekosystemów i ich ochrony planistycznej, jako cennych obiektów ochrony różnorodności biologicznej, zapewniających trwałość ekosystemów (w szczególności terenów podmokłych, łąk dolinnych i śródleśnych, zadrzewień śródpolnych, starorzeczy i oczek wodnych),
 - zachowywania w stanie naturalnym terenów podmokłych - jako regulatorów warunków hydrologicznych, klimatycznych i ekologicznych środowiska oraz elementów naturalnej retencji wód,
- w odniesieniu do stref terenów otwartych:
 - kształtowania zwartych przestrzennie jednostek osadniczych,
 - harmonijnego kształtowanie zagospodarowania przestrzennego wokół obszarów i obiektów o wartościach kulturowych i krajobrazowych,
 - ochrony i wzbogacania przyrodniczego struktur ekologicznych w granicach zielonego pierścienia,
- w odniesieniu do elementów infrastruktury technicznej i komunikacyjnej oraz wzmacniania powiązań infrastrukturalnych:
 - kształtowania zintegrowanej sieci metropolitalnego transportu zbiorowego w oparciu o transport szynowy i system dowozu pasażerów środkami transportu autobusowego, trolejbusowego i rowerowego do węzłów integracyjnych,
 - koncentrowania rozwoju sieci transportowej i infrastruktury towarzyszącej w strefie Aglomeracji Lubelskiej oraz głównych pasmach rozwojowych, obejmujące priorytetowe działania służące poprawie powiązań rdzenia obszaru metropolitalnego z jego otoczeniem funkcjonalnym oraz tworzeniu warunków rozwoju wielomodalnych przewozów osób i towarów.

Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego Gminy Mełgiew

W granicach gminy Mełgiew obowiązuje 27 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, obejmujących cały obszar gminy. Zgodnie z ich ustaleniami, tereny zabudowy mieszkaniowej koncentrują się głównie w zachodniej części gminy, w strefach sąsiadujących ze Świdnikiem, a także w centralnej części – w ośrodku gminnym.

Część planów była sporządzona na podstawie nieobowiązującej już ustawy z 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym i stanowią fragmentaryczne zmiany planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Mełgiew z 1987 r. Pozostałe plany zostały sporządzone na podstawie ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 26 sierpnia 2003 r. w sprawie wymaganego zakresu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Ustalenia obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego zostały uwzględnione przy określaniu gminnych standardów urbanistycznych (stref planistycznych, wskaźników zagospodarowania).

4. Informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy

W prognozie przeprowadzono analizę i ocenę potencjalnego wpływu na środowisko ustaleń projektu planu ogólnego Gminy Mełgiew, uwzględniając stopień szczegółowości informacji w nim zawartych. Przy sporządzeniu prognozy uwzględniono obowiązujące akty prawne z zakresu ochrony środowiska. Dokument został opracowany stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny.

Ze względu na złożoność dokumentu jakim jest prognoza, na poszczególnych etapach opracowania zastosowano różne metody i techniki badawcze:

- analizy kameralne dokumentów i danych;
- metody opisowe, dotyczące m. in. charakterystyki istniejącego stanu zasobów środowiska, ze szczególnym uwzględnieniem przewidywanych znaczących oddziaływań oraz obszarów prawnie chronionych;
- analizy jakościowe, oparte na dostępnych informacjach odnoszących się do stanu środowiska oraz identyfikacji i wartościowania skutków przewidywanych zmian w środowisku;
- badania jakościowe i oceny eksperckie;
- analizy macierzowe umożliwiające zaprezentowanie oddziaływań projektu planu ogólnego gminy na poszczególne komponenty środowiska oraz zestawienie rezultatów wzajemnego oddziaływania czynników;
- analizy przestrzenne wykorzystujące techniki GIS, umożliwiające między innymi przedstawienie relacji pomiędzy poszczególnymi czynnikami oraz wizualizację kartograficzną ustaleń opracowania;
- metody graficzne pozwalające na prezentację danych oraz wizualizację wzajemnych zależności ustaleń projektu planu ogólnego i komponentów środowiska.

Analiza i ocena stanu środowiska Gminy Mełgiew została wykonana metodą opisową na podstawie danych Państwowego Monitoringu Środowiska, danych statystycznych, opracowań kartograficznych oraz w oparciu o literaturę specjalistyczną. Umożliwiła identyfikację najważniejszych problemów ochrony środowiska oraz określenie trendów zmian zachodzących w środowisku.

Zastosowanie metody macierzy pozwoliło na identyfikację, analizę i ocenę przewidywanych oddziaływań ustaleń projektu planu ogólnego Gminy Mełgiew na poszczególne komponenty środowiska.

Ocena wpływu na poszczególne komponenty środowiska ustaleń projektu planu ogólnego uwzględnia sposób oddziaływania (tab. 1), rodzaj oddziaływania (tab. 2), czas oddziaływania (tab. 3) oraz jego częstotliwość (tab. 4).

Tabela 1 Sposób oddziaływania

Symbol	Opis oddziaływania
++	Znacząco korzystne oddziaływanie – oddziaływanie powodujące korzystne zmiany w środowisku, najczęściej wtórne, pojawiające się w dłuższym horyzoncie czasowym, prowadzące do poprawy wybranych elementów środowiska w wymiarze ponadlokalnym
+	Zauważalne pozytywne oddziaływanie - nie powodujące ilościowo istotnych zmian w środowisku
0	Neutralne oddziaływanie – całkowity brak wpływu lub wpływ nieznaczący, oddziaływanie nie powodujące odczuwalnych (mierzalnych) skutków w środowisku
-	Negatywne słabe oddziaływanie – oddziaływanie zauważalne, powodujące odczuwalne skutki środowiskowe, lecz nie powodujące przekroczenia standardów, istotnych zmian ilościowych i jakościowych, możliwe do ograniczenia
--	Negatywne umiarkowane oddziaływanie – możliwe do ograniczenia metodami planistycznymi

Symbol	Opis oddziaływania
---	Negatywne znaczące oddziaływanie – ma istotny negatywny wpływ, powodujący zasadniczą zmianę określonych parametrów jakości środowiska, zagrożenia dla obszarów przyrodniczo cennych (możliwe do ograniczenia metodami planistycznymi lub rozwiązaniami alternatywnymi do negatywnego umiarkowanego lub też zmuszające do odstąpienia od lokalizacji funkcji)

Źr.: Opr. własne

Tabela 2 Rodzaj oddziaływania

Skrót	Kryterium	Opis
B	Bezpośrednie	Oddziaływanie wynikające z bezpośredniej interakcji między planowanym zagospodarowaniem a środowiskiem jego realizacji. Zmiana w środowisku jest bezpośrednią konsekwencją oddziaływania na dany komponent środowiska.
P	Pośrednie	Oddziaływanie wynikające z innych działań mających miejsce w związku z realizacją projektowanego zagospodarowania. Oddziaływanie wywołane zmianą środowiska spowodowaną oddziaływaniem bezpośrednim innego czynnika.
W	Wtórne	Oddziaływanie wynikające z oddziaływań bezpośrednich lub pośrednich, będące skutkiem późniejszych interakcji ze środowiskiem.

Źr.: Opr. własne

Tabela 3 Czas oddziaływania

Skrót	Kryterium	Opis
K	Krótkoterminowe	Oddziaływanie będzie trwać jedynie przez ograniczony czas i ustanie po zakończeniu danego działania bądź na skutek wykorzystania środków łagodzących lub prac rekultywacyjnych albo naturalnego powrotu do stanu wyjściowego.
Ś	Średnioterminowe	Oddziaływanie ograniczone w czasie, które utrzymuje się do kilku lat po ustaniu działania, które było jego źródłem. Oddziaływanie o charakterze nieciągłym, sporadycznym regularnie powtarzające się w dłuższym okresie czasu (np. zaburzenia sezonowe).
D	Długoterminowe	Oddziaływanie utrzymujące się przez dłuższy czas, które powoduje trwałe zmiany w zasobach, utrzymujące się po zakończeniu eksploatacji.

Źr.: Opr. własne

Tabela 4 Częstotliwość oddziaływania

Skrót	Kryterium	Opis
S	Stałe	Oddziaływanie występujące w trakcie zagospodarowania terenu i powodujące trwałe zmiany w zasobach. Oddziaływanie o charakterze ciągłym, trwające nieprzerwanie w analizowanej perspektywie czasowej.
C	Chwilowe	Oddziaływanie trwające krótko; ustające z chwilą zakończenia działania, które jest jego źródłem (np. na etapie robót budowlanych), element środowiska powraca do stanu pierwotnego. Oddziaływanie nieregularne lub sporadyczne.

Źr.: Opr. własne

Projekt planu ogólnego gminy jest dokumentem ogólnym, nie wskazującym konkretnych przedsięwzięć, a jedynie wyznaczającym strefy, w których mogą być lokalizowane poszczególne rodzaje zagospodarowania terenu. Prognoza oddziaływania na środowisko została dostosowana do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu. Ma

ona charakter informacyjno–ostrzegawczy, bazując przede wszystkim na ocenach jakościowych.

Na podstawie profili podstawowych i dodatkowych dla poszczególnych stref oraz ustalonych parametrów i wskaźników, określono istotne potencjalne oddziaływania na poszczególne elementy środowiska, określając ich rodzaj, charakter oraz intensywność. Wskazano kierunki zmian, jakich należy się spodziewać w związku z realizacją projektowanego dokumentu.

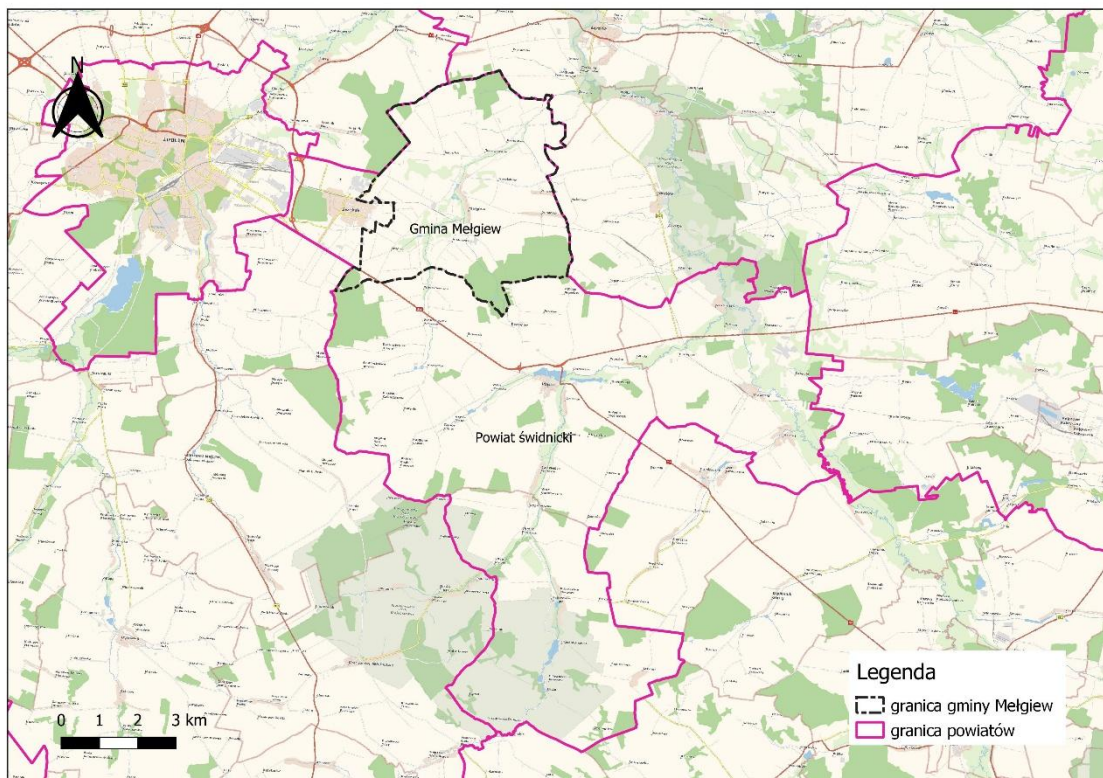
Dla przyjętej metodyki nie natrafiono na trudności, które wynikałyby z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

5. Istniejący stan środowiska

5.1. Położenie gminy Mełgiew

Projekt planu ogólnego Gminy Mełgiew obejmuje swoim zasięgiem obszar całej gminy. Gmina Mełgiew położona jest w powiecie świdnickim, w centralnej części województwa lubelskiego. Graniczy z gminami:

- Głusk, Wólka (powiat lubelski),
- Łęczna, Milejów (powiat łęczyński),
- m. Świdnik, Piaski (powiat świdnicki).

Rysunek 1. Położenie Gminy Mełgiew na tle powiatu świdnickiego

Źr.: Opr. własne na podst. Państwowego Rejestru Granic

Obszar gminy Mełgiew zajmuje powierzchnię 95 km² (9 486 ha) i zamieszkiwany jest przez 10 839 osób (stan na 31.12.2024 r.). Gmina Mełgiew ma charakter podmiejski, charakteryzuje się gęstością zaludnienia na poziomie 114,3 os/km², znacznie wyższą niż średnia dla województwa lubelskiego (81 os/km²)¹.

Gmina podzielona jest na 21 sołectw, tj.: Franciszków, Dominów, Jacków, Janowice, Janówek, Józefów, Krępiec I, Krępiec II, Krzesimów I, Krzesimów II, Lubieniec, Mełgiew I,

¹ Dane BDL, 2024 r.

Mełgiew II, Minkowice, Minkowice Kolonia, Piotrówek, Podzamcze, Nowy Krępiec, Trzeciaków, Trzeszkowice, Żurawniki.

Sieć komunikacyjna w gminie Mełgiew oparta jest o drogę ekspresową S12/17, drogę wojewódzką nr 822 Lublin – Port Lotniczy Lublin, drogi powiatowe o łącznej długości prawie 60 km, drogi gminne i wewnętrzne. Przez centralną część gminy przebiega zelektryfikowana linia kolejowa nr 7 relacji Warszawa Wschodnia – Lublin – Dorohusk – granica państwa, której długość w granicach gminy wynosi 9,7 km. Na terenie gminy zlokalizowana jest jedna stacja kolejowa w miejscowości Minkowice i dwa przystanki kolejowe w Podzamczu i Dominowie. W północno – zachodniej części gminy zlokalizowany jest Regionalny Port Lotniczy Lublin.

Gospodarka gminy Mełgiew jest w dużej mierze oparta na rolnictwie oraz działalności małych i średnich przedsiębiorstw, a także usługach. Użytki rolne zajmują ponad 6,2 tys., pozostałymi użytkami rolnymi są grunty ugorowane, uprawy trwałe, sady, ogrody przydomowe, łąki trwałe, pastwiska trwałe. Resztę powierzchni pokrywają lasy i grunty leśne.

Na terenie gminy dominuje zabudowa zagrodowa oraz mieszkaniowa jednorodzinna².

Podstawowym dokumentem planistycznym określającym politykę przestrzenną gminy, w tym lokalne zasady zagospodarowania przestrzennego jest Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Mełgiew, które zostało przyjęte uchwałą Nr XXIV/134/09 Rady Gminy Mełgiew z dnia 15 maja 2009 r., a następnie zmienione uchwałami Nr XXIV/158/16 z dnia 28 grudnia 2016 r., XXXVII/273/18 z 27 czerwca 2018 r. oraz XXII/173/20 z dnia 22 grudnia 2020 r.

Zgodnie z regionalizacją fizyczno-geograficzną Polski³, gmina Mełgiew położona jest w całości w obrębie jednego mezoregionu – Płaskowyż Świdnicki. Jest to mezoregion o mało zróżnicowanej rzeźbie terenu oraz krajobrazie. W poniższej tabeli przedstawiono pełny podział na jednostki fizyczno-geograficzne wyodrębnione na terenie gminy Mełgiew.

Tabela 5. Jednostki fizyczno-geograficzne na terenie gminy Mełgiew

Rodzaj jednostki	Kod	Nazwa
Megaregion	3	Pozaalpejska Europa Środkowa
Prowincja	34	Wyżyny Polskie
Podprowincja	343	Wyżyna Lubelsko - Lwowska
Makroregion	343.1	Wyżyna Lubelska
Mezoregion	343.16	Płaskowyż Świdnicki

Źr.: Opr. własne na podst. Rychling A. (red.), 2021, Regionalna geografia fizyczna Polski, Poznań

5.2. Budowa geologiczna

Na obszarze gminy Mełgiew występują osady wszystkich formacji geologicznych, od krystalicznego podłoża prekambryjskiego (brzeżna część prekambryjskiej platformy wschodnioeuropejskiej zwana rowem lubelskim) po utwory czwartorzędowe.

W mezozoiku zasadnicze znaczenie mają skały jury i kredy, a zwłaszcza skały górnej kredy stanowiące warstwę stropową mezozoiku. Zalegają one potężną serią o miąższości ok. 900 m. Wykształcone są jako margle, wapienie, rzadziej opoki i kreda pizząca. Głębokość występowania tych osadów pod powierzchnią jest zróżnicowana. Najgłębiej występują w dolinie rzeki Stoki. Na pozostałym obszarze kreda wychodzi na powierzchnię lub przykrywają ją utwory młodsze warstwą ok. 20 m. Skały kredowe wychodzące są silnie zwiertzałe, a zbiegające w warstwach stropowych – silnie spękane. Spękania i szczeliny umożliwiają gromadzenie się i ruch wód podziemnych. Formacja kredy jest głównym wodonoścem na całej Wyżynie Lubelskiej.

Kenozoik reprezentowany jest przez utwory trzecio- i czwartorzędowe. Utwory trzeciorzędowe są silnie zerodowane i występują jedynie w postaci odizolowanych płatów. Do

² Raport o stanie gminy Mełgiew za 2024 r., Mełgiew, 2025.

³ Rychling A. (red.) i in., 2021, Regionalna geografia fizyczna Polski, Poznań.

najbardziej rozpowszechnionych należą: gezy i siwaki paleoceńskie. Gezy zalegają w południowej części gminy pod niewielkim nakładem mułków piaszczystych i piasków pyłowych lessopodobnych lub bezpośrednio na powierzchni. Miąższość osadów trzeciorzędowych waha się w granicach 20 m. na skałach węglanowych górnej kredy zalegają również osady czwartorzędowe. Ich miąższość waha się w granicach ok. 50 m. Plejstocen, poza doliną rzeki Stoki, reprezentują mułki piaszczyste rzeczne i piaski pyłowe lessopodobne oraz piaski i mułki rzeczne i rzeczno-peryglacjalne teras nadzalewowych. W dolinie rzeki, poza utworami plejstoceniowymi (rumosze i ropy zwietrzelinowe, mułki piaszczyste jeziorne, piaski rzeczne, diatomity, pyły piaszczyste z wkładkami torfów i gytyi), występują utwory holocenu, wykształcone jako piaski i mułki rzeczne oraz torfy. Poza obrębem doliny można je spotkać we wschodniej części gminy, gdzie wypełniają niewielkie zagłębienia bezodpływowe (wertebry) o genezie krasowej (w rejonie Krępcza i Dominowa)⁴.

5.3. Rzeźba terenu

Cały obszar Gminy Mełgiew położony jest w obrębie Płaskowyżu Świdnickiego, stanowiącego płaską, monotonną równinę denudacyjną, rozwiniętą na opokach marglistych górnej kredy oraz geozach paleocenu, opadającą ku północy w kierunku ujścia Bystrzycy do Wieprza. Jej rozległe powierzchnie wierzchowinowe, przechodzą w położe stoki, a następnie zrównania podstokowe i zbocza dolin, rozwinięte już w mniej odpornych facjach węglanowych górnej kredy – marglach i kredzie piaszczystej.

Wysokości bezwzględne zmniejszają się w kierunku północno – wschodnim od ponad 210 m n.p.m. w okolicy Krępcza do ok. 160 m n.p.m. w rejonie doliny rzecznej we wsi Lubieniec. Płytkie zaleganie silnie spękanych margli i kredy piaszczystej warunkuje w wielu miejscach rozwój zjawisk krasowych w typie krasu kredy piaszczystej. Gęstość drobnych form krasowych – wertebów i uwałów, przekracza miejscami 50 form na km². Ich dna są podmokłe i zatorfione. Strukturą wyraźnie zaznaczającą się w rzeźbie są doliny rzeczne przecinające gminę, które mają silny związek z tektoniką kompleksu mezo-kenozoicznego. Wypełniają je utwory holoceniowe, głównie piaski rzeczne i mady, ale również namuły torfiaste i torfy⁵.

5.4. Surowce mineralne

Zgodnie z Bilansem zasobów złóż kopalin w Polsce⁶ oraz bazą MIDAS, na terenie gminy Mełgiew występują złoża surowców mineralnych:

- piasków i żwirów,
- gazu ziemnego.

Udokumentowane złoża kopalin piasków i żwirów zlokalizowane są w centralnej i północno – wschodniej części gminy, rejonie doliny rzeki Stoki. Łączne zasoby piasku i żwirów na terenie gminy Mełgiew szacowane są na ok. 697,7 tys. t. Złoża nie są eksploatowane. Natomiast w zachodniej części gminy Mełgiew zlokalizowane są złoża gazu ziemnego Mełgiew A i Mełgiew B o szacowanych łącznych zasobach wynoszących ponad 816 mln m³. Złoże jest eksploatowane, ale kopalnia zlokalizowana jest w Świdniku Drugim na terenie sąsiedniej gminy Wólka.

W obrębie złoża Mełgiew A i Mełgiew B wyznaczono obszar i teren górniczy o powierzchni 24 853 013 m². W poniższej tabeli przedstawiono wykaz udokumentowanych złóż kopalin na terenie gminy Mełgiew.

⁴ Program Ochrony Środowiska dla Gminy Mełgiew na lata 2024-2027 z perspektywą do roku 2031.

⁵ Richling i in. (red.), 2021, Regionalna geografia fizyczna Polski, Poznań.

⁶ Bilans złóż kopalin w Polsce wg stanu na 31.XII.2024 r., 2025, PIB PIB, Warszawa.

Tabela 6. Złoże kopalin na terenie gminy Mełgiew

Nazwa złoża	ID	Stan zagospodarowania	Pow. [m ²]	Zasoby geolog.	Lokalizacja
PIASKI I ŻWIRY				tys. t	
Krzesimów	13878	[M] złoża skreślone z bilansu zasobów	9 280	-	Krzesimów
Krzesimów I	15672	[M] złoża skreślone z bilansu zasobów	5 840	-	Krzesimów Północny dz. nr 538/3, 538/5
Krzesimów II	16924	[R] złoża rozpoznane szczegółowo	28 558	462,17	Krzesimów Północny dz. nr 537/1, 537/2, 537/3
Mełgiew I	15410	[M] złoża skreślone z bilansu zasobów	9 040	-	Mełgiew dz. 393/2, 394, 395/2, 396, 401/2, 402
Mełgiew II	9247	[R] złoża rozpoznane szczegółowo	24 000	207,75	Mełgiew I, dz. 378/2, 380/2, 382/2, 384/2, 383, 385
Mełgiew III	12194	[M] złoża skreślone z bilansu zasobów	14 600	-	Mełgiew I, dz. 376/2, 377
Mełgiew IV	16239	[Z] eksploatacja złoża zaniechana	2 400	5,94	Mełgiew, cz. dz. 398, 400
Mełgiew V	16240	[Z] eksploatacja złoża zaniechana	6 850	21,80	Mełgiew, dz. 405
GAZ ZIEMNY				mln m³	
Mełgiew A i Mełgiew B	7420	[E] złoża zagospodarowane	1 775 000	816,20	Jacków, Jankowice, Janówek, Świdnik Duży, Turka, Łuszczów, Minkowice, Mełgiew

Źr.: Opr. własne na podst. m.in. Bilansu złóż kopalin w Polsce wg stanu na 31.XII.2024 r., CBDG MIDAS (dostęp 20.09.25)

5.5. Gleby

Gmina Mełgiew charakteryzuje się bardzo dobrymi glebami do uprawy rolniczej. Na obszarze gminy wykształciły się trzy zasadnicze typy genetyczne gleb będące konsekwencją budowy geologicznej podłoża. Na terenach wierzchwinowych powstały głównie rędziny związane z podłożem węglanowym oraz gleby brunatne i płowe wytworzone na utworach lessowatych. W dolinie rzeki Stoki dominują gleby mułowe, mady rzeczne i gleby mułowo-torfowe.

Pod względem bonitacyjnym, na gruntach ornych, zdecydowanie przeważają gleby klasy III a (55,9%) z dużym udziałem gleb klasy II (15,9%) i klasy III b (18,6%). Gleby klasy I zajmują powierzchnię marginalną (0,4%), a gleby klasy IVa i b – 9% ogólnej powierzchni gruntów ornych. Gleby klasy VI nie występują, a gleby klasy V to zaledwie 0,2%.

Wśród użytków zielonych zdecydowanie dominuje III i IV klasa. Łącznie zajmują one 78,5% powierzchni użytków zielonych (III – 28,7%, IV – 49,8%). Łąki w klasie I nie występują, a użytki zielone najslabsze V i VI klasa stanowią łącznie 20,2%. Ogólnie na obszarze gminy Mełgiew przeważają gleby dobre i bardzo dobre, zajmując łącznie ponad 90% powierzchni gruntów ornych. Gleby najwyższych klas bonitacyjnych przeważają w północnych (Kol. Józefów, Trzeszkowice i Krzesimów) i południowych (Kol. Mełgiew, Podzamcze i Krępiec) rejonach gminy.

Ocena rolniczej przestrzeni produkcyjnej, wyrażona kompleksami przydatności gruntów do produkcji rolnej wykazała, że wśród gruntów ornych największy odsetek stanowi kompleks drugi pszenno-dobry (64,4%) z dużym udziałem kompleksu pierwszego pszenno-bardzo dobrego (16,3%) oraz kompleksu czwartego żytniego bardzo dobrego (12,9%). Pozostałe kompleksy zajmują powierzchnie marginalne (6,4%). Wśród użytków zielonych przeważają dwa kompleksy - użytki zielone średnie (70,5%) i użytki zielone słabe i bardzo słabe (20,2%). Zajmują one tereny z glebami torfowymi, mułowo-torfowymi i madami. Cechą charakterystyczną tych gleb są wadliwe stosunki wilgotnościowe.

Biorąc pod uwagę waloryzację rolniczej przestrzeni produkcyjnej, wyrażoną syntetycznym wskaźnikiem oceny gleb w punktach (ocena warunków agroekologicznych wg IUNG

w Puławach), gmina Mełgiew uzyskała 95,2 punkty, co potwierdza wysokie walory agroekologiczne i użytkowe gleb⁷.

5.6. Klimat

Wg regionalizacji klimatycznej A. Wosia (1993), której podstawą są frekwencje różnych typów pogody, gmina Mełgiew położona jest w zasięgu Wschodniomałopolskiego regionu klimatycznego charakteryzującego się stosunkowo małą liczbą dni z pogodą umiarkowanie ciepłą z dużym zachmurzeniem i opadem (poniżej 30). Liczba dni umiarkowanie ciepłych należy do najmniejszych, średnio jest ich 121 w roku. Stosunkowo liczniej występują dni z pogodą przymrozkową umiarkowanie zimną z opadem oraz niektóre typy pogód z grupy mroźnych (umiarkowanie mroźna z opadem oraz dość mroźna z opadem).

Z obserwacji meteorologicznych w latach 1991-2020 wynika, że średnia suma opadów na obszarze gminy Mełgiew wynosi ok. 600 mm. Natomiast w 2024 r. roczna suma opadów była niższa i wynosiła 500-600 mm. Z obserwacji wieloletnich wynika że średnia roczna temperatura powietrza na terenie gminy Mełgiew wynosi 8-9°C. Zaobserwowano także wzrost średniej rocznej temperatury powietrza do 10-11°C w roku 2024. W ostatnich latach obserwuje się również nasilenie zjawisk ekstremalnych, tj. występowanie deszczy nawałnych i silnych wiatrów⁸.

Zgodnie z opracowanymi scenariuszami klimatycznymi w ramach projektu Klimada 2.0⁹, w wyniku postępujących zmian klimatu w obszarze objętym projektem planu ogólnego należy spodziewać się nasilenia i częstszego występowania zjawisk ekstremalnych tj.:

- fale upałów i fale chłódów,
- zmiany w strukturze opadów i ekstremalne zjawiska w zakresie opadów (intensywne deszcze i susze),
- silne wiatry,
- inne potencjalne ekstremalne sytuacje pogodowe (burze śnieżne, grad, itp.).

Zmiany klimatyczne mają również wpływ na zasięg występowania gatunków, cykle rozrodcze, okresy wegetacji i interakcje ze środowiskiem. Pod wpływem zmian parametrów klimatycznych stopniowym przekształceniom ulega różnorodność biologiczna.

5.7. Stan powietrza

Zanieczyszczenia emitowane do atmosfery powodują zmianę jej naturalnego składu chemicznego, struktury termicznej i zakłócają bilans promieniowania słonecznego, stwarzając zagrożenie dla ludzi i środowiska. Na stan powietrza duży wpływ mają warunki meteorologiczne występujące na danym obszarze, w szczególności: kierunek i prędkość wiatru, temperatura powietrza, wilgotność oraz opady atmosferyczne.

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 647 ze zm.), na potrzeby oceny jakości powietrza w województwie lubelskim zostały zdefiniowane dwie strefy: aglomeracja lubelska obejmująca miasto Lublin oraz strefa lubelska obejmująca pozostały obszar województwa, w tym gminę Mełgiew.

Na podstawie analizy poziomu stężeń zanieczyszczeń określono klasy strefy lubelskiej dla danego zanieczyszczenia, oddzielnie ze względu na ochronę zdrowia ludzi i ze względu na ochronę roślin. Zanieczyszczenia, jakie uwzględnia się w ocenie dokonywanej pod kątem spełnienia kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia ludzi, obejmują 12 substancji: dwutlenek siarki (SO₂), dwutlenek azotu (NO₂), tlenek węgla (CO), benzen (C₆H₆), ozon (O₃), pył zawieszony PM₁₀, pył zawieszony PM_{2,5}, ołów (Pb) w pyłe zawieszonym PM₁₀, arsen (As) w pyłe zawieszonym PM₁₀, kadm (Cd) w pyłe zawieszonym PM₁₀, nikiel (Ni) w pyłe zawieszonym PM₁₀, benzo(a)piren (B(a)P) w pyłe zawieszonym PM₁₀. Natomiast w ocenach

⁷ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Mełgiew, 2020.

⁸ <https://klimat.imgw.pl/pl/climate-maps>

⁹ <https://klimada2.ios.gov.pl/klimat-scenariusze-portal/>

dokonywanych pod kątem spełnienia kryteriów odniesionych do ochrony roślin uwzględnia się 3 substancje: dwutlenek siarki (SO₂), tlenki azotu (NO_x), ozon (O₃).

W 2024 r. ocena jakości powietrza w województwie lubelskim prowadzona była w 13 stacjach pomiarowych. Na terenie Gminy Mełgiew nie były prowadzone pomiary, natomiast najbliższej położona stacja pomiarowa zlokalizowana była w Wilczopolu (gmina Głusk). W poniższej tabeli przedstawiono wyniki oceny jakości powietrza w 2024 r. z uwzględnieniem kryteriów ochrony zdrowia ludzi.

Tabela 7. Klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie za 2024 rok dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi - klasyfikacja podstawowa (klasy: A, C oraz A1, C1 dla pyłu zawieszonego PM2,5)

Kod strefy	Nazwa strefy	SO ₂	NO ₂	C ₆ H ₆	CO	O ₃ ¹⁾	PM10	Pb	As	Cd	Ni	B(a)P	PM2,5 ²⁾
PL0601	aglomeracja lubelska	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A1
PL0602	strefa lubelska	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	C	A1

¹⁾ Dla ozonu – poziom celu długoterminowego, strefy uzyskały klasę D2,

²⁾ Dla pyłu zawieszonego PM2,5 – poziom dopuszczalny I fazy, strefy uzyskała klasę A.

Źr.: Roczna ocena jakości powietrza w województwie lubelskim. Raport wojewódzki za rok 2024, GIOŚ

Ocena jakości powietrza w województwie lubelskim za 2024 r. wg kryterium ochrony zdrowia wykazała przekroczenie poziomu docelowego benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM10 w strefie lubelskiej, strefa uzyskała klasę C dla tego zanieczyszczenia. Dla pozostałych zanieczyszczeń analizowanych w ocenie jakości powietrza w województwie nie wykazano przekroczeń poziomów dopuszczalnych i docelowych.

Rozkład przestrzenny średniorocznych stężeń benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM10 na obszarze województwa lubelskiego w 2024 roku wskazuje na duże wahania wartości od 0,2 ng/m³ do 4 ng/m³. Poziom docelowy 1 ng/m³ został przekroczony lokalnie na obszarach miejskich na terenie strefy lubelskiej. Najniższe wartości stężeń wystąpiły we wschodniej części strefy lubelskiej oraz lokalnie na południu.

W odniesieniu do kryterium ochrony roślin strefa lubelska dla wszystkich analizowanych zanieczyszczeń została zaliczona do klasy A. Natomiast w przypadku oceny pod kątem poziomu celu długoterminowego dla ozonu uzyskała klasę D2.

Tabela 8. Klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie za 2023 r. dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin - klasyfikacja podstawowa (klasy: A, C)

Kod strefy	Nazwa strefy	SO ₂	NO _x	O ₃ ¹⁾
PL0602	strefa lubelska	A	A	A

¹⁾ Dla ozonu – poziom celu długoterminowego - strefa lubelska uzyskała klasę D2.

Źr.: Roczna ocena jakości powietrza w województwie lubelskim. Raport wojewódzki za rok 2024, GIOŚ

Na obszarze województwa lubelskiego od wielu lat występuje niski poziom zanieczyszczenia powietrza. Występowaniem wysokich stężeń benzo(a)pirenu zawartego w pyłe zawieszonym PM10 przede wszystkim w sezonie grzewczym wskazuje, że główną przyczyną podwyższonych stężeń jest „niska” emisja pochodząca z indywidualnego ogrzewania budynków.

W sezonie letnim rejestrowany był wzrost stężeń ozonu, spowodowany obecnością w atmosferze jego prekursorów oraz, w dużej mierze, warunkami meteorologicznymi.

Działania w zakresie poprawy jakości powietrza są realizowane w ramach programu ochrony powietrza (POP) dla województwa lubelskiego. Obecnie na terenie województwa obowiązuje, przyjęty przez Sejmik Województwa Lubelskiego uchwałą Nr XLIX/716/2023 z dnia 28 czerwca 2023 r. zaktualizowany Program ochrony powietrza dla strefy lubelskiej ze względu na przekroczenie poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM10 i PM2,5 oraz

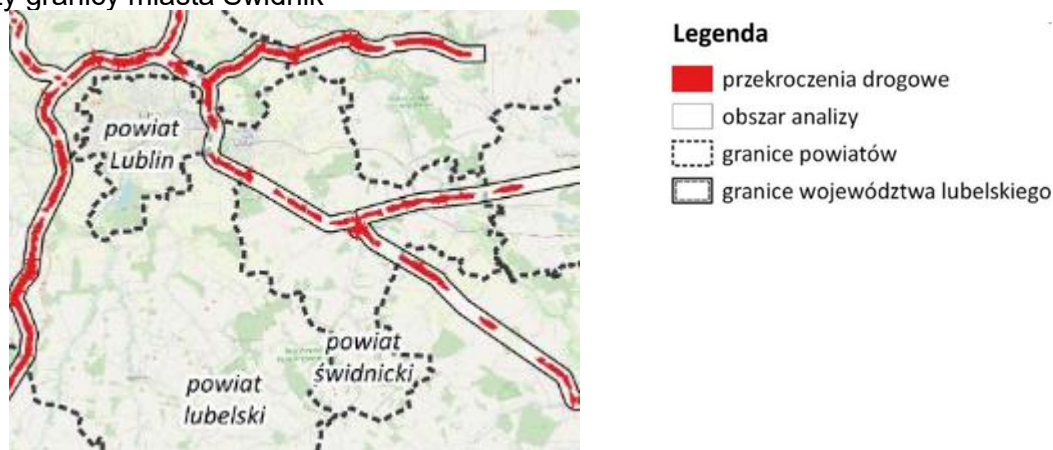
docelowego benzo(a)pirenu w zakresie pyłu PM_{2,5} (faza II) i benzo(a)pirenu. Program ochrony powietrza jest dokumentem, który wskazuje istotne przyczyny wystąpienia przekroczeń norm jakości powietrza oraz określa działania, których wdrożenie spowoduje poprawę jakości powietrza w województwie¹⁰.

5.8. Klimat akustyczny

Na terenie gminy Mełgiew głównym zagrożeniem dla klimatu akustycznego jest hałas komunikacyjny różnego pochodzenia, tj.: drogowy, kolejowy oraz hałas lotniczy, natomiast w znacznie mniejszym stopniu oddziałują źródła przemysłowe.

Zgodnie z art. 118 ustawy Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz.U. z 2025 poz. 647 ze zm.) podstawowym źródłem informacji o hałasie w środowisku są strategiczne mapy akustyczne, opracowywane co 5 lat. W ramach strategicznych map hałasu opracowanych w 2022 r., na terenie województwa lubelskiego zidentyfikowano i przeprowadzono ocenę stanu klimatu akustycznego dla miasta powyżej 100 tys. mieszkańców, tj. Lublina oraz dróg głównych z ruchem o natężeniu ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie zarządzanych przez: Generalną Dyрекcję Dróg Krajowych i Autostrad, Zarząd Dróg Wojewódzkich w Lublinie oraz Gminę Biała Podlaska, Urząd Miasta Chełm, Zarząd Dróg Grodzkich w Zamościu.

Na terenie gminy Mełgiew przeprowadzono ocenę stanu klimatu akustycznego na niewielkim odcinku drogi S12/17 przebiegającym przez południową część gminy. Na tym odcinku drogi po obu jej stronach znajdują się ekrany akustyczne. Niewielkie przekroczenia dopuszczalnego poziomu hałasu, nie przekraczające 5 db występują jedynie w rejonie węzła przy granicy miasta Świdnik

Rysunek 2. Lokalizacja terenów, na których występują przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu pochodzącego od dróg krajowych w powiecie świdnickim

Źródło: <https://umwl.bip.lubelskie.pl/upload/pliki/Opoh-lubelskie-tom-iii-dostepna-v2.pdf>

Przez teren gminy Mełgiew przebiega linia kolejowa nr 7 relacji Warszawa Wschodnia – Dorohusk – granica państwa. W 2022 r. została opracowana Strategiczna mapa hałasu dla odcinków linii kolejowych, po których przejeżdża ponad 30 000 pociągów rocznie. Ze względu na mniejsze natężenie ruchu, linia nr 7 na terenie województwa lubelskiego nie została objęta mapą hałasu.

Pomiary hałasu przemysłowego na terenie gminy Mełgiew prowadzone były w miejscowości Jacków, w rejonie zakładu CBM Polska i nie wykazały przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu w terenach chronionych pod względem akustycznym¹¹.

W latach 2017-2018 pomiarami hałasu lotniczego objęto trzy lotniska, w tym Regionalny Port Lotniczy Lublin zlokalizowany na granicy miasta Świdnik i gminy Mełgiew. Na terenie

¹⁰ Roczna ocena jakości powietrza w województwie lubelskim. Raport wojewódzki za rok 2024, GIOŚ, 2025.

¹¹ <https://inspire.gios.gov.pl/imap/#gmap=gpmaphalas>

gminy Mełgiew zlokalizowane były trzy punkty pomiarowe w miejscowościach Krępiec (2) oraz Janowice. Przeprowadzone pomiary nie wykazały przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu na terenie gminy Mełgiew, zarówno w porze dnia jak i nocy¹².

5.9. Pola elektromagnetyczne

Pola elektromagnetyczne (PEM) są elementem obecnym w naturze i stale towarzyszącym człowiekowi. Naturalnymi jego źródłami są: pole elektryczne i magnetyczne Ziemi, wyładowania atmosferyczne, emisja promieniowania radiowego mająca źródło w rozbłyskach i innych zachodzących na Słońcu erupcjach, oddziaływanie innych planet oraz Księżyca. Natomiast do antropogenicznych źródeł promieniowania elektromagnetycznego zalicza się:

- linie wysokiego napięcia, będące źródłem pola elektrycznego i magnetycznego o niskiej częstotliwości (do 30 kHz),
- radary, urządzenia radionawigacyjne, indukcyjne silnopiętrowe, nadawcze stacje radiowe i telewizyjne, łączność satelitarna, telefonia komórkowa i bezprzewodowa w standardzie DECT, będące źródłem pola o częstotliwości wysokiej lub radiowej (powyżej 30 kHz), w tym fal radiowych i mikrofal.

Wartości dopuszczalne pól elektromagnetycznych, w celu ochrony terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową i miejsc dostępnych dla ludności, zawarte są w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. z 2019 r. poz. 2448).

Do najliczniejszych źródeł PEM w województwie lubelskim należą nadajniki stacji bazowych telefonii komórkowej. Najnowsze badania poziomów pól elektromagnetycznych w ramach monitoringu PEM prowadzone były na terenie województwa lubelskiego w 2024 r. Jeden z punktów pomiarowych zlokalizowany był w miejscowości Mełgiew oznaczony jako LW_2024_GW_13. Wartość pola elektromagnetycznego w tym punkcie pomiarowym wyniosła 0,8 V/m, natomiast wartość wskaźnika $WM_E = 0,06$. Oznacza że nie stwierdzono przekroczenia dopuszczalnych wartości PEM, ponieważ wskaźnik WM_E nie przekroczył wartości 1¹³.

5.10. Stan wód

Stosunki wodne na obszarze gminy Mełgiew kształtują się pod wpływem warunków klimatycznych i terenowych. Warunki terenowe, głównie budowa geologiczna, rzeźba terenu, gleby i szata roślinna decydują o możliwości powierzchniowego i podziemnego retencjonowania wody oraz istotnie wpływają na intensywność spływu powierzchniowego. Jednocześnie czynniki te modyfikują roczny i sezonowy rytm odpływu, wynikający z rozkładu opadów atmosferycznych, infiltracji i ewapotranspiracji.

Wody powierzchniowe

Obszar gminy Mełgiew położony jest w środkowej części dorzecza Wisły. Przez centralną część gminy, z południa w kierunku północnym przepływa rzeka Stoki, dopływ Wieprza, wraz z kilkoma dopływami m.in. rzeką Sławka i Granicznym Rowem.¹⁴ W dolinie rzeki znajdują się liczne stawy i oczka wodne.

Do czynników wpływających na jakość wód powierzchniowych w gminie należą uwarunkowania naturalne, takie jak warunki klimatyczne i hydrologiczne, czy zdolność samooczyszczania oraz zanieczyszczenia antropogeniczne. Źródłami zanieczyszczeń wód powierzchniowych w gminie Mełgiew są m.in. rolnictwo, niedostateczna infrastruktura kanalizacyjna.

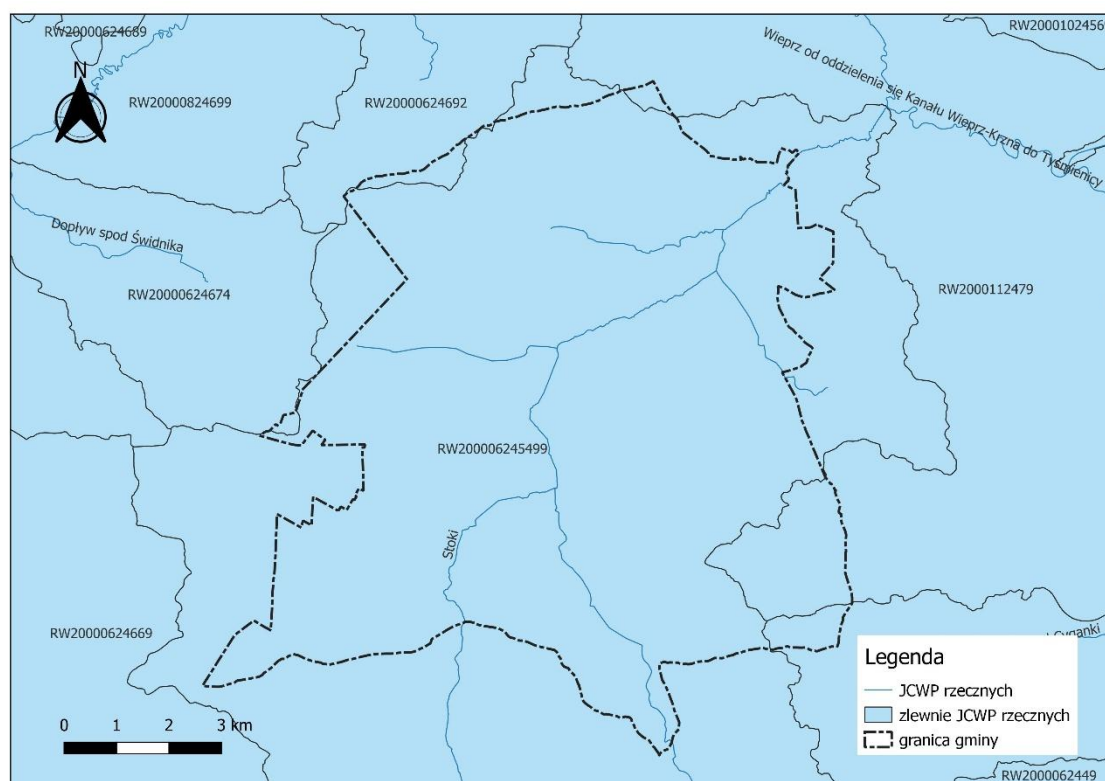
¹² https://www.gios.gov.pl/images/dokumenty/pms/raporty/stan_srodowiska_2020_lubelskie.pdf

¹³ Ocena poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku w roku 2024 w województwie lubelskim, 2025, GIOŚ, Warszawa.

¹⁴ Mapa hydrograficzna Polski

W Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły¹⁵ określono podział na jednolite części wód powierzchniowych. W gminie Mełgiew wyodrębniono 5 Jednolitych Części Wód Powierzchniowych rzecznych znajdujących się w regionie wodnym Bugu.

Celem środowiskowym dla JCWP jest ochrona, poprawa oraz przywracanie stanu jednolitych części wód powierzchniowych, tak aby osiągnąć dobry stan tych wód, a także zapobieganie pogorszeniu ich stanu, w szczególności w odniesieniu do ekosystemów wodnych i od wód zależnych. Cztery JCWP rzecznych występujące w granicach gminy Mełgiew były monitorowane w celu dokonania oceny stanu/potencjału ekologicznego i stanu chemicznego, a w konsekwencji ogólnego stanu wód.

Rysunek 3. Jednolite Części Wód Powierzchniowych rzecznych na terenie gminy Mełgiew
Źr.: Opr. własne na podstawie IIaPGW

Tabela 9 Jednolite Części Wód Powierzchniowych rzecznych na terenie gminy Mełgiew wraz z oceną stanu wód

L.p.	Kod JCWP	Nazwa JCWP	Status	Ocena stanu/ potencjału ekologicznego	Ocena stanu chemicznego	Stan ogólny wód	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego
1.	RW20000624674	Dopływ spod Świdnika	NAT	umiarkowany stan ekologiczny	brak danych	zły stan wód	zagrożona
2.	RW2000112479	Wieprz od oddzielenia się Kanalu Wieprz-Krzna do Tyśmienicy	NAT	słaby stan ekologiczny	brak danych	zły stan wód	zagrożona
3.	RW200006245499	Stoki	NAT	umiarkowany stan ekologiczny	dobry	zły stan wód	niezagrożona
4.	RW20000624692	Dopływ z Łuszczowa	NAT	nie można dokonać oceny stanu/potencjału	brak danych	brak danych	zagrożona

¹⁵ Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 4 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz.U. z 2023 r. poz. 300)

				(brak badań biologicznych w JCWP)			
5.	RW20000624512	Dopływ spod Cyganki	NAT	umiarkowany stan ekologiczny	brak danych	zły stan wód	zagrożona

NAT – naturalna część wód

Źr.: Opr. własne na podstawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły, 2023.

JCWP **Dopływ spod Świdnika** o kodzie **RW20000624674** zaliczana jest do naturalnych części wód. Ocena stanu wykazała umiarkowany stan ekologiczny, natomiast stanu chemicznego nie badano. Ogólna ocena – zły stan wód. Głównym źródłem presji są: odpływ miejski (wody opadowe) oraz nawożenie i depozycja oraz źródła przemysłowe oraz źródła bytowe i komunalne (punktowe i rozproszone); eutrofizacja; prostowanie koryta - rzeki główne, obiekty mostowe - rzeki główne, górnictwo. Cała zlewnia JCWP stanowi obszar wrażliwy na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych rozumianą jako wzbogacanie wód biogenami, w szczególności związkami azotu lub fosforu, powodującymi przyspieszony wzrost glonów oraz wyższych form życia roślinnego, w wyniku którego następują niepożądane zakłócenia biologicznych stosunków w środowisku wodnym oraz pogorszenie jakości tych wód. Celem środowiskowym dla JCWP jest umiarkowany stan ekologiczny (złagodzone wskaźniki: [fosforany]; pozostałe wskaźniki - II klasa jakości); zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D i dobry stan chemiczny. JCWP jest zagrożona ryzykiem nieosiągnięcia celu środowiskowego. Dla JCWP ustalono odstępstwo od osiągnięcia celu środowiskowego.

JCWP **Wieprz od oddzielenia się Kanału Wieprz-Krzna do Tyśmienicy** o kodzie **RW2000112479** zaliczana jest do naturalnych części wód. Ocena stanu wykazała słaby stan ekologiczny, natomiast stanu chemicznego nie badano. Ogólna ocena – zły stan wód. Głównym źródłem presji są: źródła przemysłowe oraz źródła bytowe i komunalne (punktowe i rozproszone). Cała zlewnia JCWP stanowi obszar wrażliwy na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych rozumianą jako wzbogacanie wód biogenami, w szczególności związkami azotu lub fosforu, powodującymi przyspieszony wzrost glonów oraz wyższych form życia roślinnego, w wyniku którego następują niepożądane zakłócenia biologicznych stosunków w środowisku wodnym oraz pogorszenie jakości tych wód. Celem środowiskowym dla JCWP jest dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D; zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych i dobry stan chemiczny. JCWP jest zagrożona ryzykiem nieosiągnięcia celu środowiskowego. Dla JCWP ustalono odstępstwo od osiągnięcia celu środowiskowego.

JCWP **Stoki** o kodzie **RW200006245499** zaliczana jest do naturalnych części wód. Ocena stanu wykazała umiarkowany stan ekologiczny oraz stan chemiczny - dobry. Ogólna ocena – zły stan wód. Głównym źródłem presji są: nawożenie i depozycja oraz odpływ miejski (wody opadowe); eutrofizacja (źródło zgodne ze źródłem troficznym); budowle piętrzące - rzeki główne, obiekty mostowe - rzeki pozostałe, górnictwo - rzeki główne. Cała zlewnia JCWP stanowi obszar wrażliwy na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych rozumianą jako wzbogacanie wód biogenami, w szczególności związkami azotu lub fosforu, powodującymi przyspieszony wzrost glonów oraz wyższych form życia roślinnego, w wyniku którego następują niepożądane zakłócenia biologicznych stosunków w środowisku wodnym oraz pogorszenie jakości tych wód. Celem środowiskowym dla JCWP jest umiarkowany stan ekologiczny (złagodzone wskaźniki: [przewodność elektrolityczna właściwa w 20°C, IO]; pozostałe wskaźniki - II klasa jakości); zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D oraz dobry stan chemiczny. Dla JCWP ustalono odstępstwo od osiągnięcia celu środowiskowego.

JCWP **Dopływ z Łuszczowa** o kodzie **RW2000062671414591** zaliczana jest do naturalnych części wód. Ocena stanu ekologicznego o chemicznego nie została przeprowadzona. Głównym źródłem presji jest: prostowanie koryta - rzeki główne. Cała zlewnia JCWP stanowi obszar wrażliwy na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych rozumianą jako wzbogacanie wód biogenami, w

szczegółności związkami azotu lub fosforu, powodującymi przyspieszony wzrost glonów oraz wyższych form życia roślinnego, w wyniku którego następują niepożądane zakłócenia biologicznych stosunków w środowisku wodnym oraz pogorszenie jakości tych wód. Celem środowiskowym dla JCWP jest dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D oraz dobry stan chemiczny. JCWP jest zagrożona ryzykiem nieosiągnięcia celu środowiskowego. Dla JCWP ustalono odstępstwo od osiągnięcia celu środowiskowego.

JCWP **Dopływ spod Cyganki** o kodzie **RW20000624512** zaliczana jest do naturalnych części wód. Ocena stanu wykazała umiarkowany stan ekologiczny, natomiast stanu chemicznego nie badano. Ogólna ocena – zły stan wód. Cała zlewnia JCWP stanowi obszar wrażliwy na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych rozumianą jako wzbogacanie wód biogenami, w szczególności związkami azotu lub fosforu, powodującymi przyspieszony wzrost glonów oraz wyższych form życia roślinnego, w wyniku którego następują niepożądane zakłócenia biologicznych stosunków w środowisku wodnym oraz pogorszenie jakości tych wód. Celem środowiskowym dla JCWP jest dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D oraz dobry stan chemiczny. JCWP jest zagrożona ryzykiem nieosiągnięcia celu środowiskowego. Dla JCWP ustalono odstępstwo od osiągnięcia celu środowiskowego.

Wody podziemne

Wody podziemne są podstawowym źródłem zaopatrzenia w wodę do celów pitnych, gospodarczych i przemysłowych. Pod względem hydrologicznym gmina Mełgiew położona jest w obszarze występowania Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZWP) Nr 406 Niecka Lubelska (Lublin). Obszar GZWP nr 406 jest związany z występowaniem poziomu wodonośnego w utworach górnokredowych. Lokalnie występują również poziomy płytsze związane najczęściej hydraulicznie z poziomem kredowym. Zasilanie poziomu głównego następuje przez bezpośrednią infiltrację wód opadowych w miejscach wychodni skał węglanowych i krzemionkowych. W strefach, gdzie zbiornik kredowy jest przykryty utworami młodszymi, infiltracja odbywa się przez pakiet stosunkowo dobrze przepuszczalnego nadkładu.

Wody podziemne GZWP nr 406 są ogólnie dobrej jakości i spełniają w większości przypadków kryteria stawiane wodom przeznaczonym do picia. Miejscami obserwuje się przekroczenia takich substancji jak żelazo, mangan i amoniak, jednak ich podwyższone stężenia mają genezę geogeniczną i nie wskazują na zanieczyszczenia antropogeniczne z powierzchni terenu. Wody podziemne GZWP nr 406 są na jego terenie podstawowym i jedynym źródłem zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia. W obrębie GZWP nr 406 występują tereny podatne i bardzo podatne na zanieczyszczenie¹⁶.

Zgodnie z ustawą Prawo wodne¹⁷, jednolite części wód podziemnych są jednostkami wydzielonymi dla potrzeb zarządzania wodami, w tym planowania w gospodarowaniu wodami. W odniesieniu do JCWPd celem środowiskowym jest:

- zapobieganie lub ograniczanie wprowadzania do nich zanieczyszczeń,
- zapobieganie pogorszeniu oraz poprawa ich stanu,
- ochrona i podejmowanie działań naprawczych,
- zapewnianie równowagi między poborem a zasilaniem tych wód, tak aby osiągnąć ich dobry stan.

Wg podziału Polski na jednolite części wód podziemnych (JCWPd) obowiązującego na lata 2022-2027, gmina Mełgiew zlokalizowana jest w obrębie dwóch JCWPd o kodach: PLGW200089 oraz PLGW200090.

¹⁶ Mikołajków J., Sadurski A. (red.), 2017, Informator PSH. Główne Zbiorniki Wód Podziemnych w Polsce, PIG, Warszawa.

¹⁷ Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 960 z późn. zm.)

Tabela 10. Jednolite Części Wód Podziemnych na obszarze gminy Mełgiew wraz z oceną stanu wód

Lp.	Kod JCWPd	Numery JCWPd	Stan chemiczny	Stan ilościowy	Stan JCWPd	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego
1.	PLGW200089	89	dobry	dobry	dobry	niezagrożona
2.	PLGW200090	90	dobry	dobry	dobry	niezagrożona

Źródło: Opr. własne na podstawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły, 2023.

Większość powierzchni gminy znajduje się w zasięgu JCWPd PLGW200090. Struktura JCWPd 90 jest złożona z jednego poziomu wodonośnego w utworach szczelinowych górnej kredy – paleocenu występującego na całym obszarze jednostki, poziomu czwartorzędowo-kredowo-paleoceńskiego, występującego tylko w dolinie Wieprza i ujściowych odcinków jego dopływów oraz występującego lokalnie i tylko w części północnej, mało zasobnego poziomu w utworach czwartorzędowych. Każdy z tych poziomów charakteryzuje się nieco innym układem stref zasilania i drenażu. Obszar jednostki stanowi obiekt zamknięty w sensie hydrogeologicznym, a działy wód podziemnych wydzielonych poziomów wodonośnych pokrywają się z działami wód powierzchniowych. Strefy zasilania są związane z lokalnymi działami wód powierzchniowych. W przypadku doliny Wieprza poziom czwartorzędowy zasilany jest lateralnie – z utworów kredy górnej – paleocenu, ponieważ infiltracja powierzchniowa na terenie doliny równoważona jest wzmożoną ewapotranspiracją. Wody podziemne są drenowane przez Wieprz i drobne dopływy w rejonie Łęcznej. System krążenia wód poziomu przypowierzchniowego ma charakter wybitnie lokalny¹⁸.

JCWPd 90 odznacza się dobrym stanem ilościowym oraz dobrym stanem chemicznym. Ogólny stan JCWPd również oceniono jako dobry. W przypadku JCWPd 90 zidentyfikowane presje znaczące obejmują presje obszarową rozproszoną związaną z rolnictwem, gospodarką komunalną lub przemysłem oraz presję chemiczną. Celem środowiskowym dla JCWPd 90 jest dobry stan chemiczny oraz dobry stan ilościowy. JCWPd jest niezagrożona ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych. JCWPd przeznaczona jest do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi¹⁹.

Zachodnie krańce gminy zlokalizowane są w zasięgu JCWPd 89. Struktura JCWPd 89 jest złożona z jednego poziomu wodonośnego w utworach szczelinowych górnej kredy – paleocenu (w dolinie dolnej Bystrzycy kredy – paleocenu – czwartorzędu) występującego na całym obszarze jednostki. Obszar jednostki stanowi zatem obiekt zamknięty w sensie hydrogeologicznym, a działy wód podziemnych wydzielonych poziomów wodonośnych pokrywają się z działami wód powierzchniowych²⁰.

JCWPd 89 odznacza się dobrym stanem ilościowym oraz dobrym stanem chemicznym. Ogólny stan JCWPd również oceniono jako dobry. W przypadku JCWPd 89 zidentyfikowane presje znaczące obejmują presje obszarową rozproszoną związaną z rolnictwem, gospodarką komunalną lub przemysłem oraz presję chemiczną. Celem środowiskowym dla JCWPd 89 jest dobry stan chemiczny oraz dobry stan ilościowy. JCWPd jest niezagrożona ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych. JCWPd przeznaczona jest do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi²¹.

5.11. Flora i fauna

Wg regionalizacji geobotanicznej Matuszkiewicza²², cała gmina Mełgiew zlokalizowana jest w obrębie jednostki geobotanicznej:

- Prowincja: Środkowoeuropejska,
- Podprowincja: Środkowoeuropejska Właściwa.

¹⁸ <https://bazadata.pgi.gov.pl/data/hydro/jcwpd/jcwpd90.pdf>

¹⁹ <http://karty.apgw.gov.pl:4200/api/v1/jcw/pdf?code=GW200090>

²⁰ <https://bazadata.pgi.gov.pl/data/hydro/jcwpd/jcwpd89.pdf>

²¹ <http://karty.apgw.gov.pl:4200/api/v1/jcw/pdf?code=GW200089>

²² Matuszkiewicz J. M., 2008, Regionalizacja geobotaniczna Polski, IGiPZ PAN, Warszawa.

- Dział: Mazowiecko - Poleski (E),
- Kraina: Wyżyny Lubelskiej (E.4),
- Okręg: Wyżyny Lubelskiej (E.4.1),
- Podokręg: Świdnicki (E.4.1.k).

Występujące na terenie gminy Mełgiew siedliska wskazują, że w warunkach nieskrępowanej sukcesji ekologicznej, mogłaby się rozwijać zróżnicowana roślinność potencjalna typu:

- grąd subkontynentalny, odmiana małopolska, forma wyżynna, seria żyzna – na większości obszaru gminy,
- niżowy łęg jesionowo-olszowy – w dolinach rzek,
- świetlista dąbrowa, postać wyżynna (punktowo),
- olsy środkowoeuropejskie (punktowo)²³.

Natomiast faktycznie występującą szatę roślinną reprezentują: lasy, zbiorowiska roślinności wodnej, szuwarowej, torfowiskowej, użytków zielonych, a także drzewa przydrożne, różne formy zieleni ozdobnej towarzyszące zabudowie mieszkaniowej, zieleń parkowa założenia parkowo-dworskich oraz roślinność użytkowa pól uprawnych i ogrodów.

Z punktu widzenia zagospodarowania przestrzennego gminy największą rolę odgrywają lasy, zbiorowiska roślinne towarzyszące dolinom rzeczny i terenom podmokłym oraz parki podworskie. Lasy, tereny zadrzewione i zakrzewione zajmują powierzchnię 1460,1 ha, co stanowi 14,9 % powierzchni ogólnej gminy²⁴. Jest to wskaźnik sytuujący gminę na poziomie średnim w województwie. Duże kompleksy leśne znajdują się w południowo-wschodniej części gminy – Las Mełgiewski oraz w północnej części gminy w okolicach m. Krzesimów. Mniejsze obszarowo kompleksy leśne zlokalizowane są w północno-zachodniej – Las Janowski i w południowo-zachodniej – Las Krępiecki części gminy.

Przeważającym typem siedliskowym jest las świeży (L św). Niewielką powierzchnię zajmują olsy (Ol). Na siedlisku lasu świeżego dominują zbiorowiska: grąd, (na południu i północy gminy), świetlista dąbrowa (tzw. Las Mełgiewski) oraz lasy mieszane sosnowo-dębowe (kompleks leśny w północnej części gminy). W lasach przeważają drzewostany: dąb szypułkowy, grab oraz sosna. W domieszce występują lipa drobnolistna, brzoza brodawkowata i rzadko dąb czerwony. Olsy zajmują w gminie powierzchnie marginalne w dolinie Stawek, w pobliżu miejscowości Mełgiew-Lubliniec i niewielki fragment w kompleksie leśnym tzw. Lasu Mełgiewskiego. Panującym gatunkiem jest tu olsza czarna, rzadziej olsza szara. Pomiędzy olchami występuje wierzb (szara i uszata), kruszyna i kalina. W warstwie krzewów pojawia się bez czarna i czerwona. W runie dużą rolę odgrywa pokrzywa zwyczajna. Olsy są mało przydatne dla wykorzystania rekreacyjnego i bardzo wrażliwe na zmianę stosunków wodnych.

Zbiorowiska wodne roślinności pływającej i szuwarowej występują w nielicznych stawach, sadzawkach i rzece Stoki, jej dopływach, a także w zalewie w Krępcu. Zbiorowiska roślinności torfowiskowej spotyka się w dolinie Stoki i jej dopływów. Są to zbiorowiska zróżnicowane pod względem socjologicznym i zwykle są przekształcone w wyniku przeprowadzonych melioracji. Na terenie gminy Mełgiew stwierdzono występowanie 23 gatunków objętych ochroną prawną, 7 gatunków rzadkich w skali regionu lub województwa lubelskiego, 18 gatunków rzadkich lub zagrożonych na obszarze gminy, w tym kukułka plamista (*Orchis maculata*) i groszek błotny (*Lathyrus paluster*).

Gmina Mełgiew o charakterze rolniczym, średniej lesistości i słabo wykształconej sieci rzecznej jest uboga pod względem faunistycznym. Świat zwierząt w części zachodniej gminy jest charakterystyczny dla terenów podmiejskich. Dominują gatunki pospolite m.in. trzmiel kamienny, ogrodowy, rudy, rudoszary, ziemny oraz nie objęte ochroną motyle jak: rusalka, pokrzywnik, drzewoszek, kretnik, osetnik, pawik. Wśród ptaków na terenach rolnych przeważają gatunki pospolite, charakterystyczne dla całej Wyżyny Lubelskiej, m.in. pliszka siwa, pliszka żółta, pokląskwa, trznadel, pierwiosnek, szczygieł, skowronek polny. Nieco bogatsza jest fauna na terenach o zwartej zabudowie (Mełgiew, Krzesimów). Obszarami

²³ Matuszkiewicz J. M., 2008, Potencjalna roślinność naturalna Polski, IGiPZ PAN, Warszawa.

²⁴ Dane GUS, 2024.

o podwyższonych walorach faunistycznych są parki podworskie (Mełgiew, Podzamcze, Krzesimów). W zbiornikach wodnych, zwłaszcza zarastających, występują liczne gatunki płazów.

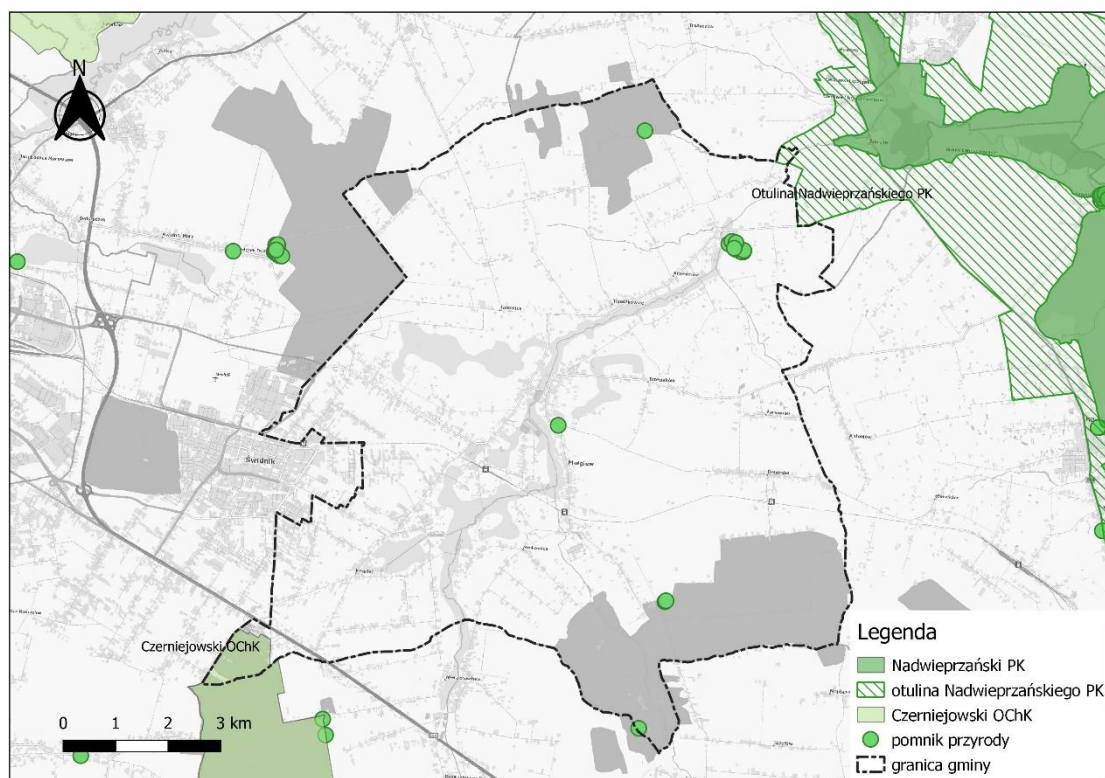
Doliny rzeczne, z uwagi na intensywne użytkowanie rolnicze są również ubogie pod względem faunistycznym. Spośród lasów najcenniejszy jest obszar Lasu Mełgiewskiego, w którym stwierdzono występowanie następujących gatunków: dzięciół duży, kos, kowalik, kukulka, gęsiorek, pierwiosnek, pokrzewka czarnołbista, pokrzewka cierniówka, rudzik, trznadel i zięba, a z bezkręgowców – rusałka pawik, rusałka pokrzywnik, modraszki i trzmiele: rudy, szary i ziemny. Drugi większy kompleks leśny znajdujący się w rejonie Krzesimowa i Kol. Józefów jest uboższy w faunę. Występują tu gatunki pospolite o małej liczebności²⁵.

Ze względu na rozległe tereny rolnicze zachodzi prawdopodobieństwo występowania na terenie gminy chomika europejskiego. Od 2020 r. chomiki europejskie na czerwonej liście Międzynarodowej Unii Ochrony Przyrody (IUCN) ujęte zostały w kategorii „krytycznie zagrożone wyginięciem”. Gatunek ten zamieszkuje środowiska stepowe, półpustynne oraz tereny rolne, współcześnie również obszary miejskie. W Polsce spotykany jest głównie na polach uprawnych. Wg Atlasu zwierząt PAN, na terenie gminy Mełgiew zidentyfikowano jedno stanowisko występowania chomika europejskiego w rejonie miejscowości Nowy Krępiec²⁶.

5.12. Formy ochrony przyrody

Niewielka część obszaru gminy Mełgiew objęta jest różnymi formami ochrony przyrody, w tym:

- Czerniejowski Obszar Chronionego Krajobrazu,
- pomniki przyrody,
- otulina Nadwieprzańskiego Parku Krajobrazowego.

Rysunek 4. Formy ochrony przyrody na obszarze gminy Mełgiew

Źr.: Opr. własne na podstawie <https://geoserwis.gdos.gov.pl>

²⁵ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Mełgiew, 2020.

²⁶ <https://www.iop.krakow.pl/Ssaki/gatunek/63>

Czerniejowski Obszar Chronionego Krajobrazu

Czerniejowski Obszar Chronionego Krajobrazu leży w południowo-wschodniej części województwa lubelskiego, w powiecie lubelskim, na terenie gmin: Jabłonna, Głusk, Strzyżewice, Krzczonów, Niedzwica Duża miasta i gminy Bychawa, miasta Lublin oraz w powiecie świdnickim, na terenie gmin: Piaski i Mełgiew. Jego całkowita powierzchnia wynosi 19 510 ha, w tym na terenie gminy Mełgiew – ok. 84 ha. Obejmuje południowo – zachodnie krańce gminy Mełgiew w rejonie Lasu Krępieckiego. Charakteryzuje go krajobraz rolniczy, ale z dość dużymi kompleksami leśnymi i urozmaiconym krajobrazem (liczne źródła i doliny rzeczne).

Czerniejowski Obszar Chronionego Krajobrazu, został powołany Uchwałą Nr XI/59/90 WRN w Lublinie z dnia 26.02.1990 r. w sprawie utworzenia systemu parków krajobrazowych i obszarów chronionego (Dz. Urz. Woj. Lubel. z 1990 r. Nr 13, poz. 14). Natomiast aktualne granice OChK i zakazy obowiązujące na jego terenie zostały określone Rozporządzeniem Nr 40 Wojewody Lubelskiego z dnia 17 lutego 2006 r. w sprawie Czerniejowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Lubel. z 2006 r. Nr 65, poz. 1225).

Czerniejowski OChK obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem, a także pełnioną funkcją korytarzy ekologicznych.

Czynna ochrona ekosystemów Obszaru obejmuje:

- 1) zachowanie oraz poprawa stosunków wodnych poprzez ograniczanie nadmiernego odpływu wód, gospodarowanie zasobami wodnymi w sposób uwzględniający potrzeby ekosystemów wodnych i wodno-błotnych, zachowanie naturalnego charakteru rzek, cieków wodnych, zbiorników wodnych i starorzeczy, ochronę funkcji obszarów źródłiskowych o dużych zdolnościach retencyjnych, zachowanie lub przywracanie dobrego stanu ekologicznego wód;
- 2) zachowanie lub odtwarzanie różnorodności biologicznej właściwej dla danego typu ekosystemu, głównie poprzez zachowanie lub przywracanie właściwego stanu siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk roślin, zwierząt lub grzybów;
- 3) uwzględnianie potrzeb ochrony przyrody w gospodarce człowieka, w tym w gospodarce rolnej, leśnej, wodnej, rybackiej i turystyce;
- 4) ochrona i kształtowanie zadrzewień, ze szczególnym uwzględnieniem zadrzewień nadwodnych i śródpolnych;
- 5) ochrona specyficznych cech krajobrazu, w tym meandrów rzeki, starorzeczy, naturalnych form rzeźby terenu (ostańce, progi i krawędzie denudacyjne, doliny rzeczne, starorzeczy, suche doliny);
- 6) dążenie do odtworzenia dawnych odmian drzew owocowych i ras zwierząt hodowlanych;
- 7) tworzenie i ochrona korytarzy ekologicznych, umożliwiających migrację gatunków;
- 8) kształtowanie zagospodarowania przestrzennego w sposób umożliwiający zachowanie walorów przyrodniczych i krajobrazowych oraz wartości kulturowych, w szczególności przez: ochronę otwartej przestrzeni przed nadmierną zabudową, zachowanie ciągłości korytarzy ekologicznych, kształtowanie zalesień w sposób optymalny dla ochrony różnorodności biologicznej i walorów krajobrazowych, ochronę punktów, osi i przedpoli widokowych, usuwanie lub przesłanianie antropogenicznych elementów dysharmonijnych w krajobrazie;
- 9) dążenie do rewitalizacji zespołów zabudowy, w tym układów zabytkowych, propagowanie tradycyjnych cech architektury;
- 10) eliminowanie lub ograniczanie źródeł zagrożeń, w szczególności powietrza, wód i gleb, poprzez usuwanie zanieczyszczeń antropogenicznych, kształtowanie prawidłowej gospodarki wodnościekowej, promowanie sposobów gospodarowania gruntami, ograniczających erozję gleb.

Na obszarze Czerniejowskiego OChK zakazuje się:

- 1) zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor i legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;
- 2) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu art. 51 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r.- Prawo ochrony środowiska (Dz.U. Nr 62, poz.627, z późn.zm. 2);
- 3) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
- 4) wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu;
- 5) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztorowym, przeciwpowodziowym lub przeciwosuwiskowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych;
- 6) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka;
- 7) likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych;
- 8) lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej.

Zakaz, o którym mowa pkt 2, nie dotyczy realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których sporządzenie raportu o oddziaływaniu na środowisko nie jest obowiązkowe i przeprowadzona procedura oceny oddziaływania na środowisko wykazała brak niekorzystnego wpływu na przyrodę Obszaru.

Zakaz, o którym mowa w pkt 3, nie dotyczy prac wykonywanych na potrzeby ochrony przyrody.

Zakaz, o którym mowa w pkt 4, nie dotyczy terenów, dla których udzielono koncesji na wydobywanie kopalin przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.

Zakaz, o którym mowa w pkt 8, nie dotyczy obiektów lokalizowanych w obszarach wyznaczonych w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin lub w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego gmin lub w ciągach istniejącej zabudowy.

Pomniki przyrody

Na terenie gminy Mełgiew zlokalizowane są liczne pomniki przyrody. Pod względem rodzaju przeważają drzewa oraz grupy drzew obejmujące gatunki: dąb szypułkowy, lipa drobnolistna, wiąz szypułkowy, grusza pospolita. 6 drzew pomnikowych rośnie w obrębie zabytkowego zespołu dworsko pałacowego (Dom Pomocy Społecznej w Krzesimowie), natomiast pozostałe w Siostrzytowie, Mełgwi oraz Krzesimowie.

Tabela 11. Pomniki przyrody w gminie Mełgiew

L.p.	Nazwa/typ/rodzaj pomnika przyrody	Rok ustanowienia	Lokalizacja
1.	Grupa drzew: 2 dęby szypułkowe	1987	leśnictwo Siostrzytów oddz. 143I, j- przy leśniczówce w Mełgwi
2.	Grupa drzew: 3 lipy drobnolistne	1987	rośnie we wschodniej części zabytkowego zespołu dworsko pałacowego (Dom Pomocy Społecznej w Krzesimowie)
3.	Drzewo: grusza pospolita	1988	rośnie przy rozwidleniu dróg między Mełgwią I i II

4.	Drzewo: wiąz szypułkowy	1987	leśnictwo Siostrzytów oddz. 162b
5.	Drzewo: dąb szypułkowy	1987	rośnie w centralnej części zabytkowego zespołu dworsko pałacowego (Dom Pomocy Społecznej w Krzesimowie)
6.	Drzewo: dąb szypułkowy	1987	rośnie w centralnej części zabytkowego zespołu dworsko pałacowego (Dom Pomocy Społecznej w Krzesimowie)
7.	Drzewo: lipa drobnolistna	1987	rośnie w centralnej części zabytkowego zespołu dworsko pałacowego (Dom Pomocy Społecznej w Krzesimowie)
8.	Drzewo: lipa drobnolistna	1987	rośnie w centralnej części zabytkowego zespołu dworsko pałacowego (Dom Pomocy Społecznej w Krzesimowie)
9.	Drzewo: lipa drobnolistna	1987	rośnie w centralnej części zabytkowego zespołu dworsko pałacowego (Dom Pomocy Społecznej w Krzesimowie)
10.	Drzewo: lipa drobnolistna	1987	rośnie w centralnej części zabytkowego zespołu dworsko pałacowego (Dom Pomocy Społecznej w Krzesimowie)
11.	Drzewo: dąb szypułkowy Dąb Krzesimir	2021	rosnące na nieruchomości położonej na terenie działki nr ew. 790 położonej w obrębie 8 - Krzesimów Północny

Źr.: Opr. własne na podst. <https://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/search.jsf>

Otulina Nadwieprzańskiego Parku Krajobrazowego

Otulina stanowi wydzielony obszar ochronny wokół chronionego przyrodniczo terenu, zabezpieczający go przed zagrożeniami zewnętrznymi wynikającymi z działalności człowieka. Na terenie gminy Mełgiew znajduje się niewielki fragment otuliny Nadwieprzańskiego PK o powierzchni ok. 9 ha obejmujący północno – zachodni kraniec gminy w rejonie wsi Lubieniec.

Nadwieprzański Park Krajobrazowy został powołany Uchwałą Nr XI/56/90 WRN w Lublinie z dnia 26 lutego 1990 r. w sprawie utworzenia systemu parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu na terenie woj. lubelskiego (Dz. Urz. Woj. Lubel. z 1990 r. Nr 3, poz.14). Natomiast aktualne granice Parku i jego otuliny oraz zakazy obowiązujące na jego terenie zostały określone Uchwałą Nr XIV/216/2016 Sejmiku Województwa Lubelskiego z dnia 28 stycznia 2016 r. w sprawie Nadwieprzańskiego Parku Krajobrazowego (Dz. Urz. z 2016 r. poz. 932).

Nadwieprzański Park Krajobrazowy obejmuje obszar o powierzchni 6 228,66 ha, natomiast jego otulina obejmuje powierzchnię 1 473,4102 ha. Szczególnym celem ochrony Parku jest zachowanie walorów przyrodniczych, krajobrazowych, kulturowych, historycznych i turystycznych środowiska ze szczególnym uwzględnieniem unikalnego ekosystemu doliny rzeki Wieprz z bardzo cennymi przyrodniczo obszarami lasów i torfowisk.

Dla Nadwieprzańskiego Parku Krajobrazowego ustanowiono plan ochrony przyjęty Uchwałą Nr XXXII/489/2021 Sejmiku Województwa Lubelskiego z dnia 20 grudnia 2021 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla Nadwieprzańskiego Parku Krajobrazowego.

5.13. Korytarze ekologiczne

System korytarzy ekologicznych zapewnia powiązania przyrodnicze pomiędzy obszarami węzłowymi tj. formami ochrony przyrody, lasami czy też dolinami rzecznyymi. Zakład Badań Ssaków Państwowej Akademii Nauk w Białowieży opracował mapę korytarzy z uwzględnieniem potrzeb ochrony populacji dużych ssaków leśnych oraz spójności siedlisk

leśnych i wodno-błotnych w skali krajowej i kontynentalnej²⁷. Wyznaczenie i ochrona korytarzy ekologicznych zapewnia zachowanie funkcjonalnej łączności w warunkach powszechnej obecnie fragmentacji środowiska. Korytarze ekologiczne to obszary umożliwiające przemieszczanie się gatunków roślin i zwierząt pomiędzy siedliskami.

Na obszarze gminy Mełgiew nie zidentyfikowano korytarzy ekologicznych rangi krajowej i regionalnej. Natomiast istotną rolę w skali lokalnej pełnią korytarze ekologiczne dolinne wzdłuż rzeki Stoki oraz leśne w północnej i południowo – zachodniej części gminy.

5.14. Zabytki i dobra materialne

Na terenie gminy Mełgiew zlokalizowanych jest 7 obiektów wpisanych do rejestru "A" zabytków nieruchomych województwa lubelskiego²⁸. Obejmują one przede wszystkim zespoły dworsko – parkowe, cmentarz z kaplicą oraz budynek dworca kolejowego. Jeden obiekt tj. cmentarzysko kurhanowe – stanowisko archeologiczne nr AZP 7884/103-1 we wsi Podzamcze został wpisany do rejestru „C” zabytków archeologicznych województwa lubelskiego (C/169).

Tabela 12. Obiekty wpisane do rejestru "A" zabytków nieruchomych województwa lubelskiego zlokalizowane na terenie gminy Mełgiew

Lp.	Miejscowość	Nazwa obiektu	Nr rejestru zabytku
1.	Janowice	dwór z otaczającym drzewostanem	A/968
2.	Krępiec Drugi	zespół dworsko-parkowy: park podworski, sadzawka, odnoga rzeki Sławek, młyn, w gran. działek wskazanych w dec., wg zał. mapy	A/914
3.	Krzesimów Północny	zespół pałacowo-parkowy: pałac, oficyna, park krajobrazowy wraz z systemem wodnym, w gran. wg zał. planu	A/740
4.	Mełgiew	zespół kościoła parafialnego: kościół paraf. pw. św. Wita, d. kościół paraf. pw. św. Wita, cmentarz d. kościoła parafialnego wraz z drzewostanem, otoczony murem, dzwonnica, bramka-kapliczka	A/811
5.	Mełgiew	cmentarz parafialny z kaplicą, w	A/980
6.	Mełgiew Podzamcze	założenie przestrzenne pałacowo-parkowe obejmujące: 1/ dawny zespół pałacowy: pałac, pawilon połączony z pałacem, oficyna, fragmenty muru oddzielającego dziedziniec pałacu od folwarku z zachowaną z bramą i furką, brama oddzielona śladami fosy od dziedzińca pałacowego, 2/ park z aleją widokową oraz drzewostanem z dziedzińcem przed pałacem, 3/ kapliczkę przydrożną przed bramą wjazdową.	A/676
7.	Minkowice Kolonia	budynek dworca kolejowego, w gran. ścian zewn.	A/981

Zr.: Opr. własne na podst. Rejestru "A" zabytków nieruchomych województwa lubelskiego.

Natomiast do wojewódzkiej ewidencji zabytków nieruchomych na obszarze gminy Mełgiew wpisano liczne parki podworskie, zespoły dworskie, cmentarze, dzwonnice, kościoły oraz budynek dworca kolejowego.

Tabela 13. Obiekty wpisane do wojewódzkiej ewidencji zabytków na obszarze gminy Mełgiew

²⁷ Jędrzejewski W., Nowak S., Stachura K., Skierczyński M., Mysłajek R. W., Niedziałkowski K., Jędrzejewska B., Wójcik J. M., Zalewska H., Pilot M., Górny M., Kurek R.T., Ślusarczyk R. Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce. Zakład Badania Ssaków PAN, Białowieża 2011

²⁸ Obwieszczenie Nr 1/2025 Lubelskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Lublinie z dnia 31 stycznia 2025 r. w sprawie wykazu zabytków wpisanych do rejestru zabytków nieruchomych województwa lubelskiego i do rejestru zabytków archeologicznych województwa lubelskiego (Dz. Urz. Woj. Lubel. z 2025 r. poz. 758).

Lp.	Miejscowość	Nazwa obiektu wg karty	Nr rejestru zabytków
1.	Jacków	Mogiła wojenna (NN żołnierz radziecki), 1944 r.	
2.	Janowice	Zespół dworski	
3.	Janowice	Dwór	A/968
4.	Janowice	Park podworski	
5.	Krępiec Drugi	Park podworski (zespół dworsko-parkowy: park podworski, sadzawka, odnoga rzeki Sławek)	A/914
6.	Krępiec Drugi	Młyn (w zespole dworsko-parkowym)	A/914
7.	Krzesimów	Cmentarz wojenny z I wojny światowej	
8.	Krzesimów	Cmentarz ofiar zarazy z II wojny światowej	
9.	Krzesimów	Zespół pałacowo-parkowy	A/740
10.	Krzesimów	Park	A/740
11.	Krzesimów	Pałac w zespole pałacowo-parkowym	A/740
12.	Krzesimów	Oficyna w zespole pałacowo-parkowym	A/740
13.	Melgiew	Kościół parafialny p.w. Św. Wita (nowy 1906-1919)	A/811
14.	Melgiew	Kościół parafialny p.w. Św. Wita (1726-1739) ob. budynek mieszkalny	A/811
15.	Melgiew	Dzwonnica	A/811
16.	Melgiew	Ogrodzenie kościoła (nowego)	A/811
17.	Melgiew	Ogrodzenie dawnego kościoła z bramką (obecnie kapliczką z figurą Jana Nepomucena)	A/811
18.	Melgiew	Cmentarz przykościelny (dawnego kościoła)	A/811
19.	Melgiew	Cmentarz parafialny	A/980
20.	Melgiew	Kaplica cmentarna	A/980
21.	Melgiew	Mogiła powstańców, 1863 r. tzw. „kopiec Kościuszki”	
22.	Melgiew Podzamcze	Zespół pałacowo – parkowy	A/676
23.	Melgiew Podzamcze	Park	A/676
24.	Melgiew Podzamcze	Pałac w zespole (jw., ob. szkoła)	A/676
25.	Melgiew Podzamcze	Pawilon (oficyna kuchenna) w zespole pałacowo – parkowym	A/676
26.	Melgiew Podzamcze	Oficyna w zespole pałacowo-parkowym	A/676
27.	Melgiew Podzamcze	Brama w ogrodzeniu w zespole pałacowo – parkowym (2 poł. XVIII w.)	A/676
28.	Melgiew Podzamcze	Furta (pd) w ogrodzeniu w zespole pałacowo – parkowym (2 poł. XVIII w.)	A/676
29.	Melgiew Podzamcze	Brama (pn) w ogrodzeniu w zespole pałacowo – parkowym (XIX/XX w.)	A/676
30.	Melgiew Podzamcze	Kapliczka z figurą Św. Jana Nepomucena	A/676

Lp.	Miejscowość	Nazwa obiektu wg karty	Nr rejestru zabytków
31.	Mełgiew Podzamcze	Mogiła wojenna (żołnierza polskiego Jana Szczechowskiego), 1939 r.	A/676
32.	Wierzchowiska Drugie	Mogiła z drugiej wojny światowej	
33.	Minkowice	Mogiła powstańców, 1863 r.	
34.	Minkowice Kolonia	Budynek dworca kolejowego (stacja kolejowa Minkowice)	A/981

Źr.: Opr. własne na podst. <https://wkz.lublin.pl/wp-content/uploads/2025/05/powiat-swidnicki-gmina-Melgiew-aktualizacja-15.04.2025.pdf>

O bogactwie kulturowym gminy świadczą pozostałe obiekty zabytkowe m.in. kaplice, kościoły, krzyże przydrożne, cmentarze, mogiły, założenia dworsko – ogrodowe zlokalizowane w miejscowościach: Dominów, Jacków, Janowice, Krępiec, Krzesimów, Mełgiew, Minkowice, Nowy Krępiec, Podzamcze, Żurawniki, które zostały ujęte w gminnej ewidencji zabytków nieruchomości.

Na terenie gminy Mełgiew zidentyfikowano liczne stanowiska archeologiczne, które świadczą o atrakcyjności dla osadnictwa, szczególnie w dolinach rzek i cieków wodnych oraz dawnych traktów komunikacyjnych. Większość stanowisk ma wartość poznawczą. Cmentarzysko kurhanowe we wsi Podzamcze zostało wpisane do rejestru „C” zabytków archeologicznych województwa lubelskiego (C/169). Natomiast do gminnej ewidencji zabytków archeologicznych wpisano liczne stanowiska zlokalizowane w miejscowościach: Jacków, Janowice, Kol. Nowy Krępiec, Kol. Minkowice, Kol. Krzesimów, Krępiec, Krzesimów, Lubieniec, Mełgiew, Minkowice, Piotrówek, Podzamcze, Trzeciaków, Trzeszkowice, Żurawniki²⁹.

Pod względem stanu zachowania, zasoby materialnego dziedzictwa podlegają nieustannym zmianom w czasie. Zabytki są narażone na zagrożenia antropogeniczne oraz naturalne. Zakres zagrożeń antropogenicznych rozciąga się od podpaleń zabytków o konstrukcjach drewnianych po rabunek stanowisk archeologicznych. Wynikiem działalności człowieka jest również zanieczyszczenie powietrza i powstawanie kwaśnych deszczy, co wpływa szczególnie negatywnie na odsłonięte części elewacji, rzeźby czy sztukaterii znajdujących się na zewnątrz. Poważne zagrożenie dla zachowania autentyczności zabytków stanowią także nieumiejętnie zaplanowane i przeprowadzone remonty i prace konserwatorskie. Zagrożenia naturalne wiążą się z uwarunkowaniami terenowymi, są to przede wszystkim osuwiska, podmywanie i powodzie.

6. Potencjalne zmiany środowiska w przypadku braku realizacji planu ogólnego gminy Mełgiew

Projekt planu ogólnego Gminy Mełgiew obejmuje cały obszar gminy w jej granicach administracyjnych. W projekcie POG wyznaczono 12 rodzajów stref planistycznych:

- SW - strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową wielorodzinną,
- SJ - strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodzinną,
- SZ - strefa wielofunkcyjna z zabudową zagrodową,
- SU - strefa usługowa,
- SP - strefa gospodarcza,
- SR - strefa produkcji rolniczej,
- SI - strefa infrastrukturalna,
- SN - strefa zieleni i rekreacji,

²⁹https://ugmelgiew.bip.lubelskie.pl/upload/pliki/SPIS_i_OPIS_Gminna_Ewidencja_Zabytkow_gm_Melgie_w.pdf

- SC - strefa cmentarzy,
- SG – strefa górnictwa,
- SO - strefa otwarta,
- SK - strefa komunikacyjna.

Nie wyznaczono strefy handlu wielkopowierzchniowego SH.

Plan ogólny gminy stanowi akt prawa miejscowego. Zgodność z jego ustaleniami będzie badana na etapie uchwalania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, w tym także zintegrowanego planu inwestycyjnego. Również w przypadku ustalania warunków zabudowy terenu, decyzja WZ będzie mogła być wydana wyłącznie dla terenu zlokalizowanego w obszarze uzupełnienia zabudowy wyznaczonym w planie ogólnym. Dzięki uchwaleniu planu ogólnego, gmina będzie posiadała większy wpływ na określenie przeznaczenia i zasad zagospodarowania poszczególnych terenów, tak aby umożliwić kształtowanie ładu przestrzennego w sposób zapewniający ochronę środowiska, zdrowia ludzi, walorów kulturowych oraz ochronę lokalnych interesów publicznych poprzez podporządkowanie działań inwestycyjnych wymogom zachowania ładu przestrzennego.

W przypadku braku realizacji planu ogólnego Gminy Mełgiew nie będzie możliwe prowadzenie polityki przestrzennej, w tym przede wszystkim uchwalanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz wydawanie decyzji o warunkach zabudowy. Brak planu ogólnego nie spowoduje likwidacji istniejącego zainwestowania gminy, ale może przyczynić się do jego niewłaściwego rozwoju. Na terenach już zainwestowanych będzie następowała dalsza emisja zanieczyszczeń pyłowych i gazowych do powietrza wynikająca z prowadzonych procesów technologicznych lub ogrzewania budynków, emisja hałasu i promieniowania elektromagnetycznego do atmosfery, a także emisja ścieków i wytwarzanie odpadów.

W przypadku braku realizacji planu ogólnego Gminy Mełgiew, przewiduje się występowanie dalszej, powolnej antropopresji i przekształcanie środowiska naturalnego.

7. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji ustaleń planu ogólnego Gminy Mełgiew, w szczególności dotyczące obszarów objętych ochroną prawną na podstawie ustawy o ochronie przyrody

Dla zapewnienia prawidłowego funkcjonowania przestrzeni przyrodniczej kluczowe znaczenie ma: zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska przyrodniczego w sposób umożliwiający trwałe korzystanie z nich zarówno obecnie, jak i w przyszłości, poprawa jakości stanu środowiska, adaptacja do zmian klimatu oraz ograniczanie ryzyka wynikającego z zagrożeń środowiskowych, w tym na różnorodność biologiczną.

Obszarami szczególnie istotnymi są tereny cenne pod względem przyrodniczym, objęte formami ochrony przyrody, tj. Czarniejowski Obszar Chronionego Krajobrazu. Kluczowe znaczenie dla zachowania spójności oraz drożności systemu ochrony przyrody mają w przypadku gminy Mełgiew regionalne i lokalne korytarze ekologiczne.

Analiza wniosków z dokumentów programowych z zakresu ochrony środowiska, a także danych środowiskowych z PMS umożliwiła identyfikację problemów ochrony środowiska istotnych dla realizacji projektu planu ogólnego, tj.:

- w zakresie ochrony powierzchni ziemi: silna podatność gleb na procesy erozyjne występowanie „dzikich” wysypisk odpadów,
- w zakresie ochrony powietrza: napływ zanieczyszczeń pochodzących z terenu miasta Świdnik;
- w zakresie gospodarki wodno-ściekowej: niski poziom rozwoju sieci kanalizacyjnej w stosunku do wodociągowej, co stwarza zagrożenie dla jakości wód, nielegalne odprowadzanie ścieków do gleby przez rozsączanie lub używanie nieszczelnych szamb, niedostatecznie rozwinięta sieć kanalizacji deszczowej, intensywna

gospodarka rolna powodująca zanieczyszczenie wód i gleby, zanieczyszczenia pochodzące z dzikich składowisk odpadów;

- w zakresie emisji hałasu: zagrożenie hałasem obszarów chronionych pod względem akustycznym zlokalizowanych wzdłuż głównych dróg o dużym natężeniu ruchu drogowego, tj. drogi S12/17 oraz drogi wojewódzkiej nr 822; uciążliwości mogą powstawać także wzdłuż linii kolejowej nr 7 relacji Warszawa – Lublin – Chełm, a także w rejonie Portu Lotniczego Lublin.

Ponadto istotne zagrożenia dla funkcjonowania systemu przyrodniczego wynikają z niskiej świadomości ekologicznej mieszkańców oraz właścicieli gruntów, skutkującej degradacją siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, niewłaściwym wykonywaniem lub niepodjęciem działań ochronnych oraz presją urbanizacyjną oraz turystyczną na tereny o wysokich walorach przyrodniczych.

W związku z postępującymi zmianami klimatu, przewidywane są także zmiany w środowisku przyrodniczym. Na skutek długotrwałych susz i niedoboru opadów najbardziej narażone na niekorzystne zmiany są siedliska hydrogeniczne, a także gatunki oraz zbiorowiska związane z dolinami rzecznyymi, obszarami stawów i mokradeł. Zagrożeniem dla zasobów przyrodniczych jest także prognozowane obniżanie poziomu wód gruntowych oraz postępująca eutrofizacja zbiorników wodnych, a także siedlisk zależnych od wód. Wysychanie i zmiany stosunków wodnych oraz reżimu hydrologicznego cieków mogą doprowadzić do zubożenia bazy pokarmowej dla objętych ochroną gatunków zwierząt, jak również zniszczenia ich siedlisk. W tym aspekcie istnieje także ryzyko związane z ewentualnym nasileniem zjawisk ekstremalnych – przede wszystkim powodzi. Ponadto na skutek wzrostu temperatury, przewidywany jest postępujący zanik małych powierzchniowych zbiorników wodnych (bagien, stawów, oczek wodnych, małych płytkich jezior, a także potoków i małych rzek), które są siedliskami wielu cennych gatunków zwierząt.

8. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia planu ogólnego Gminy Mełgiew oraz sposób ich uwzględnienia podczas opracowywania dokumentu

Projekt planu ogólnego Gminy Mełgiew uwzględnia ustalenia międzynarodowych, krajowych i regionalnych dokumentów strategicznych, szczególnie istotnych dla ochrony środowiska i zmian klimatycznych. W poniższej tabeli wskazano dokumenty oraz ich cele ustanowione na szczeblu międzynarodowym, krajowym i regionalnym, istotne z punktu widzenia projektu planu ogólnego.

Tabela 14. Cele ochrony środowiska określone w dokumentach ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, krajowym i regionalnym, uwzględnione przy opracowywaniu projektu planu ogólnego Gminy Mełgiew.

Dokument	Cele ochrony środowiska	Sposób uwzględnienia w planie ogólnym Gminy Mełgiew
1	2	3
Strategia na rzecz bioróżnorodności 2030	Odbudowa bioróżnorodności w Europie do 2030 r. poprzez zastosowanie konkretnych działań i wypełnienie zobowiązań w 4 obszarach: – Spójna sieć obszarów chronionych – Unijny plan odbudowy zasobów przyrodniczych – Umożliwienie zmiany transformacyjnej – Ambitny światowy program na rzecz różnorodności biologicznej.	Wyznaczenie strefy otwartej wzdłuż dolin rzecznych przecinających gminę Mełgiew, lokalnych korytarzy ekologicznych oraz w obrębie Czarniejskiego OChK.

Ramowa Dyrektywa Wodna, Dyrektywa 2000/60/WE z dnia 23 października 2000 r.	Określa zasady, które mają powstrzymać pogarszanie się stanu wód UE i umożliwić osiągnięcie dobrego stanu europejskich rzek, jezior i wód podziemnych.	Wyznaczenie strefy otwartej wzdłuż dolin rzecznych w celu ograniczenia możliwości emisji zanieczyszczeń do wód.
Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/50/WE z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie jakości powietrza i czystszej powietrza dla Europy	Unikanie, zapobieganie lub ograniczanie szkodliwego oddziaływania zanieczyszczeń pochodzących zwłaszcza z emisji punktowej na zdrowie ludzi i środowisko jako całość.	Rozwój odnawialnych źródeł energii w celu ograniczenia emisji zanieczyszczeń do powietrza – w wybranych strefach SU, SR i SO w ramach profili dodatkowych dopuszczono realizację elektrowni słonecznych.
Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2018/2001 z 11 grudnia 2018 r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych	Osiągnięciu do roku 2030 udziału energii ze źródeł odnawialnych w całej UE na poziomie co najmniej 32%.	Rozwój odnawialnych źródeł energii w celu ograniczenia emisji zanieczyszczeń do powietrza – w wybranych strefach SU, SR i SO w ramach profili dodatkowych dopuszczono realizację elektrowni słonecznych.
Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory	Określenie gatunków dziko występujących na terenie UE roślin i zwierząt oraz ich siedlisk, dla ochrony których należy powoływać obszary Natura 2000; określenie zasad ich ochrony oraz możliwości jednoczesnego kontrolowanego gospodarczego wykorzystywania terenów, na których występują	Wyznaczenie strefy otwartej wzdłuż dolin rzecznych przecinających gminę Melgiew, terenów leśnych oraz w obrębie form ochrony przyrody.
Porozumienie Paryskie w sprawie zmian klimatu	Ograniczenie wzrostu średniej temperatury globalnej do poziomu znacznie niższego niż 2 °C powyżej poziomu przedindustrialnego, co znacząco zmniejszy ryzyka związane ze zmianami klimatu i ich skutki.	Rozwój odnawialnych źródeł energii w celu ograniczenia emisji zanieczyszczeń do powietrza – w wybranych strefach SU, SR i SO w ramach profili dodatkowych dopuszczono realizację elektrowni słonecznych.
Europejski Zielony Ład	Przekształcenie Europy w neutralne klimatycznie, sprawiedliwe i dostatnie społeczeństwo o nowoczesnej, zasobooszczędnej i konkurencyjnej gospodarce. Założenia: - Bardziej ambitne cele klimatyczne UE na lata 2030 i 2050; - Dostarczanie czystej, przystępnej cenowo i bezpiecznej energii; - Zmobilizowanie sektora przemysłu na rzecz czystej gospodarki o obiegu zamkniętym; - Budowanie i remontowanie w sposób oszczędzający energię i zasoby; - Przyspieszenie przejścia na zrównoważoną i inteligentną mobilność; - Od pola do stołu: stworzenie sprawiedliwego, zdrowego i przyjaznego środowiska systemu żywnościowego; - Ochrona i odbudowa ekosystemów i bioróżnorodności; - Zerowy poziom emisji zanieczyszczeń na rzecz nietoksycznego środowiska; - Wspieranie badań naukowych i pobudzanie innowacji; - Nikt nie zostanie pozostawiony w tyle (sprawiedliwa transformacja).	Wyznaczenie strefy otwartej wzdłuż dolin rzecznych przecinających gminę Melgiew, terenów leśnych oraz w obrębie form ochrony przyrody. Rozwój odnawialnych źródeł energii w celu ograniczenia emisji zanieczyszczeń do powietrza – w wybranych strefach SU, SR i SO w ramach profili dodatkowych dopuszczono realizację elektrowni słonecznych.

Polityka Ekologiczna Państwa 2030 (PEP2030)	Cel główny: rozwój potencjału środowiska na rzecz obywateli i przedsiębiorców. Cele szczegółowe: – Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego; – Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska; – Łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do nich oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych; Cele horyzontalne: – Rozwijanie kompetencji (wiedzy, umiejętności i postaw) ekologicznych społeczeństwa, – Poprawa efektywności funkcjonowania instrumentów ochrony środowiska.	Wyznaczenie strefy otwartej wzdłuż dolin rzecznych przecinających gminę Melgiew, terenów leśnych oraz w obrębie form ochrony przyrody. Rozwój odnawialnych źródeł energii w celu ograniczania emisji zanieczyszczeń do powietrza – w wybranych strefach SU, SR i SO w ramach profili dodatkowych dopuszczono realizację elektrowni słonecznych.
Strategiczny Plan Adaptacji dla Sektorów i Obszarów Wrażliwych na Zmiany Klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 (SPA 2020)	Zapewnienie zrównoważonego rozwoju oraz efektywnego funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa w warunkach zmian klimatu. – Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego i dobrego stanu środowiska. – Skuteczna adaptacja do zmian klimatu na obszarach wiejskich. – Rozwój transportu w warunkach zmian klimatu. – Zapewnienie zrównoważonego rozwoju regionalnego i lokalnego z uwzględnieniem zmian klimatu. – Stymulowanie innowacji sprzyjających adaptacji do zmian klimatu. – Kształtowanie postaw społecznych sprzyjających adaptacji do zmian klimatu.	Uwzględnienie terenu lasów jako profil dodatkowy w wybranych strefach: SN, SR, SZ. Wyznaczenie strefy otwartej wzdłuż dolin rzecznych przecinających gminę Melgiew, terenów leśnych oraz w obrębie form ochrony przyrody. Rozwój odnawialnych źródeł energii w celu ograniczania emisji zanieczyszczeń do powietrza – w wybranych strefach SU, SR i SO w ramach profili dodatkowych dopuszczono realizację elektrowni słonecznych.
Aktualizacja Krajowego Programu Ochrony Powietrza do 2025 r. (z perspektywą do 2030 r. oraz do 2040 r.)	Pilna poprawa stanu powietrza w strefach, w których stwierdzane są w dalszym ciągu przekroczenia poziomów dopuszczalnych i docelowych wybranych substancji w powietrzu oraz ochrona zdrowia i komfortu życia mieszkańców oraz środowiska naturalnego jako całość.	Rozwój odnawialnych źródeł energii w celu ograniczania emisji zanieczyszczeń do powietrza – w wybranych strefach SU, SR i SO w ramach profili dodatkowych dopuszczono realizację elektrowni słonecznych.
Aktualizacja planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły	Wskazuje ustalone cele środowiskowe dla jcw i obszarów chronionych wraz z prezentacją wyników przeprowadzonej oceny stopnia osiągnięcia celów środowiskowych. Celem środowiskowym jest ochrona, poprawa oraz przywracanie jcw do stanu możliwie jak najbardziej zbliżonego do naturalnego.	Wyznaczenie strefy otwartej wzdłuż dolin rzecznych w celu ograniczenia możliwości emisji zanieczyszczeń do wód.
Plan Przeciwdziałania Skutkom Suszy (PPSS)	Zapewnienie odpowiedniej ilości i co najmniej dobrej jakości wód, użytecznych dla społeczeństwa, środowiska i wszystkich sektorów gospodarki narodowej. Cele szczegółowe: - skuteczne zarządzanie zasobami wodnymi dla zwiększenia dyspozycyjnych zasobów wodnych; - zwiększanie retencji na obszarach dorzeczy;	Wyznaczenie strefy otwartej wzdłuż dolin rzecznych przecinających gminę Melgiew, terenów leśnych oraz w obrębie form ochrony przyrody. W wybranych strefach uwzględniono w profilu dodatkowym tereny zieleni urządzonej umożliwiające retencję wód opadowych i roztopowych na terenie obszaru.

	- edukacja i zarządzanie ryzykiem suszy; formalizacja i finansowanie działań służących przeciwdziałaniu skutkom suszy.	
Program ochrony środowiska województwa lubelskiego 2030	Głównym celem jest dążenie do poprawy stanu środowiska na terenie woj. lubelskiego, ograniczenie negatywnego wpływu emisji zanieczyszczeń na środowisko, ochrona i rozwój walorów środowiska oraz racjonalne gospodarowanie jego zasobami. Cele Programu: – Poprawa jakości powietrza przy zapewnieniu bezpieczeństwa energetycznego w kontekście zmian klimatu; – Przeciwdziałanie negatywnym skutkom zmian klimatu; – Ochrona przed hałasem; – Monitorowanie i utrzymanie dotychczasowego stanu braku zagrożenia ponadnormatywnym promieniowaniem elektromagnetycznym; – Osiągnięcie dobrego stanu jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych; – Ochrona przed zjawiskami ekstremalnymi związanymi z wodą; – Prowadzenie racjonalnej gospodarki wodno-ściekowej; – Racjonalne gospodarowanie zasobami geologicznymi; – Ochrona gleb przed negatywnym oddziaływaniem antropogenicznym, erozją oraz niekorzystnymi zmianami klimatu; – Gospodarowanie odpadami zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami, uwzględniając zrównoważony rozwój województwa lubelskiego; – Ochrona różnorodności biologicznej oraz krajobrazowej;	Rozwój odnawialnych źródeł energii w celu ograniczenia emisji zanieczyszczeń do powietrza – w wybranych strefach SU, SR i SO w ramach profili dodatkowych dopuszczono realizację elektrowni słonecznych. Wyznaczenie strefy otwartej wzdłuż dolin rzecznych przecinających gminę Mełgiew, terenów leśnych oraz w obrębie form ochrony przyrody. W wybranych strefach uwzględniono w profilu dodatkowym tereny zieleni naturalnej lub tereny zieleni urządzonej. Wyznaczenie strefy otwartej wzdłuż dolin rzecznych w celu ograniczenia możliwości emisji zanieczyszczeń do wód.
Aktualizacja „Programu ochrony powietrza dla strefy lubelskiej ze względu na przekroczenia poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM10 i PM2,5 oraz docelowego benzo(a)pirenu” w zakresie pyłu PM2,5 (faza II) i benzo(a)pirenu	Wskazanie przyczyn wystąpienia przekroczeń poziomów dopuszczalnych dla pyłu zawieszonego PM2,5 oraz poziomu docelowego B(a)P, a następnie rewizja wskazanych w Programie ochrony powietrza dla strefy lubelskiej (...) z 2020 roku, działań naprawczych, których realizacja doprowadzi do poprawy jakości powietrza.	Rozwój odnawialnych źródeł energii w celu ograniczenia emisji zanieczyszczeń do powietrza – w wybranych strefach SU, SR i SO w ramach profili dodatkowych dopuszczono realizację elektrowni słonecznych.
Plan gospodarki odpadami dla województwa lubelskiego 2028	Wskazuje cele do osiągnięcia dla poszczególnych rodzajów odpadów, tj. odpadów komunalnych, odpadów powstających z produktów, odpadów niebezpiecznych oraz pozostałych, a także działania konieczne do realizacji tych celów oraz przedstawia ogólny zarys funkcjonowania całego systemu	W strefach SR w ramach profili dodatkowych dopuszczono tereny biogazowni, które umożliwią zagospodarowanie części odpadów powstających na terenie gminy Mełgiew.

	gospodarowania odpadami na terenie województwa.	
Program ochrony środowiska przed hałasem dla województwa lubelskiego	Zmniejszenie liczby osób narażonych na negatywne skutki zdrowotne powodowane hałasem, tj. ograniczenie liczby osób dotkniętych szkodliwym skutkiem hałasu w postaci znacznej uciążliwości, zaburzeń snu i ryzyka wystąpienia choroby niedokrwiennej serca. Cel ten realizowany jest za pomocą określonych w niniejszym programie działań w zakresie ochrony przed hałasem, planowanych do realizacji w latach 2024-2029.	Uwzględnienie zagrożenia hałasem komunikacyjnym przy wyznaczeniu stref, w obrębie których mogą być lokalizowane tereny chronione pod względem akustycznym.

9. Analiza i ocena oddziaływania planu ogólnego Gminy Mełgiew na poszczególne elementy środowiska, w tym na obszary Natura 2000

Projekt planu ogólnego Gminy Mełgiew obejmuje obszar w granicach administracyjnych gminy. W projekcie planu ogólnego Gminy Mełgiew wyznaczono 12 rodzajów stref planistycznych:

- SW - strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową wielorodzinną,
- SJ - strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodzinną,
- SZ - strefa wielofunkcyjna z zabudową zagrodową,
- SU - strefa usługowa,
- SP - strefa gospodarcza,
- SR - strefa produkcji rolniczej,
- SI - strefa infrastrukturalna,
- SN - strefa zieleni i rekreacji,
- SC - strefa cmentarzy,
- SG – strefa górnictwa,
- SO - strefa otwarta,
- SK - strefa komunikacyjna.

Nie wyznaczono strefy handlu wielkopowierzchniowego SH.

Realizacja ustaleń planu ogólnego Gminy Mełgiew, w szczególności w zakresie realizacji nowej zabudowy może powodować oddziaływanie na poszczególne elementy środowiska. Przeznaczenie terenów pod planowane funkcje w ramach profili podstawowych lub dodatkowych może nieznacznie oddziaływać na poszczególne elementy środowiska. Jednak pomimo bezpośredniego i stałego charakteru niektórych oddziaływań, przy zastosowaniu nowoczesnych rozwiązań technicznych i technologicznych, a także prowadzeniu monitoringu poinwestycyjnego przekroczenie standardów jakości środowiska określonych prawem jest mało prawdopodobne.

Wyniki oceny wpływu na poszczególne elementy środowiska oraz ludzi zamieszczono w poniższej tabeli wraz z objaśnieniami skrótów i oznaczeń zastosowanych w ocenie. Uzasadnienie i podsumowanie ocen częściowych dla każdego elementu środowiska zamieszczono w dalszej części prognozy.

Tabela 15. Ocena wpływu ustaleń projektu planu ogólnego Gminy Mełgiew na poszczególne elementy środowiska

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Symbol strefy	Profil podstawowy	Profil dodatkowy	Elementy środowiska podlegające ocenie wpływu											
			Różnorodność biologiczna, formy ochrony przyrody, w tym obszary Natura 2000	Rośliny	Zwierzęta	Ludzie	Woda	Powietrze	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Klimat	Zasoby naturalne	Zabytki	Dobra materialne
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
SW	teren zabudowy mieszkaniowej, teren usług, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej,	1SW, 2SW - brak	o	o/- B D S	o/- B D S	o	o/- B D S	o/- B D S	o/- B D S	o	o	o	o	o
	teren ogrodów działkowych, infrastruktury technicznej	3SW – teren zieleni naturalnej	o	o/- B D S	o/- B D S	o	o/- B D S	o/- B D S	o/- B D S	o	o	o	o	o

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
SJ	teren zabudowy mieszkaniowej, teren jednorodzinnej, teren usług, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej	1-6SJ, 23-24SJ, 34SJ, 41SJ - teren zabudowy letniskowej lub rekreacji indywidualnej, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód	o/+ B D S	-/+ B D S	-/+ B D S	o/+ P D S	-/+ B D S	-/+ B D S	-/o B D S	o/+ B D S	o	o	o	o
		7SJ, 9SJ-11SJ, 17SJ, 20-21SJ, 33SJ, 54SJ, 82SJ - teren zabudowy letniskowej lub rekreacji indywidualnej, teren zieleni naturalnej, teren wód	o/+ B D S	-/+ B D S	-/+ B D S	o/+ P D S	-/+ B D S	-/+ B D S	-/o B D S	o/+ B D S	o	o	o	o
		8SJ, 12SJ-16SJ, 18SJ, 19SJ, 25SJ-32SJ, 35-40SJ, 42SJ-44SJ, 46-53SJ, 55SJ-74SJ, 76-81SJ - teren zieleni naturalnej, teren wód	o/+ B D S	-/+ B D S	-/+ B D S	o/+ P D S	-/+ B D S	-/+ B D S	-/o B D S	o/+ B D S	o	o	o	o
		45SJ, 75SJ - teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód	o/+ B D S	-/+ B D S	-/+ B D S	o/+ P D S	-/+ B D S	-/+ B D S	-/o B D S	o/+ B D S	o	o	o	o
SZ	teren zabudowy zagrodowej, teren produkcji w gospodarstwach rolnych, teren akwakultury i obsługi rybactwa, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej	1SZ-8SZ, 10SZ-15SZ, 17SZ, 19SZ-33SZ, 35SZ-65SZ, 67-135SZ, 137SZ-165SZ, 167SZ-255SZ, 257SZ, 259SZ-267SZ - teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren usług, teren zieleni naturalnej, teren wód	-/+ B D S	-/+ B D S	-/+ B D S	o/+ P D S	-/+ B D S	-/+ B D S	-/o B D S	o/+ B D S	o	o	o	+ P D S
		9SZ, 16SZ, 66SZ – teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód	o	-/o B D S	-/o B D S	-/o B D S	-/+ B/P D S	-/+ B/P D S	-/o B D S	-/+ B D S	- B D S	o	o	o
		136SZ, 268SZ - teren wielkotowarowej produkcji rolnej, teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren usług, teren zieleni naturalnej, teren wód	o/+ B D S	-/+ B D S	-/+ B D S	o/+ P D S	-/+ B/P D S	-/+ B/P D S	-/o B D S	o/+ B D S	o/+ B D S	o	o	+ P D S
		18SZ, 34SZ - teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren usług, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód	-/+ B D S	-/+ B D S	-/+ B D S	o/+ P D S	-/+ B/P D S	-/+ B/P D S	-/o B D S	o/+ B D S	o/+ B D S	o	o	+ P D S

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
SU	teren usług, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej	1SU - teren elektrowni słonecznej, teren składów i magazynów	o	- B D S	- B D S	- B D S	- B D S	- B D S	- B D S	- - B D S	o	o	o	+ P D S
		3SU, 73SU - teren składów i magazynów, teren zieleni naturalnej	o	-/+ B D S	-/+ B D S	- B D S	-/+ B/P D S	-/+ B/P D S	-/o B D S	-/o B D S	o	o	o	+ P D S
		4-7SU, 8SU, 9SU, 15SU, 25SU, 32SU, 33SU, 36SU, 37SU, 39SU, 44SU, 47-48SU, 54-57SU, 59SU, 61-63SU, 65SU, 72SU, 77SU - teren składów i magazynów	o	- B D S	- B D S	- B D S	- B D S	- B D S	- B D S	- B D S	o	o	o	+ P D S
		69SU, 71SU, 79SU - teren elektrowni słonecznej	o	- B D S	- B D S	- B D S	- B D S	- B D S	- B D S	- - B D S	o	o	o	+ P D S
		74SU - teren zieleni naturalnej, teren wód	-/+ B D S	-/+ B D S	-/+ B D S	o/+ P D S	-/+ B/P D S	-/+ B/P D S	-/o B D S	o/+ B D S	o/+ B D S	o	o	+ P D S
		2SU, 10-14SU, 16-20SU, 21-24SU, 26-31SU, 38SU, 34-35SU, 40-43SU, 45-46SU, 49-53SU, 60SU, 64SU, 66-68SU, 70SU, 76SU, 78SU, 80-82SU – brak	o	- B D S	- B D S	- B D S	- B D S	- B D S	- B D S	- B D S	o	o	+ B D S	+ P D S
SP	teren produkcji, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej	1SP - teren usług	o	- B D S	- B D S	- B D S	- B D S	- B D S	- B K S	- B D S	o	o	o	+ P D S
		2-4SP, 7SP, 8SP, 10-12SP, 15-17SP, 18-24SP - teren usług, teren zieleni naturalnej	o/+ B D S	-/+ B D S	-/+ B D S	-/+ B/P D S	-/+ B/P D S	-/+ B/P D S	-/o B K S	-/+ B D S	o	o	o	+ P D S

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
		5SP, 9SP - teren usług, teren zieleni naturalnej, teren wód	o/+ B D S	-/+ B D S	-/+ B D S	-/+ B/P D S	-/+ B/P D S	-/+ B/P D S	-/o B K S	-/+ B D S	o	o	o	+ P D S
		6SP - teren usług, teren zieleni naturalnej, teren lasu	o/+ B D S	-/+ B D S	-/+ B D S	-/+ B/P D S	-/+ B/P D S	-/+ B/P D S	-/o B K S	-/+ B D S	o	o	o	+ P D S
		13-14SP - teren usług, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód	o/+ B D S	-/+ B D S	-/+ B D S	-/+ B/P D S	-/+ B/P D S	-/+ B/P D S	-/o B D S	-/+ B D S	o	o	o	+ P D S
SR	teren produkcji w gospodarstwach rolnych, teren wielkotowarowej produkcji rolnej, teren akwakultury i obsługi rybactwa, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej	1-7SR, 9-13SR - teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren elektrowni słonecznej, teren lasu, teren wód, teren zieleni naturalnej, teren zieleni urządzonej	o/- B D S	o/- B D S	o/- B D S	o/- B D S	o/- B D S	-/+ B/P D S	-/o B D S	o/- - B D S	+ P D S	+ P D S	o	o
		8SR, 14SR, 15SR - teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren zieleni urządzonej, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód	o/- B D S	o/- B D S	o/- B D S	o/- B D S	o/- B D S	o/- B D S	-/o B D S	o/- B D S	o	o	o	o
SI	teren infrastruktury technicznej, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych	1-12SI - brak	o/- B D S	o/- B D S	o/- B D S	+ P D S	+ P D S	o	o/- B D S	o/- B D S	o	o	o/+ B D S	+ P D S
		13SI - teren usług, teren produkcji	o	- B D S	- B D S	- B D S	- B D S	- B D S	- B D S	- B D S	o	o	+ B D S	+ P D S
SN	teren zieleni urządzonej, teren plaży, teren wód, teren komunikacji, teren	1-3SN - teren usług sportu i rekreacji, teren zieleni naturalnej	o/+ B D S	o/+ B D S	o/+ B D S	+ P D S	o	+ P D S	o	+ B D S	+ P D S	o	o	o

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej	4SN, 6-8SN, 21SN, 25SN - teren usług sportu i rekreacji, teren usług kultury i rozrywki, teren usług handlu detalicznego, teren usług gastronomii, teren usług turystyki, teren usług nauki, teren usług edukacji, teren usług zdrowia i pomocy społecznej, teren zieleni naturalnej, teren lasu	o/+ B D S	+/- B D S	+/- B D S	+ P D S	o/- B D S	+ P D S	o/- B D S	+/- B D S	o	o	+ B D S	+ P D S
		9-20SN, 22-24SN - teren usług sportu i rekreacji, teren usług kultury i rozrywki, teren usług handlu detalicznego, teren usług gastronomii, teren usług turystyki, teren usług nauki, teren usług edukacji, teren usług zdrowia i pomocy społecznej, teren zieleni naturalnej, teren lasu	o/+ B D S	+/- B D S	+/- B D S	+ P D S	o/- B D S	+ P D S	o/- B D S	+/- B D S	o	o	o	+ P D S
		5SN - teren usług kultury i rozrywki, teren usług turystyki, teren usług edukacji, teren zieleni naturalnej	o/+ B D S	+/- B D S	+/- B D S	+ P D S	o/- B D S	+ P D S	o/- B D S	+/- B D S	o	o	o	+ P D S
SC	teren cmentarza, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej	1SC - teren usług handlu detalicznego, teren usług kultu religijnego	o	o	o	o	- B D S	o	- B D S	o	o	o	+ B D S	o
		2SC - teren zieleni naturalnej, teren lasu	o	+ B D S	+ B D S	o	o	o	o	+ B D S	o	o	o	o
SO	teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren lasu, teren zieleni naturalnej, teren wód, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej	4SO, 10SO, 12SO, 13SO, 15SO, 19SO, 25SO - teren elektrowni słonecznej	+/- B D S	+/- B D S	+/- B D S	+o P D S	+o P D S	+ P D S	o	+/- - B D S	+ P D S	+ P D S	o	o
		1SO-3SO, 5SO-8SO, 11SO, 14SO, 16SO-18SO, 20SO-24SO, 26SO - brak	+ B D S	+ B D S	+ B D S	+ P D S	+ P D S	+ P D S	+ B D S	+ B D S	+ P D S	o	+ B D S	o
SK	teren autostrady, teren drogi	1SK, 3-5SK - teren drogi zbiorczej	o	o	- B	- B	o	- B	o	o	o	o	o	o

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	ekspresowej, teren drogi głównej ruchu przyspieszonego, teren drogi głównej, teren komunikacji kolejowej i szynowej, teren komunikacji kolei linowej, teren komunikacji wodnej, teren komunikacji lotniczej, teren obsługi komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej				D S	D S		D S						
		2SK, 6SK, 9SK - teren zieleni naturalnej	o	o/+ B D S	- B D S	- B D S	o	- B D S	o	o	o	o	o	o
		7SK - teren drogi zbiorczej, teren usług handlu detalicznego, teren usług gastronomii, teren usług turystyki, teren zieleni naturalnej	o	-/+ B D S	- B D S	- B D S	o/- B D S	- B D S	o	o	o	o	o	o
		8SK - teren drogi zbiorczej, teren usług handlu detalicznego, teren usług gastronomii, teren usług turystyki, teren zieleni urządzonej, teren zieleni naturalnej	o	-/+ B D S	- B D S	- B D S	o/- B D S	- B D S	o	o	o	o	o	o

Źródło: Oprac. własne

SPOSÓB ODDZIAŁYWANIA

---	Oddziaływanie znacząco negatywne
--	Oddziaływanie umiarkowanie negatywne
-	Oddziaływanie słabe negatywne
o	Oddziaływanie neutralne (brak)
+	Oddziaływanie zauważalne pozytywne
++	Oddziaływanie znacząco pozytywne

TYP ODDZIAŁYWANIA

B	Bezpośrednie
P	Pośrednie
W	Wtórne

CZAS ODDZIAŁYWANIA

K	Krótkoterminowe
Ś	Średnioterminowe
D	Długoterminowe

CZĘSTOTLIWOŚĆ ODDZIAŁYWANIA

S	Stałe
C	Chwilowe

W kolejnych podrozdziałach przedstawiono podsumowanie ocen częściowych dla poszczególnych elementów środowiska z uwzględnieniem powiązań pomiędzy tymi elementami.

9.1. Oddziaływanie na różnorodność biologiczną, rośliny i zwierzęta

Ustalenia projektu planu ogólnego Gminy Mełgiew, poprzez wprowadzenie stref planistycznych, będą miały wpływ na lokalną różnorodność biologiczną, rośliny oraz zwierzęta. W projekcie POG udostępnionym do ponownego uzgodnienia i opiniowania uwzględniono w profilach dodatkowych stref SZ, SC, SI oraz SK tereny zieleni naturalnej, dzięki czemu możliwe będzie zachowanie istniejących terenów zieleni w obrębie tych stref. Ponadto zrezygnowano z uwzględniania w profilu dodatkowym stref SZ wielkotowarowej produkcji rolnej (poza 136SZ i 268SZ) oraz w strefach SR terenu biogazowni co jest korzystne dla zachowania różnorodności biologicznej.

Największą rolę w ochronie i zachowaniu bioróżnorodności występującej na obszarze gminy Mełgiew, a tym samym bezpośrednie, pozytywne, długoterminowe i stałe oddziaływanie będzie związane z wyznaczeniem strefy otwartej SO zajmującej znaczną powierzchnię w północnej, południowej oraz centralnej części gminy. Strefy otwarte wyznaczono na obszarach terenów rolniczych, terenów lasów, terenów łąk, dolin rzecznych, zalesień i zadrzewień oraz wód powierzchniowych śródlądowych, form ochrony przyrody. Strefa otwarta obejmuje fragment Czarniejowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (1SO) oraz otuliny Nadwieprzańskiego Parku Krajobrazowego (22SO). Wyznaczone strefy wielofunkcyjne z zabudową mieszkaniową jednorodzinną i strefa przemysłowa wynikają z istniejącego stanu zagospodarowania i ustaleń obowiązującego mpzp gminy Mełgiew. Czarniejowski OChK obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem, a także pełnioną funkcją korytarzy ekologicznych. Natomiast otulina Nadwieprzańskiego Parku Krajobrazowego została wyznaczona jako strefa buforowa zabezpieczająca teren parku krajobrazowego przed zagrożeniami zewnętrznymi wynikającymi z działalności człowieka. Wyznaczenie strefy otwartej w obszarach objętych formami ochrony przyrody i w otulinie umożliwi zachowanie wyróżniającego się krajobrazu o zróżnicowanych ekosystemach, dla ochrony którego zostały powołane te obszary. Ponadto pozwoli na zachowanie terenów wykorzystywanych przez populacje gatunków polnych i leśnych. W strefie otwartej w profilu podstawowym wskazano: teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren lasu, teren zieleni naturalnej, teren wód, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej, co umożliwi w dużym stopniu zachowanie istniejących siedlisk przyrodniczych, a także miejsc bytowania i żerowania gatunków.

W celu ograniczenia negatywnego oddziaływania na rośliny, zwierzęta oraz różnorodność biologiczną, w strefach otwartych ograniczono możliwości realizacji elektrowni wiatrowych i biogazowni. Natomiast w wybranych strefach tj.: 4SO, 10SO, 12-13SO, 15SO, 19SO, 25SO dopuszczono w profilu dodatkowym teren elektrowni słonecznych. Ww. strefy otwarte zlokalizowane są w zachodniej i południowej części gminy. Obecnie wykorzystywane są jako pola uprawne lub nieużytki. Otoczone są istniejącą zabudową mieszkaniową jednorodzinną, zagrodową i usługową. Natomiast strefa 15SO została wyznaczona w rejonie torów kolejowych. Gmina Mełgiew posiada bardzo dobre gleby, 90% powierzchni gruntów rolnych stanowią gleby klas I-III, które podlegają ochronie przed zmianą przeznaczenia na cele nierolnicze. Z tego względu na etapie ustalania przeznaczenia poszczególnych działek w mpzp będzie można dopuścić możliwość realizacji elektrowni słonecznych tylko na niewielkiej części gminy. Ze względu na pełnione funkcje rolnicze, tereny te nie obejmują chronionych siedlisk gatunków. Nie pełnią również istotnej roli jako lokalne korytarze ekologiczne, ponieważ ich powiązania ekologiczne zostały już przerwane przez istniejące zagospodarowanie. Jedynie część strefy 4SO stanowi lokalny korytarz dolinny wzdłuż rzeki Stoki. Uwzględnienie w profilu dodatkowym strefy 4SO elektrowni słonecznych będzie skutkowało umiarkowanym negatywnym oddziaływaniem na rośliny, zwierzęta, różnorodność biologiczną czynną ze względu na ograniczenie terenów bytowania oraz żerowania zwierząt,

a przede wszystkim ograniczenia migracji gatunków wzdłuż doliny rzeki Stoki. Uwzględnienie w profilu podstawowym terenów zieleni naturalnej oraz terenu wód umożliwi na etapie sporządzania mpzp ustalenie przeznaczenia zapewniającego funkcjonowanie doliny jako lokalnego korytarza ekologicznego. Dopuszczenie lokalizacji elektrowni słonecznych w pozostałych strefach otwartych, tj.: 10SO, 12-13SO, 15SO, 19SO, 25SO może skutkować negatywnym oddziaływaniem na rośliny, ze względu na przekształcenie powierzchni pod elektrownie słoneczne i wprowadzenie upraw monokulturowych oraz zwierzęta ze względu na ograniczenie terenów bytowania i żerowania. Będą to oddziaływania bezpośrednie, długoterminowe i stałe, ale w skali lokalnej.

Pozytywne oddziaływanie na bioróżnorodność będzie wynikało z wyznaczenia stref SN zieleni i rekreacji. Strefy te wyznaczono na obszarach już zagospodarowanych pod funkcje ujęte w profilu podstawowym tj. istniejące ogrody działkowe, stawy i oczka wodne z zadrzewieniami, dawne założenia dworsko – parkowe, boiska. W ramach profili dodatkowych w wybranych strefach wskazano różne rodzaje terenów usługowych (sportu i rekreacji, kultury i rozrywki, handlu detalicznego, nauki, edukacji, zdrowia i pomocy społecznej) oraz tereny zieleni naturalnej. W obecnej wersji projektu planu ogólnego zwiększono wartość wskaźnika min. powierzchni biologicznie czynnej do 85% dla strefy 8SN, 80% dla stref: 4SN, 5SN oraz 25SN, a dla pozostałych ustalono na poziomie 50%. Obowiązek zachowania powierzchni biologicznie czynnej na określonym poziomie umożliwi zachowanie najwartościowszych terenów pod względem przyrodniczym, zadrzewień, parków podworskich ze starodrzewiem, a także zapewnienie drożności lokalnych korytarzy ekologicznych. Strefa 4SN została wyznaczona w rejonie występowania chomika europejskiego w miejscowości Krępiec Nowy (wg Atlasu zwierząt PAN). Strefa ta obejmuje teren częściowo zadrzewiony, ze stawem i fragmentem łąki. W profilu dodatkowym wskazano teren usług sportu i rekreacji, teren usług kultury i rozrywki, teren usług handlu detalicznego, teren usług gastronomii, teren usług turystyki, teren usług nauki, teren usług edukacji, teren usług zdrowia i pomocy społecznej, teren zieleni naturalnej, teren lasu. Występujące w strefie 4SN siedliska nie są charakterystyczne dla gatunku chomika europejskiego. Niemniej jednak w strefie tej, w obecnej wersji projektu POG zmniejszono maksymalny udział powierzchni zabudowy do 5% powierzchni terenu, co umożliwi zachowanie istniejącego drzewostanu oraz ograniczy możliwość wystąpienia znacząco negatywnego oddziaływania na rośliny i zwierzęta, w tym populację chomika europejskiego.

Strefy produkcji rolnej SR wyznaczono na obszarach terenów rolnych ze zdecydowaną przewagą upraw polowych, nieznacznym udziałem terenów leśnych i obszarach zabudowanych zabudową o charakterze wielkotowarowej produkcji rolnej, głównie w północnej i wschodniej części gminy Mełgiew. W strefach SR w profilu podstawowym wskazano: teren produkcji w gospodarstwach rolnych, teren wielkotowarowej produkcji rolnej, teren akwakultury i obsługi rybactwa, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej. Wskazanie w profilu dodatkowym terenu lasu, terenu rolnictwa z zakazem zabudowy, terenu wód, terenu zieleni naturalnej, terenu zieleni urządzonej umożliwi zachowanie dotychczasowych terenów rolnych stanowiących miejsca żerowania oraz bytowania gatunków polnych, a także zadrzewień śródpolnych, miedz, które odznaczają się znacznie większą różnorodnością biologiczną. W obecnej wersji projektu planu zrezygnowano z dopuszczania lokalizacji biogazowni w strefach SR. Natomiast w strefach 1-7SR, 9-13SR w profilu dodatkowym uwzględniono tereny elektrowni słonecznych. Gmina Mełgiew posiada bardzo dobre gleby, 90% powierzchni gruntów rolnych stanowią gleby klas I-III, które podlegają ochronie przed zmianą przeznaczenia na cele nierolnicze. Z tego względu na etapie ustalania przeznaczenia poszczególnych działek w mpzp będzie można dopuścić możliwość realizacji elektrowni słonecznych tylko na niewielkiej części ww. stref SR. Oceniono, że realizacja elektrowni słonecznych w strefach SR może skutkować umiarkowanie negatywnym bezpośrednim i stałym oddziaływaniem na rośliny, zwierzęta oraz różnorodność biologiczną ze względu na ograniczenie przestrzeni wykorzystywanej przez zwierzęta, utrudnianie przemieszczania się zwierząt przez ogrodzenia oraz przekształcenie roślinności w kierunku monokultur. Strefy SR obejmują głównie tereny upraw polowych, zatem nie występują tam chronione siedliska. Przez strefy SR nie przebiegają krajowe korytarze ekologiczne,

w związku z czym oddziaływania będą miały zasięg lokalny. Uwzględnienie w profilu dodatkowym terenu rolnictwa z zakazem zabudowy, terenu zieleni naturalnej, terenu lasu oraz terenu zieleni urządzonej umożliwi ograniczenie negatywnego oddziaływania na środowisko i zachowanie na etapie sporządzania mpzp najwartościowszych terenów pod względem przyrodniczym bez możliwości zabudowy.

Tereny elektrowni słonecznych zostały również dopuszczone w profilu dodatkowym stref usługowych: 1SU, 69SU oraz 71SU. Strefy 1SU i 69SU obejmują tereny rolne w bezpośrednim sąsiedztwie lotniska, natomiast strefa 71SU obejmuje niezabudowaną działkę w otoczeniu zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zagrodowej. Ze względu na dotychczasowe rolnicze wykorzystanie oraz sposób zagospodarowania terenów sąsiadujących z ww. strefami nie przewiduje się wystąpienia znacząco negatywnego oddziaływania na rośliny, zwierzęta oraz bioróżnorodność.

Bezpośrednie negatywne oddziaływanie na rośliny, zwierzęta oraz różnorodność biologiczną będzie w największym stopniu spowodowane wyznaczeniem stref, w których w profilu podstawowym lub dodatkowym dopuszczona jest lokalizacja terenów związanych z realizacją nowej zabudowy, w szczególności na terenach dotychczas niezagospodarowanych.

Przy określaniu gminnych standardów urbanistycznych (stref planistycznych, wskaźników zagospodarowania) uwzględniono ustalenia obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, istniejący stan zagospodarowania, złożone wnioski, politykę przestrzenną gminy, przepisy rozporządzenia POG, a także istniejące uwarunkowania przyrodnicze. Strefy wielofunkcyjne z zabudową mieszkaniową jednorodziną, wielorodziną oraz zagrodową zostały wyznaczone w miejscach już zagospodarowanych lub przeznaczonych pod te funkcje w mpzp. Wpłynie to na podtrzymanie dotychczasowych przekształceń środowiska przyrodniczego. Nastąpi niewielkie zajęcie terenów otwartych pod inwestycje, obejmujące budynki, drogi dojazdowe, parkingi, itp. co spowoduje bezpośrednie, negatywne, stałe oddziaływanie związane z trwałym usunięciem roślinności, co może skutkować zakłóceniem lub niszczeniem siedlisk przyrodniczych. Skala potencjalnego oddziaływania będzie uzależniona od wielkości maksymalnego udziału powierzchni zabudowy oraz minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej. W obecnej wersji projektu POG skorygowano wartości w wybranych strefach w większości zmniejszając maksymalną powierzchnię zabudowy oraz zwiększając wartość minimalnej powierzchni biologicznie czynnej.

Tabela 16. Wskaźniki dotyczące zabudowy w strefach wyznaczonych w planie ogólnym gminy Mełgiew.

Symbol strefy	SW	SJ	SZ	SU	SP	SR	SI	SN	SC	SG	SO	SK
Max. pow. zabudowy [%]	40-50	25-40	40-60	17-70	40-80	50-70	-	1-50	10	-	80	30
Min. pow. biologicznie czynna [%]	30	30	30	20-30	20-40	30	20	50-85	30-90	-	20	10

Źr.: Opr. własne na podst. projektu POG Mełgiew

Maksymalny udział powierzchni zabudowy został ustalony dla poszczególnych stref na poziomie od 1 do 80%, przy czym w zależności od określonych profili oraz lokalnych uwarunkowań przyrodniczych wartości są zróżnicowane także obrębie strefy. Najwyższa wartość wskaźnika max. powierzchni zabudowy na poziomie 80% została dopuszczona w strefach: 1-11SP, 13SP, 15-17SP, 18SP, 20SP, 4SO, 10SO, 12SO, 13SO, 15SO, 19SO, 25SO. Strefy gospodarcze zostały wyznaczone w miejscach istniejących obiektów produkcyjnych lub w obszarach przeznaczonych na ten cel w mpzp, zatem stopień przekształcenia środowiska będzie w większości przypadków niewielki. W strefach otwartych max. powierzchnia zabudowy została określona w przypadku lokalizacji elektrowni słonecznych. Ze względu na sposób montażu paneli, trwałemu przekształceniu ulegnie niewielka część strefy.

W celu zachowania terenów biologicznie czynnych umożliwiających zachowanie różnorodności biologicznej określono minimalną wartość wskaźnika wahającą się od 10% w strefach SK do 85% w strefach SN. W strefach wielofunkcyjnych SW, SJ, SZ ustalono wskaźnik minimalnej powierzchni biologicznie czynnej na poziomie 30%.

Strefy wielofunkcyjne z zabudową mieszkaniową wielorodzinną, jednorodziną, zagrodową, a także strefy usługowe zostały wyznaczone głównie w ramach istniejących terenów zainwestowanych lub w ich bezpośrednim sąsiedztwie. Ze względu na niewielką powierzchnię tych terenów nie spowoduje to znacząco negatywnego oddziaływania na rośliny, zwierzęta oraz bioróżnorodność. Jedynie strefy 1SU oraz 62SU zostały wyznaczone na stosunkowo dużej powierzchni terenów rolnych w okolicy lotniska. Realizacja nowych obiektów usługowych spowoduje bezpośrednie, długotrwałe i stałe negatywne oddziaływanie na różnorodność biologiczną, rośliny i zwierzęta, ale w skali lokalnej.

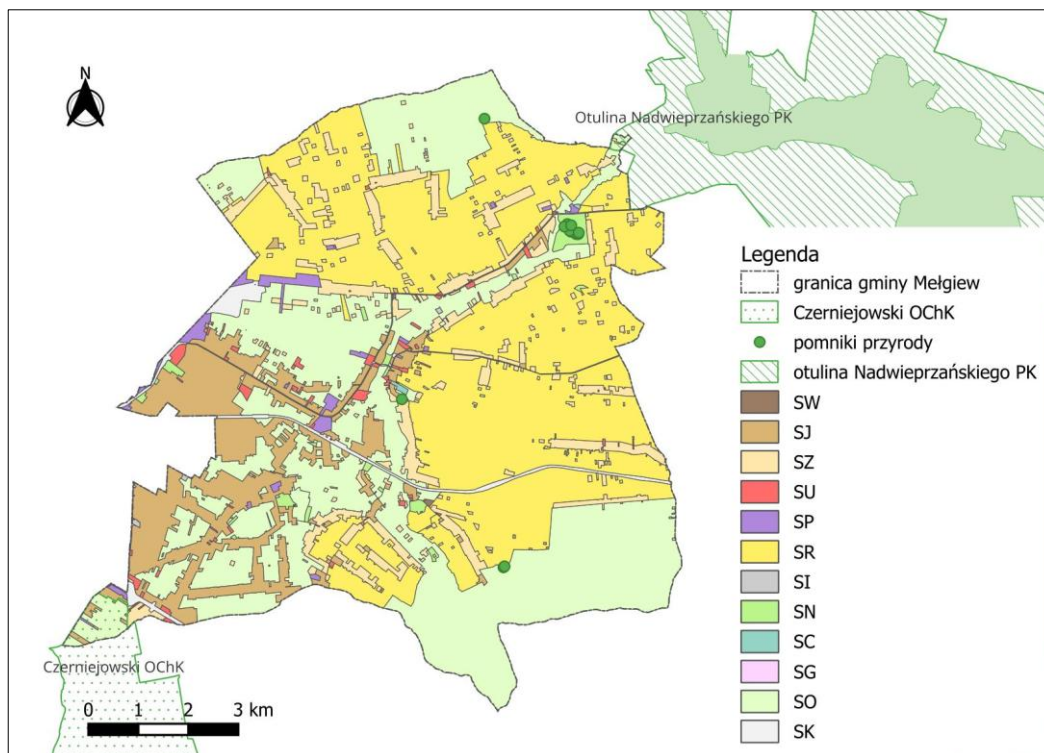
Istotnym utrudnieniem w migracji zwierząt jest droga ekspresowa S12/17, jednak projekt planu ogólnego w tym zakresie sankcjonuje istniejący stan zagospodarowania.

Pozostałe strefy ze względu na swoją niewielką powierzchnię w mniejszym stopniu będą oddziaływały na rośliny, zwierzęta oraz różnorodność biologiczną.

Na skutek realizacji nowych obiektów kubaturowych, w wyniku prac budowlanych zostanie zniszczona częściowo szata roślinna (która następnie może zostać odbudowana po zakończeniu procesu budowlanego) oraz może wystąpić emisja hałasu powodująca płoszenie drobnych zwierząt. Obowiązek pozostawienia na działce minimalnej powierzchni biologicznie czynnej zapewni utrzymanie standardów ochrony środowiska.

Biorąc pod uwagę charakter ustaleń planów ogólnych oraz fakt, że POG nie określa konkretnego przeznaczenia terenów a jedynie katalog stref i profili możliwych do uwzględnienia na etapie sporządzania mpzp, nie przewiduje się wystąpienia znacząco negatywnego oddziaływania na rośliny, zwierzęta oraz różnorodność biologiczną. Przewidywane słabe i umiarkowane negatywne oddziaływania będą możliwe do ograniczenia na etapie sporządzania mpzp poprzez ustalenie odpowiedniego przeznaczenia konkretnych działek.

9.2. Oddziaływanie na formy ochrony przyrody i korytarze ekologiczne

Rysunek 5. Strefy planistyczne w projekcie POG gminy Melgiew na tle form ochrony przyrody
Źr.: Opr. własne

Obszar gminy Mełgiew, ze względu na bezpośrednie sąsiedztwo z miastem Świdnik, podlega silnej presji urbanizacyjnej. W związku z czym znaczna część terenu został już przekształcony. Gmina Mełgiew nie odznacza się szczególnymi walorami przyrodniczymi. Jedynie południowo – zachodni fragment w obrębie Lasu Krępieckiego został objęty ochroną w formie Czerniejowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Natomiast niewielki fragment w północno – wschodniej części gminy obejmuje otulina Nadwieprzańskiego Parku Krajobrazowego. Na terenie gminy zlokalizowanych jest także 11 pomników przyrody.

Na etapie sporządzania prognozy oddziaływania na środowisko projektu planu ogólnego przeanalizowano dokumenty określające cele i przedmiot ochrony, obowiązujące zakazy i zasady ochrony dla poszczególnych form ochrony przyrody ustanowionych na terenie gminy Mełgiew.

W obrębie Czerniejowskiego OChK wyznaczono przede wszystkim strefę otwartą 1SO obejmującą Las Krępiecki. Natomiast w enklawach śródleśnych wyznaczono strefy wielofunkcyjne z zabudową mieszkaniową jednorodzinną 1-6SJ oraz strefę gospodarczą 6SP. Zarówno strefy SJ jak i SP były już wcześniej wyznaczone w obowiązujących mpzp gminy Mełgiew. Zatem ustalenia POG na terenie Czerniejowskiego OChK nie wprowadzają nowych terenów inwestycyjnych i nie naruszają zakazów obowiązujących w obrębie obszaru chronionego. Ustalenia projektu POG wpłyną pozytywnie na ww. formę ochrony przyrody umożliwiając zachowanie walorów krajobrazowych i przyrodniczych, dla ochrony których został ustanowiony Czerniejowski OChK.

W obrębie otuliny Nadwieprzańskiego PK wyznaczono strefę otwartą 22SO oraz strefę zieleni i rekreacji 19SN, natomiast w rejonie istniejącej zabudowy strefę wielofunkcyjną z zabudową zagrodową 193SZ. Ustalenia projektu POG pozostaną bez wpływu na walory przyrodnicze oraz cele ochrony Nadwieprzańskiego Parku Krajobrazowego. Wyznaczenie strefy otwartej w dolinie rzeki Stoki, płynącej w kierunku parku krajobrazowego zabezpiecza przed potencjalnych wpływem zanieczyszczeń mogących oddziaływać negatywnie na Nadwieprzański Park Krajobrazowy.

Pomniki przyrody obejmujące drzewa i grupy drzew, położone są w granicach stref: zieleni i rekreacji (7), otwartych (2), wielofunkcyjnych z zabudową mieszkaniową jednorodzinną (2). Ustalenia profili podstawowych oraz dodatkowych obejmujące tereny naturalnej oraz tereny zieleni urządzonej zapewniają możliwość właściwego zabezpieczenia i zachowania pomników przyrody.

Nie przewiduje się wystąpienia znacząco negatywnego oddziaływania na formy ochrony przyrody występujące na terenie gminy Mełgiew.

W obszarze opracowania nie występują obszary sieci Natura 2000. Najbliżej od granicy gminy Mełgiew położone są: obszar Natura 2000 Świdnik PLH060021 w odległości ok. 600 m od zachodniej granicy gminy oraz obszar Natura 2000 Dolina Środkowego Wieprza PLH060005 w odległości ok. 1,4 km od północno wschodniej granicy gminy. W projekcie planu ogólnego gminy Mełgiew wzdłuż doliny rzeki Stoki stanowiącej dopływ Wieprza wyznaczono strefę otwartą, dzięki czemu ograniczono wpływ zanieczyszczeń do rzeki, które pośrednio mogłyby oddziaływać na przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 Dolina Środkowego Wieprza. Z kolei obszar Natura 2000 Świdnik stanowi izolowaną enklawę oddzieloną od terenu gminy Mełgiew terenami zabudowy przemysłowej. W związku z powyższym oceniono, że realizacja ustaleń projektu planu ogólnego gminy Mełgiew nie spowoduje znacząco negatywnego oddziaływania na cele i przedmiot ochrony najbliższych obszarów Natura 2000 Dolina Środkowego Wieprza PLH060005 oraz Świdnik PLH060021, a także na spójność oraz integralność sieci obszarów Natura 2000.

Istotne znaczenie dla zachowania funkcji oraz spójności systemu przyrodniczego mają korytarze ekologiczne, zapewniające powiązania ekologiczne pomiędzy formami ochrony przyrody, lasami oraz dolinami rzecznyymi i zbiornikami. Na terenie gminy Mełgiew nie wyznaczono korytarzy ekologicznych rangi krajowej i regionalnej.

Natomiast w skali lokalnej powiązania ekologiczne zapewniają korytarze dolinne biegnące wzdłuż rzeki Stoki i jej dopływów oraz polno – leśne pomiędzy lasami i terenami otwartymi. W rejonie dolin rzecznych wyznaczono przeważnie strefy otwarte, które umożliwią zachowanie drożności korytarzy dolinnych. Strefa 8SJ obejmuje istniejącą zabudowę mieszkaniową oraz

tereny wyznaczone w mpzp pod funkcje mieszkaniowe. Uwzględnienie w profilu podstawowym terenów zieleni urządzonej umożliwi na etapie sporządzania mpzp zachowanie drożności lokalnego korytarza wzdłuż rowów melioracyjnych i terenów łąkowych. Z kolei niewielka strefa 46SU została wyznaczona w dolinie rzeki Stoki, w terenie zakrzaczonym i zadrzewionym. Lokalizacja usług w tym terenie spowoduje niewielkie zwężenie lokalnego korytarza ekologicznego. Uwzględnienie w profilu podstawowym dla strefy SU terenów zieleni urządzonej umożliwi maksymalne oddalenie potencjalnej inwestycji od koryta rzeki. Będą to oddziaływanie bezpośrednie, długotrwałe i stałe negatywne, ale w skali lokalnej.

Potencjalną barierą dla funkcjonowania powiązań ekologicznych pomiędzy terenami otwartymi i lasami mogą stanowić elektrownie słoneczne, które zostały dopuszczone w profilu dodatkowym wybranych stref SU, SR oraz SO. Należy jednak zauważyć, że gmina Mełgiew nie odgrywa istotnej roli w kształtowaniu powiązań przyrodniczych w skali krajowej oraz regionalnej. Droga ekspresowa S12/17 oraz linia kolejowa nr 7 stanowią istniejące bariery utrudniające migrację gatunków pomiędzy lasami na południu gminy i terenami otwartymi na północy. Zatem potencjalne negatywne oddziaływania wynikające przede wszystkim z ogrodzenia terenów elektrowni słonecznych będą występowały wyłącznie w skali lokalnej.

9.3. Oddziaływanie na wody

Projekt planu ogólnego gminy Mełgiew, ze względu na swój charakter i zakres nie zawiera ustaleń odnoszących się bezpośrednio do sposobu zaopatrzenia w wodę, czy odprowadzania ścieków. Realizacja planu ogólnego gminy Mełgiew będzie oddziaływać na wody powierzchniowe i podziemne poprzez rozwój zabudowy w wyznaczonych strefach oraz w Obszarach Uzupełnienia Zabudowy.

Istotne znaczenie ma fakt, że cały obszar gminy znajduje się w zasięgu Głównego Zbiornika Wód nr 406 Niecka Lubelska (Lublin), którego wody są podstawowym źródłem zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia. W obrębie GZWP nr 407 występują tereny podatne i bardzo podatne na zanieczyszczenie.

Rozwój zabudowy mieszkaniowej w strefach SJ, SW, SZ oraz realizacja inwestycji w OUZ spowodują wzrost zapotrzebowania na wodę i zwiększenie ilości ścieków bytowych. W obszarach pozbawionych kanalizacji, zagrożenie mogą stanowić źle działające przydomowe oczyszczalnie ścieków i nieszczelne szamba, wymagające stałej kontroli i serwisowania. Ryzykiem jest także wzrost powierzchni uszczelnionych, które zmniejszą infiltrację i przyspieszą spływ powierzchniowy. Obszary Uzupełnienia Zabudowy (OUZ) skutkują podobnymi oddziaływaniami jak strefy mieszkaniowe, ale dzięki lokalizacji w istniejących układach osadniczych możliwe jest bardziej efektywne wykorzystanie już funkcjonującej infrastruktury wodociągowej i kanalizacyjnej. Jednocześnie dogęszczanie zabudowy może prowadzić do redukcji powierzchni biologicznie czynnych i obniżenia retencji w obrębie wsi.

Na terenie gminy zlokalizowanych jest 10 stref ochrony bezpośredniej dla ujęć wody. W granicach strefy ochrony bezpośredniej obowiązuje zakaz użytkowania gruntów do celów niezwiązanych z eksploatacją ujęcia wody. Zgodnie z ustaleniami planu ogólnego, strefy ochrony bezpośredniej ujęć wody znajdują się w granicach stref: infrastrukturalnych, wielofunkcyjnych z zabudową mieszkaniową jednorodzinną, wielofunkcyjnych z zabudową zagrodową, gospodarczej, zgodnych z aktualnym stanem zagospodarowania i ustaleniami obowiązującego planu miejscowego. W strefach wielofunkcyjnych SZ, SJ, SW ustalono wskaźnik minimalnej powierzchni biologicznie czynnej na poziomie 30% dzięki czemu zapewnione zostaną tereny umożliwiające retencję wód opadowych i roztopowych.

Strefy gospodarcze (SP) wiążą się z ryzykiem emisji zanieczyszczeń chemicznych i ropopochodnych. W obszarze gminy nie występują zakłady o zwiększonym i dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej³⁰. Zastosowanie technologii ochronnych, szczelnych nawierzchni i separatorów pozwoli jednak na minimalizację ryzyka i ograniczenie możliwości przedostania się zanieczyszczeń do wód. Strefy SP zostały wyznaczone na terenie

³⁰ <https://www.gov.pl/web/gios/di-zaklady-stwarzajace-zagrozenie-wystapienia-powaznej-awarii-przemyslowej>

gminy Mełgiew w większości na terenach już zagospodarowanych lub przewidzianych pod funkcje produkcyjne w obowiązujących mpzp. Zatem oddziaływania wynikające z realizacji projektu POG w tych strefach pozostaną na dotychczasowym poziomie.

Natomiast wyznaczone strefy otwarte (SO) oraz zieleni i rekreacji (SN) pełnią funkcję ochronną, wspierając naturalną retencję i infiltrację. Dzięki zachowaniu minimalnej powierzchni biologicznie czynnej w strefach SN na poziomie 50-85% tereny te pełnią rolę buforową i przeciwdziałają lokalnym podtopieniom. Ryzyko negatywne może wystąpić jedynie w przypadku nadmiernego uszczelniania nawierzchni lub wprowadzania intensywnej infrastruktury rekreacyjnej.

Wprowadzenie stref infrastrukturalnych i komunikacyjnych (SI, SK) wiąże się z powstawaniem powierzchni uszczelnionych i możliwością szybszego spływu zanieczyszczonych wód opadowych, przede wszystkim z terenu dróg i parkingów. Substancje ropopochodne i metale ciężkie mogą wnikać do gleby i wód podziemnych. Na terenie gminy Mełgiew strefy SK i SI sankcjonują istniejące zagospodarowanie zgodnie z przeznaczeniem, zatem potencjalne negatywne oddziaływania na wody pozostaną na dotychczasowym poziomie.

Zgodnie z mapami zagrożenia powodziowego w granicach gminy nie zidentyfikowano obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego, ponadto na terenie gminy nie występują wały przeciwpowodziowe (https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gmap=gpPGW). Zgodnie ze wstępna oceną ryzyka powodziowego na terenie gminy nie zidentyfikowano obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi. Niemniej jednak projekt planu ogólnego ogranicza możliwość lokalizowania nowej zabudowy w obrębie doliny rzek wprowadzając tam strefę otwartą. Strefy wielofunkcyjne z zabudową zagrodową oraz mieszkaniową jednorodziną zostały wyznaczone tylko w terenach już zainwestowanych, zgodnie z ustaleniami obowiązujących mpzp. Dzięki temu ograniczono w znacznym stopniu zagrożenia wynikające z podtopienia budynków i ewentualnego spływu zanieczyszczeń do rzek.

Kluczowe znaczenie dla ograniczenia ryzyka zanieczyszczenia wód będzie miała rozbudowa sieci kanalizacyjnej oraz wodociągowej oraz systematyczny nadzór nad funkcjonowaniem przydomowych oczyszczalni i zbiorników bezodpływowych. W strefach SU i SP należy stosować rozwiązania zabezpieczające, takie jak separatory substancji ropopochodnych, szczelne nawierzchnie i systemy monitoringu. W całym zasięgu GZWP nr 406 powinny być wdrażane działania wspierające retencję i infiltrację, w tym utrzymanie powierzchni biologicznie czynnej, zbiorniki retencyjne, ogrody deszczowe i systemy infiltracyjne. Zaleca się również kontrolowanie działań melioracyjnych oraz wspieranie renaturyzacji cieków, aby utrzymać ich funkcję przyrodniczą i retencyjną. Strefa otwarta (SO) odgrywa kluczową rolę ochronną. Obejmuje tereny rolne, leśne i łąkowe, które naturalnie wspierają infiltrację i retencję. Presję na jakość wód mogą stanowić praktyki rolnicze, w szczególności nawożenie i stosowanie środków ochrony roślin.

W projekcie planu ogólnego gminy Mełgiew wyznaczono również dwie strefy cmentarzy SC w obszarach już zagospodarowanych pod ten cel. Strefa 1SC obejmuje istniejący, czynny cmentarz w miejscowości Mełgiew. Natomiast strefa 2SC została wyznaczona w sąsiedztwie doliny rzeki Stoki w miejscowości Krzesimów Drugi i obejmuje nieczynny, zabytkowy cmentarz, który nie będzie stanowił potencjalnego zagrożenia dla wód powierzchniowych i podziemnych. W wyniku uwzględnienia zgłoszonych uwag na etapie ponownego opiniowania projektu POG, skorygowano wskaźnik maksymalnej powierzchni zabudowy w strefie 1SC do 1% w celu ochrony cmentarza wraz z kaplicą w Mełgwi przed lokalizowaniem nowej zabudowy. Ze względu na usankcjonowanie istniejącego zagospodarowania terenu w projekcie POG w odniesieniu do stref SC, nie przewiduje się wystąpienia nowego negatywnego oddziaływania na stan wód powierzchniowych i podziemnych.

Wprowadzone ustalenia planu ogólnego nie określają zasad ochrony wód podziemnych i powierzchniowych, jednak poprzez wyznaczenie odpowiednich stref – adekwatnych do istniejących uwarunkowań hydrograficznych, w sposób racjonalny chronią zarówno powierzchniowy jak i podziemny zasób wodny. Niemniej w późniejszych etapach procesu planistycznego tj. w trakcie sporządzania mpzp lub wydawania decyzji ustalających warunki zabudowy należy określić dla poszczególnych terenów sposób odprowadzenia ścieków

bytowych, komunalnych i przemysłowych, który zagwarantuje ochronę wód i gruntów przed zanieczyszczeniami.

Podsumowując należy stwierdzić, że generalnie ustalenia planu ogólnego gminy Mełgiew wprowadzają rozwiązania korzystne dla ochrony wód powierzchniowych i podziemnych, Przede wszystkim ze względu na utrzymanie stref otwartych oraz zieleni i rekreacji w dolinach rzek. Największe ryzyka związane z wyznaczeniem stref wielofunkcyjnych SJ, SZ i SW oraz gospodarczych SP mogą zostać zminimalizowane poprzez konsekwentne wdrażanie środków ochronnych i monitorowanie inwestycji.

Obszar gminy Mełgiew zlokalizowany jest w zasięgu jednolitych części wód powierzchniowych: Dopływ spod Świdnika (RW20000624674), Wieprz od oddzielenia się Kanału Wieprz-Krzna do Tyśmienicy (RW2000112479), Stoki (RW200006245499), Dopływ z Łuszczowa (RW2000062671414591), Dopływ spod Cyganki (RW20000624512). Ustalenia planu ogólnego nie naruszają celów środowiskowych określonych dla poszczególnych JCWP w aktualizacji Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły. Nie przewiduje się pogorszenia stanu ekologicznego lub potencjału ekologicznego albo zagrożenia nieosiągnięciem dobrego stanu bądź potencjału ekologicznego dla wód powierzchniowych, pogorszenia stanu ilościowego i chemicznego albo zagrożenia nieosiągnięciem dobrego stanu ilościowego i chemicznego dla wód podziemnych.

Nie przewiduje się wystąpienia znacząco negatywnego oddziaływania na stan wód powierzchniowych i podziemnych w wyniku realizacji ustaleń projektu POG. Stwierdzone oddziaływania będą miały charakter bezpośredni, chwilowy lub stały, lokalnie negatywny lub pozytywny, ale w skali lokalnej.

9.4. Oddziaływanie na powietrze

Realizacja ustaleń planu ogólnego gminy Mełgiew wpłynie na stan powietrza atmosferycznego przede wszystkim poprzez rozwój zabudowy w strefach wielofunkcyjnych z zabudową mieszkaniową jednorodzinną SJ i zabudową zagrodową SZ, gospodarczą SP oraz w strefach produkcji rolniczej SR. Nowe obiekty będą źródłem emisji zanieczyszczeń związanych z ogrzewaniem budynków, a także w przypadku stref SZ i SR z prowadzonych procesów technologicznych.

Oddziaływanie projektu POG na jakość powietrza będzie miało charakter zróżnicowany przestrzennie. Rozwój stref wielofunkcyjnych z zabudową mieszkaniową (SJ, SW, SZ) oraz Obszarów Uzupełnienia Zabudowy zwiększy emisję zanieczyszczeń z sektora bytowo-komunalnego.

Strefy wielofunkcyjne z zabudową mieszkaniową wielorodzinną wyznaczono na obszarach objętych obowiązującymi planami miejscowymi, których ustalenia dopuszczają możliwość realizacji budynków mieszkalnych wielorodzinnych (MW, U/MW), zasięgiem OUZ, obszarach zabudowanych, na których budynki wielorodzinne stanowią główny rodzaj zabudowy.

Strefy wielofunkcyjne z zabudową mieszkaniową jednorodzinną wyznaczono w pierwszej kolejności na obszarach objętych miejscowymi planami zagospodarowania, których ustalenia dopuszczają możliwość realizacji budynków mieszkalnych, w tym przede wszystkim: MR, RM, MNUR, U/RM, obszarach w zasięgu OUZ w zoptymalizowanych granicach oraz obszarach zabudowanych budynkami mieszkalnymi stanowiącymi część składową zespołu zabudowań istniejącej zabudowy siedliskowej lub zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej

Strefy wielofunkcyjne z zabudową zagrodową wyznaczono w pierwszej kolejności na obszarach objętych miejscowymi planami zagospodarowania, których ustalenia dopuszczają możliwość realizacji budynków mieszkalnych (MN; MN,U; MN/U; MNj; MNU; MNUR; MNwj; MR; RM; U/MN; U/RM), na obszarach w zasięgu OUZ w zoptymalizowanych granicach oraz obszarach zabudowanych budynkami mieszkalnymi stanowiącymi część składową zespołu zabudowań istniejącej zabudowy siedliskowej. Przyrost nowej zabudowy mieszkaniowej będzie dotyczył terenów przeznaczonych pod te funkcje w dotychczas obowiązujących mpzp lub w ramach rozbudowy istniejących budynków. Emisja zanieczyszczeń powietrza z systemów grzewczych spowoduje niewielkie negatywne, bezpośrednie, długotrwałe oddziaływanie na stan powietrza atmosferycznego, głównie w porze zimowej.

W wyniku uwzględnienia uwag zgłoszonych na etapie uzgadniania i opiniowania projektu POG, w obecnej wersji projektu dokumentu w strefach SZ ograniczono możliwość lokalizowania terenów wielkotowarowej produkcji rolnej wyłącznie do stref: 136SZ i 268SZ, co znacznie ograniczy źródła emisji zanieczyszczeń powietrza. W zależności od profilu produkcji mogą być one potencjalnym źródłem emisji zanieczyszczeń gazowych, pyłowych oraz odorów. Będą to oddziaływania słabe lub umiarkowane, bezpośrednie, długoterminowe i stałe negatywnie wpływające na stan powietrza. Negatywne oddziaływania należy ograniczyć poprzez właściwy dobór rozwiązań technicznych i technologicznych.

Na terenie gminy Mełgiew nie występują zakłady o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii. Strefy gospodarcze SP wyznaczono przede wszystkim na obszarach o przeznaczeniu pod tereny przemysłu, składów, magazynów, tereny usług określonym w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego i obszarach zabudowanych zabudową o charakterze produkcyjnym (budynki przemysłowe), uwzględniono również politykę przestrzenną gminy determinowaną m. in. uwarunkowaniami infrastrukturalnymi i środowiskowymi oraz obszary objęte złożonymi wnioskami. Największe powierzchnie zajmują w Jackowie i Janowicach, gdzie obejmują tereny w sąsiedztwie lotniska wykorzystywane rolniczo lub częściowo zagospodarowane zabudową zagrodową. Pozostałe strefy gospodarcze wyznaczone w Krępcu w sąsiedztwie drogi S12/17, w Krępcu Drugim i Krępcu Nowym, Minkowicach, Mełgwi oraz Krzesimowie są już częściowo lub całkowicie zagospodarowane istniejącymi obiektami produkcyjnymi, magazynowymi lub usługowymi. Zatem ustalenia projektu POG pozostaną bez istotnego wpływu na stan powietrza w stosunku do emisji pochodzących z istniejącego zagospodarowania.

W obecnej wersji projektu POG zrezygnowano z uwzględnienia w profilu dodatkowym stref SR terenu biogazowni, co wpłynie pozytywnie na stan powietrza atmosferycznego w gminie Małgiew.

Bezpośrednie pozytywne, długoterminowe i stałe oddziaływanie na stan powietrza atmosferycznego będzie wynikało z wyznaczenia stref otwartych SO oraz stref zieleni i rekreacji SN, a także w większości przypadków stref rolnych SR. Utrzymanie rozległych terenów rolnych, łąk i lasów, a także parków i skwerów sprzyja poprawie jakości powietrza, a także lokalnego mikroklimatu, redukcji pyłów i regulacji temperatury powietrza.

Natomiast pośrednie pozytywne, długoterminowe i stałe oddziaływanie na jakość powietrza będzie związane z dopuszczeniem w ramach profilu dodatkowego wybranych stref terenów elektrowni słonecznych (1-7SR, 9-13SR, 1SU, 69SU, 71SU, 4SO, 10SO, 12-13SO, 15SO, 19SO, 25SO). Wzrost produkcji energii ze źródeł odnawialnych przyczyni się do ograniczenia emisji zanieczyszczeń powietrza w wyniku spalania paliw konwencjonalnych.

Podsumowując oddziaływanie realizacji ustaleń planu ogólnego gminy Mełgiew na powietrze można ocenić je jako umiarkowane z przewagą oddziaływań pozytywnych w długim horyzoncie czasowym, przy czym warunkiem jest realizacja działań ograniczających niską emisję i wspierających rozwój niskoemisyjnych źródeł energii.

Na dalszych etapach planistycznych (mpzp, decyzje WZ) wskazane jest uwzględnienie działań minimalizujących negatywne oddziaływania:

- wspieranie wymiany indywidualnych kotłów na urządzenia niskoemisyjne, w tym wykorzystujące odnawialne źródła energii,
- tworzenie zielonych buforów w sąsiedztwie stref usługowych i gospodarczych w ramach terenów zieleni urządzonej,
- modernizacja infrastruktury drogowej w kierunku poprawy płynności ruchu i ograniczenia emisji liniowych,
- utrzymanie i rozwój terenów zielonych w obrębie stref SN i SO, sprzyjających naturalnej filtracji powietrza.

9.5. Oddziaływanie na klimat

W wyniku realizacji ustaleń projektu planu ogólnego Gminy Mełgiew przewiduje się możliwość wystąpienia oddziaływania zarówno negatywnego jak i pozytywnego na warunki

klimatyczne, ale wyłącznie w skali lokalnej. Najważniejsze potencjalne oddziaływania wynikają z:

- rozwoju zabudowy mieszkaniowej, usługowej i produkcyjnej, co wiąże się ze wzrostem emisji z systemów grzewczych, a także uszczelnieniem powierzchni ziemi, co zmniejsza zdolności retencyjne i zwiększa ryzyko powstawania wysp ciepła oraz utraty części powierzchni biologicznie czynnych i związanej z tym redukcji naturalnej zdolności do pochłaniania CO₂,
- zachowania znacznych terenów otwartych w strefach: SO, SN i SR, które kształtują warunki klimatyczne poprzez regulację temperatury, poprawę jakości powietrza i zwiększenie retencji.

Rozwój stref wielofunkcyjnych (SJ, SW, SZ) zwiększy zapotrzebowanie na energię i emisję gazów cieplarnianych, w szczególności jeśli dominującym źródłem ogrzewania pozostaną paliwa stałe. Zjawisko to może sprzyjać lokalnym epizodom smogowym oraz zwiększać udział gminy w regionalnej emisji CO₂. Ze względu na usankcjonowanie istniejącej zabudowy oraz terenów wyznaczonych pod te funkcje w obowiązujących mpzp, oddziaływanie to nie będzie znaczące w stosunku do przewidywanego dotychczas.

Strefy gospodarcze (SP) ze względu na swoją zwartą i stosunkowo dużą powierzchnię, a także dopuszczenie minimalnej powierzchni biologicznie czynnej na poziomie 20% mogą w sposób umiarkowany wpływać negatywnie na klimat lokalny, poprzez tworzenie wysp ciepła z wyższą temperaturą oraz mniejszą wilgotnością.

Strefy komunikacyjne i infrastrukturalne (SI, SK) będą źródłem emisji gazów cieplarnianych z transportu. Jednak poprawa płynności ruchu dzięki modernizacji i rozbudowie dróg może w dłuższej perspektywie ograniczyć emisje jednostkowe.

Z kolei strefy otwarte (SO), strefy zieleni i rekreacji (SN), a także strefa rolnicza (SR) pełnią funkcję kompensacyjną. Zachowanie lasów, użytków rolnych i terenów zielonych sprzyja pochłanianiu dwutlenku węgla, obniżaniu temperatur w okresach letnich i poprawie bilansu wodnego. Funkcje te są szczególnie ważne w kontekście adaptacji do zmian klimatu i ograniczania skutków ekstremalnych zjawisk pogodowych, takich jak fale upałów czy susze. Rozległe strefy otwarte wzdłuż dolin rzecznych oraz tereny rolne wyznaczone na obszarze gminy wpłyną pozytywnie na warunki klimatyczne, zapewniając właściwą cyrkulację powietrza.

W projekcie planu przedstawionym do ponownego uzgodnienia i opiniowania zrezygnowano z dopuszczenia terenów biogazowni. Natomiast plan dopuszcza w wybranych strefach lokalizowanie elektrowni słonecznych (1-7SR, 9-13SR, 1SU, 69SU, 71SU, 4SO, 10SO, 12-13SO, 15SO, 19SO, 25SO), których realizacja spowoduje skumulowane, pośrednie pozytywne oddziaływanie na klimat ze względu na ograniczenie emisji zanieczyszczeń, w tym CO₂ z procesów spalania paliw konwencjonalnych. Rozwój energetyki OZE będzie miał korzystny wpływ na powietrze i klimat, a także wpisuje się w cele ochrony środowiska określone w „Strategicznym planie adaptacji dla sektorów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030”.

Ekstremalne zjawiska pogodowe, które mogą występować na obszarze gminy Mełgiew obejmują przede wszystkim susze wywołane falami upałów, intensywne opady i gwałtowne roztopy, powodujące wezbrania rzek. Na terenie gminy nie występują obszary zagrożone występowaniem powodzi. Wyznaczenie rozległych stref otwartych, obejmujących przede wszystkim doliny rzek, tereny leśne i łąki, a także strefy rolnicze zapewniają możliwość retencjonowania wód opadowych. Z kolei wskazanie minimalnej powierzchni biologicznie czynnej w poszczególnych strefach ograniczy w pewnym stopniu spływ powierzchniowy ograniczając możliwość lokalnych podtopień i zapewni możliwość retencjonowania wód opadowych także w strefach przeznaczonych do zabudowy.

Podsumowując należy ocenić, że projekt planu ogólnego gminy Mełgiew nie eliminuje wszystkich źródeł emisji gazów cieplarnianych, ale dzięki dużemu udziałowi stref otwartych, zieleni i rekreacji oraz rolnych, a także możliwości dywersyfikowania źródeł wytwarzania energii poprzez dopuszczenie terenów pod OZE, tworzy warunki do zrównoważonego rozwoju gminy oraz adaptacji do skutków zmian klimatu.

W celu zminimalizowania negatywnego oddziaływania na klimat zaleca się:

- wspieranie modernizacji źródeł ciepła i rozwoju odnawialnych źródeł energii w zabudowie mieszkaniowej i usługowej,
- wprowadzanie zielonej infrastruktury (parki, skwery, zadrzewienia uliczne, ogrody deszczowe), aby przeciwdziałać wypłom ciepła,
- ograniczanie uszczelniania powierzchni i promowanie rozwiązań retencyjnych,
- rozwój transportu niskoemisyjnego, w tym infrastruktury rowerowej i komunikacji zbiorowej,
- ochronę i wzmacnianie funkcji stref SO i SN jako kluczowych elementów adaptacji do zmian klimatu.

9.6. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi i gleby

Na terenie gminy dominują tereny orne, które w większości znajdują się w północnej, południowej i środkowo-wschodniej części gminy. Gleby klas I – IIIb odznaczają się korzystnymi właściwościami fizycznymi, chemicznymi i biologicznymi i stanowią atut do rozwoju wysokiej jakości produkcji rolnej. Są wykorzystywane pod uprawy rolne, jednocześnie podlegają one ochronie na podstawie ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych. Grunty rolne chronione występują niemal na całej powierzchni gminy. Grunty rolne chronione klas I – III uwzględnione zostały przy wyznaczaniu zasięgu stref o charakterze rolniczym - strefy otwarte SO, strefy produkcji rolniczej SR i strefy wielofunkcyjne z zabudową zagrodową SZ. Dzięki temu będą mogły być nadal wykorzystywane głównie w celach rolniczych.

W wyniku uwzględnienia uwag zgłoszonych na etapie opiniowania projektu POG, wyznaczono 4 strefy górnictwa SG w rejonie zakładu górniczego przy czynnych odwiertach gazu ziemnego. Ustalenia projektu planu zabezpieczają możliwość eksploatacji udokumentowanego złoża gazu na terenie gminy Mełgiew.

Realizacja ustaleń planu ogólnego Gminy Mełgiew będzie skutkowała bezpośrednim, chwilowym i stałym negatywnym oddziaływaniem na powierzchnię ziemi oraz gleby w obrębie stref, w których wskazano możliwość realizowania zabudowy. Realizacja obiektów budowlanych spowoduje trwałą utratę części gleb, w tym także o wysokiej przydatności rolniczej. W szczególności zagrożone są gleby w obrębie Obszarów Uzupełnienia Zabudowy(OUZ), gdzie nastąpi dogęszczanie istniejących układów osadniczych kosztem powierzchni biologicznie czynnych.

Ze względu na przyjęte wskaźniki maksymalnej powierzchni zabudowy, strefy usługowe i gospodarcze (SU, SP) wiążą się z największym ryzykiem uszczelnienia powierzchni ziemi, degradacją gleb oraz potencjalnym zanieczyszczeniem substancjami chemicznymi i ropopochodnymi. W strefach wielofunkcyjnych z zabudową mieszkaniową (SJ, SW, SZ) skala przekształceń będzie mniejsza, ale rozproszona w przestrzeni.

W obecnej wersji projektu POG zrezygnowano ze wskazania w profilu dodatkowych w strefie SZ wielkotowarowej produkcji rolnej za wyjątkiem 136SZ i 268SZ. Tereny wielkotowarowej produkcji rolnej w strefach SR stanowią potencjalne źródło zagrożenia stanu gleb w przypadku lokalizowania obiektów hodowlanych oraz ze względu na ryzyko przenawożenia gruntów. W celu zminimalizowania zagrożenia dla gleb należy przestrzegać kodeksu dobrych praktyk rolniczych oraz stosować rozwiązania techniczne zabezpieczające przed wyciekami zanieczyszczeń.

Strefy otwarte (SO) pełnią rolę ochronną dla gleb i powierzchni ziemi. W większości tych stref przewiduje się wykluczenie zabudowy oraz utrzymanie funkcji zieleni, rolniczej, leśnej lub rekreacyjnej. Zachowanie gruntów rolnych i leśnych stanowi zabezpieczenie zasobów naturalnych gminy i przeciwdziałanie nadmiernej urbanizacji. Dopuszczenie realizacji elektrowni słonecznych nie spowoduje znaczącego oddziaływania na stan powierzchni ziemi i gleby.

Podsumowując wpływ ustaleń projektu POG na powierzchnię ziemi i gleby należy stwierdzić, że przekształcenia będą nieuniknione, ale dzięki zachowaniu rozległych terenów otwartych i kontrolowaniu rozwoju inwestycji ryzyko nadmiernej degradacji gleb zostanie ograniczone. Nie przewiduje się wystąpienia znacząco negatywnego oddziaływania na powierzchnię ziemi i gleby.

Zalecenia minimalizujące negatywne oddziaływanie na powierzchnię ziemi i gleby obejmują:

- ograniczanie przeznaczania gleb wysokich klas bonitacyjnych pod zabudowę,
- wprowadzanie powierzchni biologicznie czynnych w nowych inwestycjach, zwłaszcza w OUZ i strefach SU, SP,
- stosowanie technologii ograniczających ryzyko zanieczyszczeń gleby w strefach gospodarczych i usługowych (separatory, szczelne nawierzchnie),
- rekultywacja terenów zdegradowanych oraz ich wtórne wykorzystanie przed zajęciem nowych obszarów,
- utrzymanie funkcji zieleni, rolniczej i leśnej w strefach SO jako podstawowego zabezpieczenia zasobów glebowych i naturalnych.

9.7. Oddziaływanie na krajobraz

Gmina Mełgiew charakteryzuje się mozaikowatym krajobrazem wiejskim z przewagą małych pól. Część zachodnia sąsiadująca z miastem Świdnik podlega silnej presji urbanizacyjnej. Południowo – zachodni fragment gminy w rejonie Lasu Krępieckiego objęty jest ochroną w formie Czarniejowskiego OChK.

W wyniku realizacji ustaleń projektu planu ogólnego krajobraz w obszarze gminy Mełgiew ulegnie nieznacznemu przekształceniu. Charakter oddziaływania będzie uzależniony od rodzaju strefy oraz terenów wskazanych w profilu podstawowym i dodatkowym.

Ustalenia projektu POG w obrębie obszaru chronionego krajobrazu sankcjonują dotychczasowy sposób zagospodarowania terenu, zatem pozostaną bez wpływu na walory krajobrazowe Czarniejowskiego OChK.

Wyznaczone w planie ogólnym strefy wielofunkcyjne z zabudową mieszkaniową wielorodzinną, jednorodziną oraz z zabudową zagrodową, strefy usługowe, strefy gospodarcze zlokalizowane są przede wszystkim w miejscach, gdzie znajduje się już istniejąca zabudowa oraz w miejscach dotychczasowej zabudowy rozproszonej, która zaczyna kształtować się w ciągu zabudowy. Nowo wyznaczone strefy inwestycyjne stanowią uzupełnienie lub poszerzenie istniejących terenów produkcyjnych i usługowych, a przyjęte parametry zabudowy powinny umożliwić zachowanie dotychczasowego krajobrazu.

W celu ochrony krajobrazu plan wprowadza gminne standardy urbanistyczne obejmujące gminny katalog stref planistycznych, gdzie każdą strefę opisują wskaźniki i parametry urbanistyczne, co stworzy ramy prawne dla porządkowania i poprawy walorów przestrzeni pod względem krajobrazowym.

Wprowadzono wartość maksymalnej nadziemnej intensywności zabudowy, maksymalną wysokość zabudowy, maksymalny udział powierzchni zabudowy, które nawiązują do istniejących budynków z zachowaniem ładu przestrzennego. Jednym z głównych parametrów decydującym o wpływie na walory krajobrazowe jest maksymalna wysokość zabudowy. Najwyższe obiekty będzie można lokalizować w wybranych strefach usługowych, tj. 19SU o wysokości 46 m oraz 17SU o wysokości 25 m. W obu ww. strefach zlokalizowane są istniejące kościoły. Z kolei w strefie gospodarczej najwyższe obiekty o wysokości do 18 m można lokalizować w strefie 5SP, w której zlokalizowany jest istniejący zakład produkcyjny. Zatem ustalenia projektu POG sankcjonują obecny sposób zagospodarowania ww. stref i pozostaną bez wpływu na walory krajobrazowe gminy.

W wyniku uwzględnienia uwag zgłoszonych na etapie ponownego opiniowania projektu POG, zmniejszono maksymalną wysokość zabudowy do 12m w strefach 153SZ, 154SZ, 155SZ w celu ochrony przedpola widokowego na zespół pałacowo – parkowy w Krzesimowie. Z kolei w strefie 1SC ograniczono maksymalną powierzchnię zabudowy do 1% w celu ochrony cmentarza i kaplicy w Mełgwi przed zabudową. W sąsiedztwie strefy 2SC wydzielono nową strefę 14SR, dla której w profilu dodatkowym nie wskazano elektrowni słonecznych ani biogazowni. Ponadto w celu ochrony przedpola widokowego zespołu dworsko – parkowego w Krępcu wydzielono ze strefy 4SO nową strefę 26SO, w której nie dopuszczono terenów elektrowni słonecznych. Z kolei ze strefy 31SU wydzielono nową strefę 76SU obejmującą zabytkowy młyn w Krzesimowie, dla której maksymalną powierzchnię zabudowy ustalono na

20%, a minimalną powierzchnię biologicznie czynną na poziomie 40%. Wprowadzone korekty wpłyną pozytywnie na walory krajobrazowe gminy Mełgiew.

Negatywny wpływ na walory krajobrazowe gminy będzie miało dopuszczenie lokalizacji elektrowni słonecznych w strefach 1-7SR, 9-13SR, 1SU, 69SU, 71SU, 4SO, 10SO, 12-13SO, 15SO, 19SO, 25SO. Ww. strefy obejmują w większości tereny wykorzystywane rolniczo. Ze względu na występowanie na terenie gminy Mełgiew w większości gleb chronionych przed zmianą przeznaczenia na cele nierolnicze (I-III klasa), możliwość przeznaczenia działek w mpzp na tereny elektrowni słonecznych będzie dotyczyła tylko niewielkiej części ww. stref. Niemniej jednak realizacja elektrowni słonecznych spowoduje wprowadzenie elementów zabudowy technicznej w mozaikowaty krajobraz wiejski. Ze względu na zasięg przestrzenny stref, w których dopuszczono możliwość wyznaczania tych terenów przewiduje się wystąpienie umiarkowanie negatywnego bezpośredniego i stałego oddziaływania na walory krajobrazowe. Jednak biorąc pod uwagę istniejące obiekty techniczne, w tym drogę S12/17 wraz z ekranami akustycznymi, lotnisko oraz istniejące zakłady produkcyjne, nie przewiduje się wystąpienia oddziaływania znacząco negatywnego na krajobraz gminy Mełgiew.

9.8. Oddziaływanie na zasoby naturalne

Zasoby naturalne to twory organiczne (rośliny, zwierzęta, ekosystemy) i nieorganiczne (atmosfera, wody, minerały), wykorzystywane przez człowieka w procesie produkcji i konsumpcji³¹. We wcześniejszych rozdziałach omówiono oddziaływanie ustaleń planu ogólnego na rośliny, zwierzęta, powietrze oraz wody. Natomiast w niniejszej części przedstawiono ocenę oddziaływania na surowce mineralne.

Na obszarze gminy Mełgiew występują złoża surowców mineralnych, w tym przede wszystkim piaski i żwiry oraz złoża gazu ziemnego. Obecnie eksploatowane są tylko złoża gazu. W wyniku uwzględnienia zgłoszonych uwag, w obecnej wersji projektu POG na terenie gminy Mełgiew wyznaczono 4 strefy górnictwa, w miejscu zakładów górniczych z czynnymi odwiertami. Wydobycie gazu wpłynie negatywnie na zasoby naturalne gminy zmniejszając stopniowo zasobność złoża. Ustalenia projektu POG zabezpieczają dalszą eksploatację złóż gazu Mełgiew A i Mełgiew B. Ponadto zrezygnowano z wyznaczania strefy 58SU, a także skorygowano zasięg strefy 73SJ zlokalizowanych w obrębie złoża piasku Mełgiew V. Zabezpieczy to możliwość eksploatacji złoża w przyszłości.

Natomiast pośrednie, długoterminowe i stałe pozytywne oddziaływania będą wynikiem dopuszczenia w profilach dodatkowych wybranych stref SR, SU i SO terenów elektrowni słonecznych. Zwiększenie ilości energii produkowanej ze źródeł odnawialnych spowoduje zmniejszenie zapotrzebowania na kopalne surowce energetyczne.

Na etapie sooś nie przewiduje się wystąpienia znacząco negatywnego oddziaływania na stan zasobów naturalnych w wyniku realizacji ustaleń projektu planu ogólnego Gminy Mełgiew.

9.9. Oddziaływanie na zabytki

Na obszarze gminy Mełgiew zlokalizowanych jest 7 obiektów wpisanych do rejestru „A” zabytków nieruchomych województwa lubelskiego i 1 obiekt wpisany do rejestru „C” zabytków archeologicznych województwa lubelskiego. Ponadto na terenie gminy znajdują się 34 obiekty (w tym zabytki rejestrowe) wpisane do wojewódzkiej ewidencji zabytków, 52 zabytki nieruchome oraz 154 stanowiska archeologicznych ujęte w gminnej ewidencji zabytków.

Przy określaniu standardów urbanistycznych w planie ogólnym uwzględniono fakt występowania obiektów zabytkowych poprzez dobór stref planistycznych, zakresu profilu dodatkowego w dostosowaniu do uwarunkowań wynikających z istniejącego zagospodarowania danego terenu jak i jego bezpośredniego sąsiedztwa. Obiekty objęte ochroną konserwatorską zostały ujęte głównie w strefach zieleni i rekreacji SN, strefach otwartych SO, strefach infrastrukturalnych SI oraz w strefie cmentarzy SC. W profilach

³¹ Bednarek R., 2012, Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko w planowaniu przestrzennym, RDOŚ w Poznaniu, Warszawa.

podstawowych lub dodatkowych stref SN, SO, SU oraz SC ujęte są tereny zieleni urządzonej oraz tereny zieleni naturalnej umożliwiające właściwą ochroną założeń parkowych i innych starych drzew występujących w obrębie obiektów zabytkowych. Wskaźniki dotyczące parametrów zabudowy i zagospodarowania terenu dla poszczególnych stref, w których zlokalizowane są obiekty zabytkowe, uwzględniają obecną formę i gabaryty obiektów, nie kolidując tym samym z ochroną krajobrazu kulturowego i zabytków.

Stanowisko archeologiczne to miejsce, gdzie istnieje prawdopodobieństwo odkrycia cennych zabytków, takich jak pozostałości budowli, narzędzia, ceramika czy inne artefakty historyczne. Stopień rozpoznania i zbadania stanowisk archeologicznych na terenie gminy Mełgiew jest słaby. Zewidencjonowane stanowiska archeologiczne skumulowane są przede wszystkim w kilku rejonach:

- w Krzesimowie Drugim – głównie w obrębie stref: SO, SR, SZ,
- w dolinie rzeki Stoki w rejonie Mełgwi – głównie w strefach otwartych SO,
- w Trzeciakowie – w strefach rolniczych SR i SZ,
- na południe Janowic – strefy rolnicze SO, SZ, SP.

W wyniku uwzględnienia uwag zgłoszonych na etapie ponownego opiniowania projektu POG, zmniejszono maksymalną wysokość zabudowy do 12m w strefach 153SZ, 154SZ, 155SZ w celu ochrony przedpoła widokowego na zespół pałacowo – parkowy w Krzesimowie. Z kolei w strefie 1SC ograniczono maksymalną powierzchnię zabudowy do 1% w celu ochrony cmentarza i kaplicy w Mełgwi przed zabudową. Skorygowano zasięg strefy 2SC, aby w całości obejmowała obszar zabytkowego cmentarza. W sąsiedztwie strefy 2SC wydzielono nową strefę 14SR, dla której w profilu dodatkowym nie wskazano elektrowni słonecznych ani biogazowni w celu ochrony terenu ekspozycji na cmentarz. Ponadto w celu ochrony przedpoła widokowego zespołu dworsko – parkowego w Krępcu wydzielono ze strefy 4SO nową strefę 26SO, w której nie dopuszczono terenów elektrowni słonecznych. Z kolei ze strefy 31SU wydzielono nową strefę 76SU obejmującą zabytkowy młyn w Krzesimowie, dla której maksymalną powierzchnię zabudowy ustalono na 20%, a minimalną powierzchnię biologicznie czynną na poziomie 40%. Wprowadzone korekty wpłyną pozytywnie na ochronę zabytków gminy Mełgiew.

Natomiast na etapie realizacji inwestycji może wystąpić bezpośrednie, negatywne oddziaływanie na zabytki archeologiczne, ze względu na potencjalną możliwość zniszczenia zabytków ruchomych lub nieruchomych znajdujących się pod ziemią podczas robót budowlanych. W celu ograniczenia możliwości wystąpienia negatywnego oddziaływania na zabytki, realizacja inwestycji powinna być poprzedzona badaniami archeologicznymi, a prace budowlane w rejonie stanowisk archeologicznych należy prowadzić pod nadzorem archeologicznym, co pozwoli na udokumentowanie formy stanowiska i ochronę materialnej zawartości. Jednak biorąc pod uwagę przeważający rodzaj stref wyznaczonych w obszarze występowania obiektów objętych ochroną konserwatorską oraz uwzględniając szczegółowość ustaleń POG, nie przewiduje się wystąpienia znacząco negatywnego oddziaływania na zabytki na skutek realizacji ustaleń planu ogólnego Gminy Mełgiew.

9.10. Oddziaływanie na ludzi

Ludność gminy Mełgiew koncentruje się w południowo – zachodniej części gminy sąsiadującej z miastem Świdnik, a na pozostałym terenie w istniejących wsiach o zwartym lub rozproszonym charakterze zabudowy głównie zagrodowej. Plan ogólny będzie wpływał na warunki życia społeczności lokalnej poprzez wyznaczenie stref umożliwiających utrzymanie istniejących lub wprowadzenie nowych terenów zabudowy mieszkaniowej, usługowej, produkcyjnej, itp.

Większość wprowadzanych terenów pokrywa się z istniejącym zagospodarowaniem terenu lub, tak jak w przypadku stref wielofunkcyjnych, wynika z przeznaczenia terenu w obowiązujących na terenie gminy Mełgiew mpzp.

W stosunku do dotychczasowego stanu zagospodarowania oraz przesądzeń planistycznych, wpłynie to na podtrzymanie dotychczasowych przekształceń środowiska przyrodniczego. Nastąpi jedynie niewielkie zajmowanie terenów otwartych pod funkcje

budowlane, wiążące się z lokalnym ubytkiem powierzchni biologicznie czynnej i przekształceniami powierzchni ziemi. Przyrost nowej zabudowy mieszkaniowej będzie dotyczył terenów przeznaczonych pod te funkcje w dotychczas obowiązujących mpzp lub w ramach rozbudowy istniejących budynków. Przy wyznaczaniu stref planistycznych w planie ogólnym, w których będzie mogła być realizowana funkcja mieszkaniowa, starano się unikać konfliktów przestrzennych, które pojawiają się w przypadku bliskiego sąsiedztwa zabudowy związanej z rolnictwem i zabudowy mieszkaniowej.

W celu ochrony zdrowia ludzi, w projekcie planu ogólnego przedstawionego do ponownego uzgodnienia i zaopiniowania zrezygnowano z wyznaczania terenów biogazowni w strefach SR oraz dopuszczania w strefie wielofunkcyjnej z zabudową zagrodową SZ terenów wielkotowarowej produkcji rolnej za wyjątkiem 136SZ i 268SZ. Strefa 136SZ obejmuje istniejące gospodarstwo rolne oddalone od innych obiektów mieszkalnych, co ogranicza możliwość wystąpienia negatywnego oddziaływania na ludzi. Natomiast strefa 268SZ obejmuje istniejące gospodarstwo rolne zlokalizowane w otoczeniu zabudowy zagrodowej i mieszkaniowej jednorodzinnej. Ewentualne uciążliwości dla ludzi pozostaną na dotychczasowym poziomie lub będą uzależnione od rodzaju prowadzonej produkcji rolnej. Generalnie należy ocenić, że wprowadzone korekty zminimalizują możliwość wystąpienia negatywnego wpływu na zdrowie ludzi związanych przede wszystkim z emisją odorów, pyłów i hałasu.

Potencjalna możliwość wystąpienia negatywnego oddziaływania na zdrowie ludzi może wystąpić w strefach SR sąsiadujących bezpośrednio ze strefami SW, SJ oraz SZ, ze względu na możliwość realizacji terenów wielkotowarowej produkcji rolnej. Rodzaj oraz intensywność ewentualnych uciążliwości dla ludzi będzie uzależniona od charakteru prowadzonej produkcji rolnej i może wynikać przede wszystkim z emisji hałasu lub odorów. Będą to oddziaływania bezpośrednie, negatywne, długotrwałe lub chwilowe, ale w znacznym stopniu możliwe do ograniczenia lub wyeliminowania rozwiązaniami planistycznymi lub technologicznymi. Na etapie sporządzania projektu mpzp dla konkretnych działek, tereny wielkotowarowej produkcji rolnej należy lokalizować w oddaleniu od istniejącej i projektowanej zabudowy mieszkaniowej. W zakładach należy stosować najlepsze rozwiązania techniczne i technologiczne minimalizujące negatywne oddziaływania na środowisko i zdrowie ludzi. W wybranych strefach SR, SU i SO w profilu dodatkowym wskazano tereny elektrowni słonecznych. Tereny te nie będą miały znacząco negatywnego wpływu na zdrowie ludzi.

Strefy gospodarcze SP obejmują przede wszystkim obszary, w których zlokalizowane są funkcjonujące zakłady produkcyjne, a także tereny wskazane pod te funkcje w obowiązujących mpzp (np. w sąsiedztwie lotniska). Na terenie gminy nie występują zakłady o zwiększonym i dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej. Nie przewiduje się wystąpienia znacząco negatywnego oddziaływania na zdrowie ludzi w związku z wyznaczeniem stref SP.

Istotnym źródłem oddziaływania na zdrowie ludzi są strefy komunikacji wyznaczone na terenie gminy, obejmujące istniejące drogi, w tym m.in. S12/17 oraz drogę wojewódzką nr 822, linię kolejową nr 7, a także teren Portu Lotniczego Lublin. Projekt planu ogólnego sankcjonuje istniejący stan zagospodarowania we wszystkich strefach komunikacyjnych. Ewentualne uciążliwości dla ludzi będą wynikały z dotychczasowego sposobu użytkowania tych terenów. Wokół strefy 9SK obejmującej teren lotniska wyznaczono strefę otwartą oraz strefy gospodarcze, w których tereny nie podlegają ochronie akustycznej. Droga ekspresowa S12/17 na odcinku przebiegającym przez gminę Mełgiew posiada zamontowane ekrany akustyczne ograniczające negatywny wpływ hałasu komunikacyjnego na sąsiadujące tereny chronione przed hałasem. Linia kolejowa nr 7 przebiega w większości przez strefę produkcji rolniczej oraz strefę otwartą, natomiast w zachodniej części gminy przez strefy SJ, SU i SP. W strefie SJ w profilu podstawowym wskazano tereny zieleni urządzonej, które umożliwiają wyznaczenie pasów zieleni izolacyjnej w terenach zabudowy mieszkaniowej od strony torów kolejowych.

Strefy cmentarzy obejmują istniejący cmentarz w Mełgwi (1SC) oraz nieczynny cmentarz w Krzesimowie (2SC). Plan uwzględnia ograniczenia w użytkowaniu terenów wynikające z lokalizacji w sąsiedztwie cmentarzy, dla których obowiązują strefy ochrony sanitarnej w odległości 50 - 150 m od granicy cmentarza. Wszystkie budynki korzystające z wody

w sąsiedztwie strefy 1SC są podłączone do sieci wodociągowej. W otoczeniu cmentarza wyznaczono strefę wielofunkcyjną SJ oraz strefę produkcji rolnej SR. Nowe obiekty korzystające z wody nie mogą być lokalizowane w tych strefach w odległości mniejszej niż 50 m od terenu cmentarza. W profilu podstawowym stref SJ uwzględniono m.in. tereny zieleni urządzonej, które umożliwią zagospodarowanie strefy z uwzględnieniem ograniczeń wynikających z przepisów odrębnych dotyczących cmentarzy.

Pośrednie, stałe pozytywne oddziaływanie ustaleń planu ogólnego na zdrowie ludzi wynika z wyznaczenia rozległych stref otwartych oraz stref zieleni i rekreacji, które pełnią funkcje społeczne i są wykorzystywane przez mieszkańców jako tereny odpoczynku i rekreacji.

Na terenie gminy Mełgiew nie występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią, zatem nie przewiduje się wystąpienia tego typu zagrożeń dla ludzi.

Oddziaływania związane z etapem budowy budynków, urządzeń i obiektów będą miały charakter bezpośredni, ale jedynie chwilowy lub krótkoterminowy i lokalny, a następnie ustaną po zakończeniu etapu realizacji inwestycji.

9.11. Oddziaływanie na dobra materialne

Ogólnie należy ocenić, że uchwalenie planu ogólnego Gminy Mełgiew umożliwi prowadzenie plac planistycznych na potrzeby dalszego rozwoju gminy. Oddziaływanie na dobra materialne, rozumiane jako wszystkie środki, które mogą być wykorzystane do zaspokojenia potrzeb ludzkich, w przypadku większości terenów nie będą znaczące. Natomiast realizacja inwestycji w strefach usługowych oraz gospodarczych, zmierzających do rozwoju różnych form przedsiębiorczości w gminie, wpłynie pośrednio pozytywnie na dobra materialne, ze względu na dodatkowe źródło dochodów umożliwiające poprawę warunków życia mieszkańców.

Na etapie sooś projektu planu ogólnego Gminy Mełgiew nie prognozuje się wystąpienia znacząco negatywnego oddziaływania na dobra materialne.

9.12. Ocena oddziaływań skumulowanych

Oddziaływania skumulowane definiowane są jako zmiany w środowisku wywołane kumulowaniem się wpływu proponowanych funkcji terenów, w połączeniu z innymi oddziaływaniami obecnymi i oddziaływaniami przedsięwzięć przewidzianych do realizacji w przyszłości.

Oddziaływania o charakterze skumulowanym mogą się pojawiać w długim okresie czasu, w miarę zaawansowania realizacji inwestycji wynikających z wdrażania ustaleń planu ogólnego. Na etapie prowadzenia robót budowlanych, w przypadku realizacji kilku inwestycji w tym samym czasie, na stosunkowo niewielkiej przestrzeni może wystąpić kumulacja uciążliwości dla ludzi wynikających z prowadzonych prac budowlanych (emisja hałasu, pyłów) oraz dla fauny – płoszenie zwierząt.

Główne zagrożenie wystąpienia negatywnych oddziaływań skumulowanych będzie dotyczyło realizacji elektrowni słonecznych uwzględnionych w profilu dodatkowym stref: 1-7SR, 9-13SR, 1SU, 69SU, 71SU, 4SO, 10SO, 12-13SO, 15SO, 19SO, 25SO. Strefy SR i SO zajmują rozległe tereny w gminie Mełgiew, dotychczas użytkowane w większości rolniczo. Na terenie gminy Mełgiew występują bardzo dobre gleby, tj. ok. 90% powierzchni gruntów rolnych zajmują gleby chronione przed zmianą przeznaczenia na cele nierolnicze (I-III klasa). W związku z powyższym możliwość realizacji elektrowni słonecznych dotyczy części stref, gdzie występują słabsze gleby. Projekt POG nie precyzuje konkretnej lokalizacji czy wielkości elektrowni, co zostanie określone dopiero na etapie sporządzania projektu mpzp. Negatywne oddziaływania skumulowane mogą dotyczyć:

- wpływu na bioróżnorodność, rośliny i zwierzęta:
 - ze względu na ograniczenie powierzchni terenów otwartych zielonych oraz gruntów rolnych wykorzystywanych jako miejsca żerowania i bytowania zwierząt;

- ogrodzenia terenów przeznaczonych pod elektrownie słoneczne będą stanowiły utrudnienie w lokalnym przemieszczaniu się zwierząt, co pogorszy warunki ich bytowania;
- wpływu na krajobraz – wprowadzenie instalacji elektrowni słonecznych na dużej powierzchni spowoduje negatywne oddziaływanie na mozaikowy krajobraz wiejski gminy Mełgiew.

Jednak biorąc pod uwagę fakt, że przez teren gminy Mełgiew nie przebiegają korytarze ekologiczne o randze krajowej, a także istniejące już bariery w migracji zwierząt w postaci terenu lotniska na północy, linii kolejowej nr 7 w części centralnej oraz drogi ekspresowej S12/17, negatywne oddziaływania skumulowane jeżeli wystąpią będą dotyczyły skali lokalnej.

Uwzględnienie terenów elektrowni słonecznych w wybranych strefach SR, SU i SO może spowodować również pozytywne skumulowane oddziaływanie przede wszystkim na stan powietrza atmosferycznego oraz pośrednio na lokalny klimat i zasoby naturalne ze względu na ograniczenie wykorzystania paliw kopalnych do produkcji energii.

Na etapie określania konkretnego przeznaczenia terenów w mpzp oraz realizacji inwestycji należy ograniczyć możliwość kumulowania się oddziaływań negatywnych na poszczególne elementy środowiska oraz zdrowie ludzi uwzględniając lokalne uwarunkowania środowiskowe, dobierając odpowiednią lokalizację w obrębie wyznaczonych stref, rozwiązania technologiczne i techniczne oraz czas realizacji.

10. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko

Projekt planu ogólnego Gminy Mełgiew ustala gminne standardy urbanistyczne obejmujące katalog stref planistycznych oraz wskaźniki zagospodarowania. Przy sporządzaniu planów miejscowych lub ich zmian należy uwzględnić postanowienia planu ogólnego w zakresie: stref planistycznych i gminnych standardów urbanistycznych (profilu funkcjonalnych, wskaźników zabudowy i zagospodarowania terenu).

Dla wydawanych decyzji WZ postanowienia planu ogólnego będą stanowiły podstawę prawną w zakresie: profili stref planistycznych, gminnych standardów urbanistycznych oraz obszarów uzupełnienia zabudowy.

Przez zgodność planu miejscowego z planem ogólnym należy rozumieć ustalenie w planie miejscowym:

- przeznaczenia terenu mieszczącego się w profilu funkcjonalnym strefy planistycznej obejmującej teren,
- sposobu zagospodarowania i zabudowy terenów w zakresie:
 - minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej nie mniejszego niż minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej określony dla strefy planistycznej obejmującej teren,
 - maksymalnej nadziemnej intensywności zabudowy nie większej niż maksymalna nadziemna intensywność zabudowy określona dla strefy planistycznej obejmującej teren.

Ustalenia projektu planu ogólnego zakładają ochronę lokalnych interesów publicznych poprzez podporządkowanie działań inwestycyjnych wymogom zachowania ładu przestrzennego, ukształtowanie prawidłowego układu komunikacyjnego z uwzględnieniem lokalnych uwarunkowań oraz zapewnienie funkcjonowania infrastruktury. W zakresie lokalizacji zabudowy, strefy wielofunkcyjne zostały wyznaczone w rejonie istniejących ciągów osadniczych lub w obszarach przeznaczonych na ten cel w obowiązujących mpzp.

W celu ograniczenie potencjalnego negatywnego oddziaływania na środowisko w projekcie planu ogólnego:

- wyznaczając strefy planistyczne wskazano profil podstawowy oraz profil dodatkowy w sposób zapobiegający i eliminujący ewentualne konflikty przestrzenne, w tym znacząco negatywne oddziaływanie na formy ochrony przyrody oraz krajobraz;
- określono intensywność zabudowy na poziomie ograniczającym powstanie nowych dużych obiektów kubaturowych oraz nie wyznaczono strefy SH handlu wielkopowierzchniowego,
- maksymalną wysokość zabudowy na poziomie 46m i 25m wskazano wyłącznie w strefach SU w dostosowaniu do istniejących w tych obszarach kościołów, w pozostałych strefach określono niższe wartości maksymalnej wysokości zabudowy ograniczając negatywne oddziaływanie na walory krajobrazowe,
- zrezygnowano z dopuszczenia w profilach dodatkowych terenów biogazowni oraz elektrowni wiatrowych ograniczając negatywne oddziaływanie na zwierzęta, bioróżnorodność, krajobraz oraz zdrowie ludzi,
- zrezygnowano z dopuszczenia w profilu dodatkowym stref wielofunkcyjnych z zabudową zagrodową SZ terenów wielkotowarowej produkcji rolnej za wyjątkiem 136SZ i 268SZ, ze względu na możliwość wystąpienia uciążliwości dla ludzi i negatywnego oddziaływania na zdrowie ludzi;
- w sąsiedztwie strefy 2SC, obejmującej zabytkowy cmentarz, wyznaczono strefę 14SR bez dopuszczania terenu elektrowni słonecznej w celu ochrony terenu ekspozycji cmentarza;
- w strefach 153-155SZ ograniczono maksymalną wysokość zabudowy do 12m w celu ochrony przedpola widokowego zespołu pałacowo – parkowego w Krzesimowie;
- w strefach sąsiadujących ze strefą cmentarza uwzględniono w profilach podstawowych i dodatkowych tereny umożliwiające określenie w mpzp funkcji terenów z zachowanie strefy ochronnej wokół cmentarza zgodnie z przepisami odrębnymi.

Realizacja ustaleń planu ogólnego Gminy Mełgiew oraz określenie na jego podstawie przeznaczenia terenu w mpzp lub w decyzjach WZ umożliwi ograniczenie lub wyeliminowanie potencjalnego znacząco negatywnego oddziaływania na środowisko. Podczas realizacji inwestycji należy stosować najnowsze dostępne technologie oraz wysokiej jakości urządzenia i materiały. Realizacja inwestycji nie może powodować przekroczenia standardów jakości środowiska.

11. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w planie ogólnym Gminy Mełgiew

Zaproponowany w projekcie planu ogólnego gminy Mełgiew układ stref wraz z przypisanymi im profilami podstawowymi i dodatkowymi został wyznaczony w poszanowaniu zasad ochrony ładu przestrzennego oraz środowiska. Przy określaniu gminnych standardów urbanistycznych brano pod uwagę przede wszystkim ustalenia obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz istniejący stan zagospodarowania, a także wnioski złożone przez instytucje i społeczeństwo, politykę przestrzenną gminy oraz przepisy rozporządzenia POG.

Możliwe rozwiązania alternatywne zostały przeanalizowane na etapie sporządzania projektu dokumentu, w tym również po analizie wniosków o zmiany w zagospodarowaniu przestrzennym gminy. Rozważono możliwość rozwoju różnych rodzajów odnawialnych źródeł energii, tj. elektrowni wiatrowych, biogazowni oraz elektrowni słonecznych. Ze względu na potencjalne negatywne oddziaływania na środowisko elektrowni wiatrowych, w szczególności na ptaki i nietoperze, krajobraz i zdrowie ludzi oraz uwzględniając ograniczenia wynikające z położenia gminy w sąsiedztwie lotniska zrezygnowano z uwzględniania w profilu dodatkowym stref SR i SO terenu elektrowni wiatrowych. W wybranych strefach SR, SU oraz SO w profilu dodatkowym wskazano tereny elektrowni słonecznej jako korzystniejsze dla środowiska.

Ze względu na możliwe uciążliwości odorowe w obecnej wersji projektu POG zrezygnowano z uwzględniania w strefach SZ, SR, SO terenu biogazowni. Na etapie

sporządzania projektu planu rozważano dopuszczenie w strefach SZ terenu wielkotowarowej produkcji rolnej. Analiza charakteru zabudowy zagrodowej w gminie Mełgiew wykazała, że ulega ona przekształceniom w kierunku zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. W związku z powyższym w celu ograniczenia możliwości powstawania konfliktów przestrzennych zrezygnowano z uwzględniania w profilu dodatkowym stref SZ terenu wielkotowarowej produkcji rolnej za wyjątkiem stref 136SZ i 268SZ, w których produkcja rolnicza jest już prowadzona.

Zaproponowane rozwiązania w opracowywanym projekcie można uznać za najkorzystniejsze. Jednocześnie należy zauważyć, iż projekt planu ogólnego został sporządzony na bazie obowiązujących mpzp na obszarze całej gminy z uwzględnieniem punktowych zmian wynikających z wniosków lub wydanych decyzji.

Alternatywnym rozwiązaniem mogłoby być również uwzględnienie wszystkich wniosków złożonych przez mieszkańców, jednak ze względu na przepisy regulujące zasady sporządzania POG, w tym obliczania zapotrzebowania na nową zabudowę, nie ma możliwości wyznaczenia nowych terenów pod zabudowę mieszkaniową jednorodziną, wielorodziną oraz zabudowę zagrodową ponad tereny już zagospodarowane lub przeznaczone w obowiązujących mpzp. Wyznaczenie nowych terenów wiązałoby się z naruszeniem zasad sporządzania planów ogólnych.

Zatem należy uznać, że opracowany projekt planu ogólnego uwzględnia wnioski władz gminy, instytucji oraz mieszkańców i jest najkorzystniejszy pod względem środowiskowym. Wyznaczone strefy wraz ze wskazanymi profilami nie naruszają zasad zrównoważonego rozwoju. Nie przewiduje się wystąpienia znacząco negatywnego oddziaływania na środowisko przyrodnicze ani zdrowie ludzi. Zaproponowane rozwiązania umożliwią rozwój gospodarczy gminy Mełgiew z poszanowaniem uwarunkowań przyrodniczych. Dokument uwzględnia wariant najkorzystniejszy pod względem społecznym, ekonomicznym oraz ekologicznym.

12. Przewidywane metody analizy skutków realizacji planu ogólnego Gminy Mełgiew oraz częstotliwości jej przeprowadzania

Analiza skutków realizacji ustaleń planu ogólnego w zakresie funkcji i sposobu zagospodarowania przestrzennego gminy będzie możliwa po uchwaleniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Plan ogólny, będąc aktem prawa miejscowego, wyznacza ogólne ramy i zasady kształtowania przestrzeni, które będą realizowane w szczegółowych dokumentach planistycznych.

Zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, wójt, burmistrz lub prezydent miasta, raz w trakcie trwania kadencji rady gminy przeprowadza analizę zmian w zagospodarowaniu przestrzennym oraz aktualności obowiązujących planów ogólnych i planów miejscowych. Analiza może uwzględniać także skutki realizacji ustaleń planu ogólnego na środowisko.

Każda forma zagospodarowania terenu w mniejszym lub większym stopniu wpływa na poszczególne komponenty środowiska. W celu dokonania oceny skutków realizacji planu ogólnego należy porównać stan środowiska w momencie wejścia w życie POG ze stanem późniejszym. W metodyce analizy skutków realizacji projektu planu ogólnego proponuje się uwzględnić m.in.:

- prowadzenie rejestru wniosków o zmianę planu ogólnego, gromadzenie materiałów z nimi związanych,
- rejestrowanie wniosków o zmianę przeznaczenia gruntów,
- ocenę i aktualizację stanu form ochrony przyrody,
- zmiany w środowisku przyrodniczym wskutek realizacji planu ogólnego.

Zakres monitoringu poszczególnych elementów środowiska uregulowany jest przepisami odrębnymi, a za jego przeprowadzenie odpowiedzialne są m.in. jednostki oraz instytucje związane z gospodarką wodną, zarządy dróg, starostwa powiatowe, Lasy Państwowe, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska oraz jednostki wspomagające. Dane

z prowadzonych badań monitoringowych udostępniane są w rocznych raportach, bazach danych Urzędu Statystycznego i innych jednostkach administracji państwowej.

W celu sporządzenia prawidłowej oceny zmian zachodzących w środowisku największe znaczenie ma prowadzenie monitoringu: jakości wód powierzchniowych i podziemnych, stanu powietrza atmosferycznego, poziomu hałasu w obrębie stref mieszkaniowych i innych obejmujących tereny chronione pod względem akustycznym, obserwacje stanu flory, inwentaryzacja gatunków fauny.

13. Transgraniczne oddziaływanie na środowisko

Zgodnie z art. 104 ustawy ooś, w przypadku stwierdzenia możliwości znaczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko, pochodzącego z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na skutek realizacji projektów, o których mowa w art. 46 i art. 47 ust. 1 – przeprowadza się postępowanie dotyczące transgranicznego oddziaływania na środowisko.

Projekt planu ogólnego Gminy Mełgiew obejmuje tereny zlokalizowane w odległości ponad 55 km od granicy państwowej z Ukrainą. W projekcie POG wyznaczono 12 stref określając dla nich profil podstawowy i dodatkowy, a także wskazując główne parametry kształtowania zabudowy. W prognozie oceniono, że realizacja ustaleń planu ogólnego Gminy Mełgiew będzie miała wpływ na poszczególne elementy środowiska, ale będą to oddziaływania w skali lokalnej, nie powodujące przekroczenia dopuszczalnych standardów środowiska. Zatem nie przewiduje się możliwości wystąpienia transgranicznego oddziaływania na środowisko na skutek realizacji ustaleń planu ogólnego Gminy Mełgiew.

14. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Niniejsza prognoza stanowi element procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko projektu planu ogólnego Gminy Mełgiew. W wyniku zgłoszonych uwag i wniosków na etapie ponownego opiniowania i uzgadniania projektu planu ogólnego Gminy Mełgiew wprowadzono niewielkie zmiany i korekty projektu planu obejmujące m.in.: usunięcie strefy 22SJ, skorygowanie zasięgu stref: 24SJ, 31SJ, 49SJ, 52SJ, 23SZ, 2SC, wydzielenie nowych stref: 14SR, 76SU, 25SO, 26SO, korektę zasięgu wybranych OUZ, korektę wskaźników zabudowy w strefach 153SZ, 154SZ, 155SZ oraz 1SC ze względu na potrzebę ochrony obiektów zabytkowych (zespołu pałacowo – parkowego w Krzesimowie oraz cmentarza parafialnego z kaplicą w Mełgwi). W projekcie planu ogólnego Gminy Mełgiew wyznaczono następujące strefy planistyczne:

- SW – strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową wielorodzinną,
- SJ – strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodzinną,
- SZ – strefa wielofunkcyjna z zabudową zagrodową,
- SU – strefa usługowa,
- SP – strefa gospodarcza,
- SR – strefa produkcji rolniczej,
- SI – strefa infrastrukturalna,
- SN – strefa zieleni i rekreacji,
- SC – strefa cmentarzy,
- SG – strefa górnictwa,
- SO – strefa otwarta,
- SK – strefa komunikacji.

Nie wyznaczono strefy SH handlu wielkopowierzchniowego.

Podstawowy zakres prognozy oddziaływania na środowisko określony jest w art. 51 ust. 2 ustawy ooś. Ponadto, zgodnie z procedurą sooś, zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko projektu planu ogólnego został uzgodniony z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Lublinie oraz Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Świdniku.

Analiza i ocena stanu środowiska obszaru objętego projektem planu ogólnego została wykonana metodą opisową na podstawie danych Państwowego Monitoringu Środowiska, danych statystycznych, opracowań kartograficznych oraz w oparciu o literaturę specjalistyczną. Analiza stanu środowiska pozwoliła na identyfikację najważniejszych problemów ochrony środowiska na obszarze gminy Mełgiew oraz określenie trendów zmian zachodzących w środowisku.

W wyniku przeprowadzonej oceny nie stwierdzono możliwości wystąpienia znacząco negatywnego oddziaływania na środowisko przyrodnicze gminy Mełgiew, w tym na formy ochrony przyrody, a także na zdrowie ludzi.

Największe znaczenie w ochronie i zachowaniu bioróżnorodności występującej na obszarze gminy Mełgiew ma wyznaczenie stref otwartych SO, zajmujących znaczną powierzchnię w północnej, południowej oraz centralnej części gminy. Strefy otwarte wyznaczono na obszarach terenów rolniczych, terenów lasów, terenów łąk, dolin rzecznych, zalesień i zadrzewień oraz wód powierzchniowych śródlądowych oraz form ochrony przyrody

W strefach wielofunkcyjnych, usługowych, gospodarczych, w których wskazano tereny inwestycyjne nastąpi niewielkie zajęcie terenów otwartych pod budynki, drogi dojazdowe, parkingi, itp. Spowoduje to bezpośrednie, negatywne oddziaływanie związane z trwałym usunięciem roślinności, co może skutkować zakłóceniem lub niszczeniem siedlisk przyrodniczych. Skala potencjalnego oddziaływania będzie uzależniona od wielkości maksymalnego udziału powierzchni zabudowy oraz minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej. Umiarkowanie negatywne oddziaływanie na rośliny, zwierzęta oraz różnorodność biologiczną może wystąpić ze względu na dopuszczenie terenu elektrowni słonecznej w wybranych strefach SR, SU i SO.

Ustalenia POG na terenie Czarniejskiego OChK nie wprowadzają nowych terenów inwestycyjnych i nie naruszają zakazów obowiązujących w obrębie obszaru chronionego. Ustalenia projektu POG wpłyną pozytywnie na ww. formę ochrony przyrody umożliwiając zachowanie walorów krajobrazowych i przyrodniczych, dla ochrony których został ustanowiony Czarniejski OChK. W obrębie otuliny Nadwieprzańskiego PK wyznaczono strefę otwartą 22SO i strefę zieleni i rekreacji 19SN, natomiast w rejonie istniejącej zabudowy strefę wielofunkcyjną z zabudową zagrodową 193SZ. Ustalenia projektu POG pozostaną bez wpływu na walory przyrodnicze oraz cele ochrony Nadwieprzańskiego Parku Krajobrazowego. Pomniki przyrody obejmujące drzewa i grupy drzew, położone są w granicach stref: zieleni i rekreacji SN, otwartych SO, wielofunkcyjnych z zabudową mieszkaniową jednorodzinną SJ. Ustalenia profili podstawowych oraz dodatkowych obejmujące tereny naturalnej oraz tereny zieleni urządzonej zapewniają możliwość właściwego zabezpieczenia i zachowania pomników przyrody. Nie przewiduje się wystąpienia znacząco negatywnego oddziaływania na formy ochrony przyrody występujące na terenie gminy Mełgiew, a także spójność i integralność sieci obszarów Natura 2000.

Potencjalną barierą dla funkcjonowania powiązań ekologicznych pomiędzy terenami otwartymi i lasami mogą stanowić tereny elektrowni słonecznych, które zostały dopuszczone w profilu dodatkowym wybranych stref SR, SU i SO. Należy jednak zauważyć, że gmina Mełgiew nie odgrywa istotnej roli w kształtowaniu powiązań przyrodniczych w skali krajowej oraz regionalnej. Droga ekspresowa S12/17 oraz linia kolejowa nr 7 stanowią istniejące bariery utrudniające migrację gatunków pomiędzy lasami na południu gminy i terenami otwartymi na północy. Ponadto ze względu na bardzo dobre gleby występujące na terenie gminy Mełgiew (90% powierzchni gruntów rolnych zajmują gleby I-III klasy), podlegające ochronie przed zmianą przeznaczenia na cele nierolnicze, elektrownie słoneczne będą mogły być realizowane na stosunkowo niedużej części tych stref. Zatem potencjalne umiarkowanie negatywne oddziaływania wynikające przede wszystkim z ogrodzenia terenów elektrowni słonecznych oraz ograniczenia terenów bytowania i żerowania zwierząt będą występowały w skali lokalnej. Zachodzi prawdopodobieństwo kumulowania się tych oddziaływań na terenie gminy.

Realizacja planu ogólnego gminy Mełgiew będzie oddziaływać na wody powierzchniowe i podziemne poprzez rozwój zabudowy w wyznaczonych strefach oraz w Obszarach Uzupełnienia Zabudowy. Wprowadzone ustalenia planu ogólnego nie określają zasad ochrony wód podziemnych i powierzchniowych, jednak poprzez wyznaczenie odpowiednich stref –

adekwatnych do istniejących uwarunkowań hydrograficznych, w sposób racjonalny chronią zarówno powierzchniowy jak i podziemny zasób wodny. Niemniej w późniejszych etapach procesu planistycznego tj. w trakcie sporządzania mpzp lub wydawania decyzji ustalających warunki zabudowy należy określić dla poszczególnych terenów sposób odprowadzenia ścieków bytowych, komunalnych i przemysłowych, który zagwarantuje ochronę wód i gruntów przed zanieczyszczeniami. Ustalenia planu ogólnego gminy Mełgiew nie naruszają celów środowiskowych określonych dla poszczególnych JCWP i JCWPd wyodrębnionych na obszarze gminy. Generalnie POG wprowadza rozwiązania korzystne dla ochrony wód powierzchniowych i podziemnych, przede wszystkim ze względu na utrzymanie stref otwartych oraz zieleni i rekreacji w dolinach rzek. Największe ryzyka związane z wyznaczeniem stref wielofunkcyjnych SJ, SZ i SW oraz gospodarczych SP mogą zostać zminimalizowane poprzez konsekwentne wdrażanie środków ochronnych i monitorowanie realizowanych inwestycji.

Oddziaływanie realizacji ustaleń planu ogólnego na powietrze można ocenić jako umiarkowane z przewagą oddziaływań pozytywnych w długim horyzoncie czasowym ze względu na uwzględnienie w profilu dodatkowym dla wybranych stref terenów umożliwiających rozwój OZE (elektrownie słoneczne, biogazownie).

Projekt planu ogólnego nie eliminuje wszystkich źródeł emisji gazów cieplarnianych, ale dzięki dużemu udziałowi stref otwartych, zieleni i rekreacji oraz rolnych, a także możliwości wprowadzania nowoczesnych rozwiązań energetycznych bazujących na OZE, tworzy warunki do zrównoważonego rozwoju gminy, sprzyjającego łagodzeniu skutków zmian klimatu.

Przekształcenia powierzchni gleby i ziemi będą nieuniknione, ale dzięki zachowaniu rozległych terenów otwartych oraz produkcji rolnej i kontrolowaniu rozwoju inwestycji ryzyko nadmiernej degradacji gleb zostaje ograniczone. W projekcie POG wyznaczono 4 strefy górnictwa obejmujące istniejące odwierty gazu ziemnego. Nie przewiduje się wystąpienia znacząco negatywnego oddziaływania na powierzchnię ziemi i gleby.

Ustalenia projektu POG w obrębie obszaru chronionego krajobrazu sankcjonują dotychczasowy sposób zagospodarowania terenu, zatem pozostaną bez wpływu na walory krajobrazowe Czarniejowskiego OChK. W celu ochrony krajobrazu plan wprowadza gminne standardy urbanistyczne obejmujące gminny katalog stref planistycznych, gdzie każdą strefę opisują wskaźniki i parametry urbanistyczne, co stworzy ramy prawne dla porządkowania i poprawy walorów przestrzeni pod względem krajobrazowym. Wprowadzono wartość maksymalnej nadziemnej intensywności zabudowy, maksymalną wysokość zabudowy, maksymalny udział powierzchni zabudowy, które nawiązują do istniejących budynków z zachowaniem ładu przestrzennego. W żadnej ze stref nie wskazano w profilu dodatkowym terenów elektrowni wiatrowych i biogazowni. Natomiast w wybranych strefach SR, SU i SO uwzględniono tereny elektrowni słonecznych. Przewiduje się wystąpienie umiarkowanie negatywnego oddziaływania na krajobraz gminy, ze względu na wprowadzenie zabudowy technicznej w mozaikowy krajobraz wiejski.

Na terenie gminy eksploatowane są złoża gazu (strefy 1-4SG), co spowoduje bezpośrednie, umiarkowanie negatywne oddziaływanie na zasoby naturalne. Natomiast pośrednie pozytywne oddziaływania będą związane ze wskazaniem terenów elektrowni słonecznych, które zaspokajając część zapotrzebowania na energię umożliwią ograniczenie wytwarzania energii ze źródeł kopalnych.

W obecnej wersji projektu POG skorygowano zasięg strefy 2SC, wyznaczono nowe strefy 14SR oraz 26SO w sąsiedztwie zabytkowych obiektów, skorygowano wskaźniki zabudowy w strefach 153-155SZ oraz 1SC w celu ochrony terenów ekspozycji widokowych. Biorąc pod uwagę przeważający rodzaj stref wyznaczonych w obszarze występowania obiektów objętych ochroną konserwatorską, nie przewiduje się wystąpienia znacząco negatywnego oddziaływania na zabytki na skutek realizacji ustaleń planu ogólnego gminy Mełgiew.

Przy wyznaczaniu stref planistycznych w planie ogólnym, w których będzie mogła być realizowana funkcja mieszkaniowa, starano się unikać konfliktów przestrzennych, które pojawiają się w przypadku bliskiego sąsiedztwa zabudowy związanej z rolnictwem i zabudowy mieszkaniowej. Potencjalna możliwość wystąpienia negatywnego oddziaływania na zdrowie ludzi może wystąpić w strefach SZ, w także w strefach SR sąsiadujących bezpośrednio ze strefami SW, SJ oraz SZ. W celu ograniczenia negatywnego oddziaływania na zdrowie ludzi,

w strefach SR całkowicie zrezygnowano ze wskazywania terenów biogazowni, natomiast w strefach SZ wykluczono tereny wielkotowarowej produkcji rolnej z wyjątkiem stref: 136SZ i 268SZ. Będą to oddziaływania bezpośrednie, negatywne, długotrwałe lub chwilowe, ale w znacznym stopniu możliwe do ograniczenia lub wyeliminowania rozwiązaniami planistycznymi lub technologicznymi. Na etapie sporządzania projektu mpzp dla poszczególnych działek, tereny wielkotowarowej produkcji rolnej należy lokalizować w oddaleniu od istniejącej i projektowanej zabudowy mieszkaniowej. W zakładach należy stosować najlepsze rozwiązania techniczne i technologiczne minimalizujące negatywne oddziaływania na środowisko i zdrowie ludzi.

Pośrednie, stałe pozytywne oddziaływanie ustaleń planu ogólnego na zdrowie ludzi wynika z wyznaczenia rozległych stref otwartych oraz stref zieleni i rekreacji, które pełnią funkcje społeczne i są wykorzystywane przez mieszkańców jako tereny odpoczynku i rekreacji. Na terenie gminy Mełgiew nie występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią, zatem nie przewiduje się wystąpienia tego typu zagrożeń dla ludzi.

Na etapie sooś projektu planu ogólnego nie prognozuje się wystąpienia znacząco negatywnego oddziaływania na dobra materialne.

Projekt planu ogólnego gminy Mełgiew obejmuje tereny zlokalizowane w odległości ponad 55 km od granicy państwowej z Ukrainą. W prognozie oceniono, że realizacja ustaleń planu ogólnego gminy Mełgiew będzie miała wpływ na poszczególne elementy środowiska, ale będą to oddziaływania w skali lokalnej, nie powodujące przekroczenia dopuszczalnych standardów środowiska. Zatem nie przewiduje się możliwości wystąpienia transgranicznego oddziaływania na środowisko na skutek realizacji ustaleń planu ogólnego Gminy Mełgiew.

15. Materiały źródłowe

1. Aktualizacja Programu ochrony powietrza dla strefy lubelskiej ze względu na przekroczenie poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM₁₀ i PM_{2,5} oraz docelowego benzo(a)pirenu w zakresie pyłu PM_{2,5} (faza II) i benzo(a)pirenu (Uchwała Sejmiku WL Nr XLIX/716/2023 z dnia 28 czerwca 2023)
2. Aktualizacja Krajowego Programu Ochrony Powietrza do 2025 r. (z perspektywą do 2030 r. oraz do 2040 r.)
3. Atlas ssaków PAN, Instytut Ochrony Przyrody PAN, 2010.
4. Bednarek R., 2012, Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko w planowaniu przestrzennym, RDOŚ w Poznaniu, Warszawa
5. Bilans złóż kopalin w Polsce wg stanu na 31.XII.2024 r., 2025, PIB PIB, Warszawa
6. Decyzja Komisji z dnia 13 listopada 2007 r. przyjmująca, na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG, pierwszy zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty, składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument C(2007) 5043) (2008/25/WE) (Dz. Urz. UE L 12 z 15.01.2008, str. 383).
7. Decyzja Komisji z dnia 10 stycznia 2011 r. w sprawie przyjęcia na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG czwartego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2010) 9669) (2011/64/UE) (Dz. Urz. UE L 33 z 08.02.2011, str. 146).
8. Dyrektywa 2009/147/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa
9. Dyrektywa 92/43/EWG Rady z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory
10. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/50/WE z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie jakości powietrza i czystszej powietrza dla Europy
11. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2018/2001 z 11 grudnia 2018 r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych
12. Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory
13. Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (Dz.U.UE.L.2000.327.1)
14. Europejska Konwencja Krajobrazowa (Dz.U. z 2006 r. Nr 14, poz. 98)
15. Gminna ewidencja zabytków gminy Mełgiew, 2018, Lublin
16. Jędrzejewski W., Nowak S., Stachura K., Skierczyński M., Mysłajek R. W., Niedziałkowski K., Jędrzejewska B., Wójcik J. M., Zalewska H., Pilot M., Górny M., Kurek R.T., Ślusarczyk R., 2011, Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce. Zakład Badania Ssaków PAN, Białowieża
17. Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady Europejskiej, Rady Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów – Europejski Zielony Ład (COM(2019) 640 final z 11.12.2019)
18. Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady Europejskiej, Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów – Unijna strategia na rzecz bioróżnorodności 2030 – Przywracanie przyrody do naszego życia (COM(2020) 380 final z 20.5.2020)
19. Matuszkiewicz J. M., 2008, Regionalizacja geobotaniczna Polski, IGiPZ PAN, Warszawa
20. Matuszkiewicz J. M., 2008, Potencjalna roślinność naturalna Polski, IGiPZ PAN, Warszawa.
21. Mikołajków J., Sadurski A. (red.), 2017, Informator PSH. Główne Zbiorniki Wód Podziemnych w Polsce, PIB, Warszawa

22. Obwieszczenie Nr 1/2025 Lubelskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Lublinie z dnia 31 stycznia 2025 r. w sprawie wykazu zabytków wpisanych do rejestru zabytków nieruchomych województwa lubelskiego i do rejestru zabytków archeologicznych województwa lubelskiego (Dz. Urz. Woj. Lubel. z 2025 r. poz. 758).
23. Ocena poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku w roku 2023 w województwie lubelskim, 2024, GIOŚ, Warszawa.
24. Ocena poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku w roku 2024 w województwie lubelskim, 2025, GIOŚ, Warszawa.
25. Plan gospodarki odpadami dla województwa lubelskiego 2028 (Załącznik do uchwały Nr CCCLXXXV/6707/2022 ZWL z dnia 9 sierpnia 2022 r.)
26. Plan przeciwdziałania skutkom suszy (Dz.U. z 2021, poz. 1615)
27. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubelskiego, 2015 (Dz. Urz. Woj. Lub. z 2015 r. poz. 5441)
28. Polityka ekologiczna państwa 2030 – strategii rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej (M.P. z 2019 r., poz. 794)
29. Program ochrony środowiska województwa lubelskiego 2030 (Załącznik do uchwały nr LIII/759/2023 Sejmiku WL z dnia 11 grudnia 2023 r.)
30. Program ochrony środowiska przed hałasem dla województwa lubelskiego (Załącznik nr 1 do uchwały nr III /44 /2024 Sejmiku WL z dnia 19 czerwca 2024 r.)
31. Program Ochrony Środowiska dla Gminy Mełgiew na lata 2024-2027 z perspektywą do roku 2031.
32. Raport o stanie gminy Mełgiew za 2024 r., Mełgiew, 2025.
33. Richling A., Solon J., Macias A., Balon J, Borzyszkowski J., Kistowski M. Bogucki, 2021, Regionalna geografia fizyczna Polski, Wydawnictwo Naukowe, Poznań
34. Roczna ocena jakości powietrza w województwie lubelskim. Raport wojewódzki za rok 2024, GIOŚ 2025.
35. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. z 2019 r. poz. 2448)
36. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 4 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz.U. z 2023 r. poz. 300)
37. Rozporządzeniem Nr 40 Wojewody Lubelskiego z dnia 17 lutego 2006 r. w sprawie Czerniejowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Lubel. z 2006 r. Nr 65, poz. 1225).
38. Strategia Rozwoju Województwa Lubelskiego do 2030 r. (Uchwała Nr XXIV/406/2021 Sejmiku WL z dnia 29 marca 2021 r.).
39. Strategia Rozwoju Ponadlokalnego Lubelskiego Obszaru Metropolitalnego do roku 2030, Lublin, 2022.
40. Strategiczny Plan Adaptacji dla Sektorów i Obszarów Wrażliwych na Zmiany Klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 (SPA 2020), 2013.
41. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Mełgiew, 2020.
42. Uchwała Nr X/83/25 Rady Gminy Mełgiew z dnia 30 stycznia 2025 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia planu ogólnego Gminy Mełgiew.
43. Uchwałą Nr XI/59/90 WRN w Lublinie z dnia 26.02.1990 r. w sprawie utworzenia systemu parków krajobrazowych i obszarów chronionego (Dz. Urz. Woj. Lubel. z 1990 r. Nr 13, poz. 14).
44. Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1112 ze zm.).
45. Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1130 ze zm.).
46. Ustawa z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2023 r. poz. 1688).

47. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 647 z późn. zm.).
48. Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 960 z późn. zm.).
49. Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz.U. z 2026 r. poz. 13).
50. Woś A., 1993, Regiony klimatyczne Polski w świetle częstotliwości występowania różnych typów pogody, Zeszyty IGiPZ, PAN.

Strony internetowe

1. <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/start>
2. <https://inspire.gios.gov.pl/imap/#gpmmap=gpmaphalas>
3. <https://www.gios.gov.pl/pl/>
4. <https://klimat.imgw.pl/pl/climate-maps>
5. <https://www.pgi.gov.pl/>
6. <https://klimada2.ios.gov.pl/klimat-scenariusze-portal/>
7. <https://bazadata.pgi.gov.pl/data/hydro/jcwpd/jcwpd90.pdf>
8. <http://karty.apgw.gov.pl:4200/api/v1/jcw/pdf?code=GW200090>
9. <https://bazadata.pgi.gov.pl/data/hydro/jcwpd/jcwpd89.pdf>
10. <http://karty.apgw.gov.pl:4200/api/v1/jcw/pdf?code=GW200089>
11. <http://www.wios.lublin.pl/>
12. https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmmap=gpMZP
13. https://polska.e-mapa.net/?identifyCommune=061002_2
14. <https://mapy.geoportal.gov.pl>
15. <https://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/search.jsf>
16. <https://wkz.lublin.pl/wp-content/uploads/2025/05/powiat-swidnicki-gmina-Melgiew-aktualizacja-15.04.2025.pdf>
17. <https://www.iop.krakow.pl/Ssaki/gatunki>

Spis rysunków

Rysunek 1. Położenie Gminy Mełgiew na tle powiatu świdnickiego	20
Rysunek 2. Lokalizacja terenów, na których występują przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu pochodzącego od dróg krajowych w powiecie świdnickim	26
Rysunek 3. Jednolite Części Wód Powierzchniowych rzecznych na terenie gminy Mełgiew	28
Rysunek 4. Formy ochrony przyrody na obszarze gminy Mełgiew	33
Rysunek 5. Strefy planistyczne w projekcie POG gminy Mełgiew na tle form ochrony przyrody	55

Spis tabel

Tabela 1 Sposób oddziaływania	18
Tabela 2 Rodzaj oddziaływania	19
Tabela 3 Czas oddziaływania	19
Tabela 4 Częstotliwość oddziaływania	19
Tabela 5. Jednostki fizyczno-geograficzne na terenie gminy Mełgiew	21
Tabela 6. Złoża kopalin na terenie gminy Mełgiew	23
Tabela 7. Klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie za 2024 rok dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi - klasyfikacja podstawowa (klasy: A, C oraz A1, C1 dla pyłu zawieszonego PM _{2,5})	25
Tabela 8. Klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie za 2023 r. dokonanej	25
Tabela 9 Jednolite Części Wód Powierzchniowych rzecznych na terenie gminy Mełgiew wraz z oceną stanu wód	28
Tabela 10. Jednolite Części Wód Podziemnych na obszarze gminy Mełgiew wraz z oceną stanu wód	31
Tabela 11. Pomniki przyrody w gminie Mełgiew	35
Tabela 12. Obiekty wpisane do rejestru "A" zabytków nieruchomych województwa lubelskiego zlokalizowane na terenie gminy Mełgiew	37
Tabela 13. Obiekty wpisane do wojewódzkiej ewidencji zabytków na obszarze gminy Mełgiew	37
Tabela 14. Cele ochrony środowiska określone w dokumentach ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, krajowym i regionalnym, uwzględnione przy opracowywaniu projektu planu ogólnego Gminy Mełgiew	41
Tabela 15. Ocena wpływu ustaleń projektu planu ogólnego Gminy Mełgiew na poszczególne elementy środowiska	46
Tabela 16. Wskaźniki dotyczące zabudowy w strefach wyznaczonych w planie ogólnym gminy Mełgiew	54

Załączniki

Lublin, 26 października 2025 r.

OŚWIADCZENIE AUTORA PROGNOZY

Dotyczy: Prognozy oddziaływania na środowisko planu ogólnego Gminy Mełgiew

Oświadczam, że spełniam wymagania określone w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 z późn. zm.).

Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Czytelny podpis składającego oświadczenie